

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII — št. 82 — CENA 8 din

Kranj, petek, 19. oktobra 1990

SNOVANJA

Tomaž Kukovica: NOREC IN NUNA
Lea Mencinger: NA ODRU JE DOMA RESNICA
Mija Mravlja: NA ZAHODU NIČ NOVEGA

Stare smreke se umikajo mladju

V kmetijstvu in gozdarstvu grmi in treška. Stare, debele smreke, ki so zaudarjale po realsocialistični smoli in delale senco podrasti, padajo in se umikajo mladju - svežim idejam, drugačnim rešitvam in novi politiki.

Besede, s katerimi smo začeli, so kar prelepe za vse lastninske in organizacijske pretrese in prekucije, ki jih je tudi v kmetijstvu in gozdarstvu spodbudila "slovenska pomlad" in jih zdaj nadaljuje nova oblast. Kmetje so s Slovensko kmečko zvezo dobili pomembnega glasnika v parlamentu, predsedstvu republike in v vladi, tako da se zdaj ne morejo več pritoževati nad tem, da so nemočni in brez vpliva na odločanje o pomembnih družbenih vprašanjih in še posebej o kmetijski politiki. Njihov vpliv in odgovornost sta velika, vprašanje je, ali bosta še kdaj tolksna, kot sta po prvih strankarskih volitvah.

Zdaj je pravzaprav prehodni čas, v katerem ne gre samo za iskanje novega, ampak tudi za iskanje starega, pri nas nekdaj že uveljavljenega in v kmetijsko razvitem delu Evrope preskušenega. Je organiziranje zadružništva na klasičnih načelih in ponovno postavljanje gospodarskih temeljev zadružništva kaj drugega kot le vračanje k preteklosti?

Zvezna vlada je naredila hudo napako, ko je najprej sprejela zakon o podjetjih, z zamudo pa tudi zakon o zadružah, in spodbudila reorganizacije, ki so zaobšle kmete in zadruge. Značilen primer je organiziranje kranjske Mlekarne v družbo, v kateri je Mercator dobil precejšen delež in vpliv, kmetje, ki oskrbujejo mlekarno z mlekom, pa nobenega. To je bil tudi eden od razlogov za torkov "mlečni udar" in za nezaupnico vodstvu Mlekarne. Zmeda je tudi pri organizirjanju zadružništva: zvezni zakon o zadružah v Sloveniji ne velja, ker je tako sklenila republiška skupščina, novega še ni, kmetje pa so še dodatno nezaupljivi, ker so v preteklosti že nekajkrat plačali zadružni delež, a so bili vsakič obehjeni.

Če k političnemu organizirjanju kmetov in zadružni reformi dodamo še velike gozarske spremembe, ki bodo ločile strokovno delo, podjetništvo in nadzor ter ob skribi za gozd uzakonile prosto prodajo, pa vračanje lastniških spornih družbenih gozdov (in kmetijskih zemljišč) prejšnjim lastnikom dobimo vsaj približno sliko trenutnega kmetijsko-gozarskega "treskanja in grmenja." ● C. Zaplotnik

Za pešce vhod na postajo pri Bekselu

Nova avtobusna postaja

Kranj, 17. oktobra - Kranjski izvršni svet se je strinjal z ureditvijo nove avtobusne postaje v istem nivoju, s čimer so zavrnili ureditev peronov v dveh etažah. Zaradi tega bo potreben večji poseg v Korosko in Stošičeve ceste.

Za novo avtobusno postajo je bila v Kranju že kot najprijetnejša ovrednotena lokacija ob Koroški cesti, saj ima vrsto prednosti, predvsem je blizu mestnega središča, glavni vhod za pešce je predviden pri Bekselu. Primestni in mestni avtobusi bodo na novo postajo pripeljali po Koroški cesti, s tem bo razbremenjena Cesta JLA. Novo avtobusno postajo bo kasneje moč povezati z železniško, ki je zdaj preveč odmaknjena od središča mesta, zato se Kranjčani vozijo predvsem z avtobusom, malokdo z vlakom.

Celotno območje ureditvenega načrta, ki je že v izdelavi, se razteza od gimnazije do križišča Koroške in Stošičeve ceste. Tukaj ob gimnaziji, kjer je zdaj začasno parkirišče, je predviden poslovno trgovski in stanovanjski center s podzemnimi garažami. Bežovno vila bo ostala, pod njo pa bo urejen terasasti park, od vile naprej do križišča pa se bo raztezala avtobusna postaja. Pod zgradbo na novo obvoznico bodo kasneje gradili stanovanjske objekte in celno železniško postajo.

Nova avtobusna postaja bo po sedaj izbrani varianti zgrajena v istem nivoju, imela naj bi 21 postajališča za medkrajevne in primestne avtobuse in 4 za mestne avtobuse. V prvem nadstropju objekta bodo trgovine, servisi, gostinske in druge storitvene dejavnosti, v kleti pa je predvidenih 200 parkirnih prostorov. Kranjčanska avtobusna postaja je zelo prometna, dnevno ima 25 tisoč potnikov, zato bodo spremljajoče dejavnosti tam resnično potrebovane. Izbrana varianta izgradnje postaje pa bo zahtevala nekoliko večji poseg v križišče Koroške in Stošičeve ceste, znižati ga bodo morali za 2,60 metra in preureediti nekaj uvozov. ● M. V.

Praznik gledališča

Slovesnost pred Boršnikovo hišo

Cerknje - Drevi ob 19.30 bo pred Boršnikovo rojstno hišo slovesnost, ki so si jo v Cerkljah zamislili kot svoj prispevek k 25. obletnici mariborskih Boršnikovih srečanj.

S prireditvijo se bodo spomnili Boršnika, rojencega v Cerkljah, režisera, dramatika, organizatorja in največjega dramskega igralca tedanjega časa. Slavnostni govornik na prireditvi bo dr. Matjaž Kmecl, član predsedstva republike Slovenije, v kulturnem programu pa bo sodelovala dramska igralka Jerca Mrzelova s songi na Prešernova besedila. ● J. Kuhar

Drugo vročje poletje - Vročje dni smo imeli te dni in le barve v naravi in zrel kostanj so spominjali na jesen. Tako toplo je bilo, da so celo trobentice znova vzcvetale... - Foto: J. Cigler

Težko je razumeti

V podbreškem gozdu, oktobra - Borih štirinajst dni pred svoboščino, 24. aprila 1945, je bil v gozdu pri Podbrezjah mučen in ubit borec Lovro Erzar, doma s Pšenične pollice. Ena poslednjih krvavih žrtv gorjenjskih belogardistov.

Nekdo od njegovih mu je na tistem mestu postavil spominsko ploščo in spodaj pripisal: VEM, VI TEGA NE MORETE RAZUMETI.

Pred kratkim so to spominsko ploščo v podbreškem gozdu našli razbito, vrzeno v brezno...

Tudi danes je težko razumeti, da se najdejo ljudje, ki se znašajo še nad mrtvimi, nad kamnom. ● D. Dolenc, Foto: S. Saje

Škofja Loka - Za svoje dosežke na področju muzejske dejavnosti ter za prispevek k širjenju kulture nasploh je te dni Loški muzej prejel visoko odlikovanje - red dela s srebrno zvezdo, s katerim ga je odlikovalo Predsedstvo SFRJ. Odlikovanje je na skupnem zasedanju Zbora delavcev Loškega muzeja, Sveta Loškega muzeja in Izvršnega odbora Muzejskega društva podelil predsednik Skupščine občine Škofja Loka Peter Hawlina. - L.M. - Foto: Jure Cigler

Turistična sezona na Gorenjskem dobra

Številne odpovedi zimskih počitnic

Bled, 16. oktobra - Te dni po naših turističnih krajih vlečejo črto pod izteka do se poletno sezono. Večinoma ugotavljajo padec turističnega prometa, vendar pa so glede na siceršnje razmere v našem gospodarstvu in turizmu še kar zadovoljni.

"Letošnja sezona je bila nekako povprečna. Če primerjamo podatki z lanskimi, je sicer nekaj osipa gostov, vendar pa se letos pojavitajo težave nad pregledom gostov, saj po tridesetih letih zaradi novih odlokov nimamo več pravega pregleda nad zasebnimi sobami. Lahko pa rečem, da je bila sezona kar dobra, tudi iztržek je bil dober. Nismo imeli večjih težav, začele pa so se pojavitajti zadnje dni. Prihaja do precejskih odpovedi tujih agencij, kjer je jasno napisano, da so vzrok naše nezanesljive politične razmere. Zato s strahom gledamo naprej, saj po podatkih iz tujine najbolj optimistične napovedi govorijo o dvajset odstotnem osipu tujih gostov. Nihče pa ne ve, kaj bo, saj nikomur ni znan razplet dogodka pri nas doma," pravi Marko Potočnik, tajnik Turističnega društva Bled. ● V. Stanovnik

Turistična taksa se bo zbirala le za propagando

Taksa naj bo del proračuna

Ljubljana, 17. oktobra - V Sloveniji smo s turistično takso doslej letno zbrali okrog 60 milijonov dinarjev. Ta denar se je po občinah različno porabil, med drugim tudi za komunalna dela - od urejanja pokopališč do gradnje cest in čistilnih naprav. Nekaj več kot 200 tisoč dinarjev pa so na primer lani občine namenile za Slovensko turistično zvezo.

V osnutku novega zakona o turistični taksi je predvideno, naj bi ta postal prihodek republike, republika pa naj bi občinam vracača 80 odstotkov pobrane turistične takse. Po sedanjem osnutku naj bi bila višina turistične takse enaka za tujce in domače goste, 10 dinarjev na dan. Republiški izvršni svet bi lahko spremenal višino turistične takse, vendar bi moral spremembo objaviti vsaj tri mesece prej.

Denar, ki bi ga zbrali s turistično takso, naj bi namenili le za turistične informacije, za predstavitev Slovenije in turističnih krajev na kulturnih, športnih in drugih prireditvah. To pa pomeni, da denarja za te namene, kot je bil sedaj (komunalno urejanje), ne bo več. Del ga bodo dobila tudi turistična društva, posredno pa tudi Turistična zveza Slovenije, vendar le, če bodo imela programe, ki bodo všeč republiškemu sekretariatu za turizem in gostinstvo.

Ni dvoma, da bo predlagani osnutek zakona o turistični taksi povzročil veliko negodovanja v turističnih občinah (tudi na Gorenjskem), kjer so doslej velik del denarja porabil za komunalno urejanje krajev. O predlaganem osnutku bo republiška skupščina prvič razpravljala prihodnji teden. ● V. Stanovnik

Novi pogoji za prodajo in dvig deviz

Na dan največ tisoč mark

Kranj, 18. oktobra - Z odlokom z zadnjega zveznega uradnega lista lahko z deviznega računa oziroma devizne knjižice na dan dvignemo le do tisoč mark ali protivrednosti v drugi tuji valuti v gotovini. Ni pa omejitev pri dvigu potovalnih čekov ali nakaznic. Ob dvigu deviz je treba predložiti veljavni potni list, saj odlok ZIS določa, da je devize mogoče dvigniti le za potovanja v tujino. Naenkrat je moč nesti v tujino do tisoč mark v gotovini, vendar je treba na meji pokazati potrdilo o nakupu ali dvigu deviz. Največja dnevna vsota, če kupujemo devize, je tisoč mark, če jih takoj položimo na račun, pa je ta vsota neomejena. Dvigovanje deviz z računa kot nakup deviz sta po novem možna le v matičnih enotah bank, to je tam, kjer imamo devizno knjižico. Po novem pa tudi nimajo nobenega pomena prejšnja najavljanja dvigov deviz.

Pri Ljubljanski banki so se dogovorili, naj bi v bankah prodajali občanom od petsto do tisoč mark, vendar le svojim varčevalcem. "Nov odlok za nas ne pomeni bistvene spremembe, saj smo pri Ljubljanski banki, Gorenjski banki, d. d. Kranj, že doslej večinoma delali v skladu s tem odlokom. Res je, da so pred našimi okenci še vedno zastoji in ni moč vedno dobiti želenih deviz, vendar če nimaš, tudi vojska ne vzame," je povedal pomočnik direktorja Jože Kristan. ● V. Stanovnik

KERN
KOZMETIČNI SALON IN SAVNA
KMR MARTA, KOROSKA 5, 64000 KRAJN
TEL.: (0641) 23-650 (HOTEL CIRENA)

NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Razsulo parlamenta

Sredino zasedanja zvezne skupščine je bilo zelo podobno zaključku zadnjega kongresa že pokojne Zveze komunistov Jugoslavije. Zagovorniki klasične partije, grajene na demokratičnem centralizmu oziroma trdem centralizmu brez demokracije, so tiščali z glavo skozi zid in vztrajali klub brezhodnosti položaja toliko časa, da je del delegatov zapustil dvorano, organizacija pa se je razsula. Seveda so bili krivi tisti, ki so razmišljali drugače, ne pa oni, ki so zavračali vsako možnost dogovora. Kasnejši čas je pokazal, kdo je bil resnični miner. Manever pa je vseeno uspel: kalici ljudi bega miru so bili odstranjeni, in če se prav spomniti, z aplavzom pospremljeni iz dvorane.

Tudi v sredo je bilo v zvezni skupščini vse uglašeno na to struno. Zanesljivo bi srbski, vojvodinski in črnogorski delegati ploskali, če bi Hrvati in Slovenci zapustili dvorano. Žal se srbski scenarij, za katerega poslušnega izvrševalca so tokrat določili kar predsednika zveznega predsedstva dr. Borisava Jovića, ni uresničil. Skupščina je včeraj nadaljevala delo, danes pa bodo najprej razglasili, če ne bo napovedanega bojkota delegatov iz Vojvodine, novega člena zveznega predsedstva dr. Stipeta Mesića s Hrvaške (na skupščinsko milost je čakal dva meseca), nato pa bodo razpravljali o Jovićevem oziroma srbskojugoslovenskem predlogu nove jugoslovenske federacije, ki naj bi se imenovala Zvezna republika Jugoslavija. Ime bi bilo lahko mirne duše drugačno, recimo Srbslavija ali Kraljevina Srbija, dejstvo pa je, da je tak predlog v skupščini, da napovedani Jovićev govor ni več tajnost in je sploh vprašanje, ali se bo ta politik, očitno z zelo trdo kožo, sploh pojavil za govorico. Poskus osvojitve zvezne skupščine je delno propadel. Sicer pa je bil ta organ v sredo bolj podoben norišnici kot pa parlamentu. Ker kosovskih delegatov ni, je vprašanje legitimnosti, vprašljiva pa je tudi legitimnost zveznega predsedstva, saj Mesić še ni v njem, dr. Janez Drnovšek pa na seje, na katerih se bo nasilno vsljivala volja enega, ne bo več hodil.

Zagovorniki nove jugoslovenske unitaristične federacije, pa naj ima takšno ali drugačno ime, prav dolgega spiska morebitnih zaveznikov nimajo več. Zanesljivo pa bodo skušali pridobiti zase vsaj enega, ki še vedno igra zelo pomembno vlogo v jugoslovenski krizi. To je Jugoslovanska ljudska armada, edina organizacija, ki naj bi še trdno stala na jugoslovenskih federalnih izhodiščih. Po njenem obnašanju v teh dneh bomo lahko že trdneje sodili o razpletu jugoslovenske krize. Ocene so različne. Podpredsednik zvezne vlade Živko Pregl ocenjuje, da vojska ne bo posredovala, Slovenci in Hrvati pravimo, da bi njen poseg pomenil prvi korak k njenemu razpadu, ne bi bila več ljudska in niti jugoslovenska, grožeče pa so izjave dveh hrvaških generalov (imen niso povедali), da je treba sedanj oblast na Hrvaškem pobiti in spet formirati Zvezo komunistov Jugoslavije.

Slovenci nimamo razloga za spremjanje svojih stališč. Hudno napak bi ravnali, če bi se potuhnili v svoj slovenski kot in čakali. Za nas je prva izbira samostojna suverena Slovenija, pa tudi še vedno Jugoslavija, o katere vsebine in notranjem ustroju naj se dogovorijo na demokratičnih volitvah izvoljeni predstavniki. Tak je naš predlog, da katerega naj se vsak v Jugoslaviji prostovoljno opredeli. Če bomo pač ostali sami, bomo živel sami in prav je, da se tudi na to pripravljamo. Seveda ne smemo ostati sami na svojem zapečku, ampak samostojni v Evropi držav, narodov. Če bi sedaj, po svoji volji, ubežali jugoslovenski stvarnosti, bi tistim, ki nas podijo, naredili veliko uslugo, v Beogradu pa bi pustili veliko svojega denarja, bogastva. Goli in bosi, revni kot cerkvena miš, pa ne moremo niti samostojno živeti, bodisi sami ali kot del Jugoslavije, za katero ni dovolj samo spremeniti tabelo, ampak predvsem vsebino. Nove vsebine pa stari oblastniki, ki so nas pripeljali sredi žerjavice, ne morejo dati, niti niso dorasli tej nalogi. ● Jože Košnjek

Predavanje za pedagoge

Kranj, 17. oktobra - Marjan Peneš iz pedagoške sekcije organizira v petek, 19. oktobra, ob 19.30 v predavalnici kranjskega župnišča zanimivo in poučno predavanje za pedagoške delavce. Angelca Žerovnik, poslanka v slovenskem parlamentu, zadolžena za razvoj znanstveno-raziskovalne dejavnosti, zapošljena na Pedagoškem inštitutu v Ljubljani pri raziskovalnih projektih s področja defektologije, bo spregovorila o problemih medsebojnih odnosov med učitelji oziroma vzgojitelji v zbornici ter učitelji in učenci v šolski množici različnih značajev in sposobnosti. Nakazala bo tudi način reševanja teh problemov ter odgovarjala na vprašanja udeležencev. ● H. J.

Kako je z nami

ZKS - stranka demokratične prenove Kranj organizira v soboto, 20. oktobra, ob 18. uri v kulturnem domu v Stražišču shod stranke pod naslovom Kako je z nami. Sodelovali bodo člani vodstva stranke Ciril Ribičič, Miran Potrč in Borut Pahor. Za zabavo bo igral ansambel Dixieland, kulturni program pa bodo oblikovali Talijani ljubitelji Kieselsteinski pod vodstvom Alenke Bole - Vrabec. ● J. K.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TCR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

naročnina za IV. trimestrje je 160,00 din

Gorenjski glas urejam in pišem: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (Sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenec (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Zavrl - Zlobir (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Menčinger (kulura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo; Radovljica), Darinka Sedej (razvedrično, J. Šešelj), Stojan Saje (državne organizacije, ekologija), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekse, Nada Prevc in Mirjana Draksler (tehnične urejanje) in Marjeta Vozil (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1, Kranj

Tekmoči račun pri SDK: 51500-603-31999
Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Neobjavljenih pisem in slik ne vracamo. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-L/72.

ZKS - stranka demokratične prenove kritična do zadnjih dogajanj v slovenski skupščini

Strankarski veljaki za isto mizo

Dr. Ciril Ribičič je pismeno in javno pozval dr. Jožeta Pučnika, naj sklice šefe parlamentarnih strank in vodje poslanskih klubov. Teme pogovora naj bi bile ustava, imenovanje republiškega javnega tožilca in zakon o Radioteleviziji.

Ljubljana, 16. oktobra - Taka koordinacija je bila dogovorjena na predlog prenovevitev, že se skupščine poskus, da se poslanci izključijo iz enakovredne razprave. Poprejšnji dogovor je bil prekršen, pomembno pa je to, da se tudi vsi Demosovi poslanci niso ogrevali za sprejem osnutka brez razprave in so bili za spoštanje dogovora. Da se je tako iztekel, ima zasluge tudi predsednik skupščine, dr. Bučar. Prenovitev so pa podaljšanje razprave in bodo po svojih kanalih skušali vključiti v razpravo čim večji del javnosti. Nova ustava bo pomembna tema bližnjega Kongresa, ki bo 27. oktobra v Novi Gorici.

Prenovitev, v njihovem imenu so na torkovi novinarski konferenci govorili dr. Ciril Ribičič, Sonja Lokar, Peter Bekeš, Borut Pahor in Lenart Štenc, sodijo, da so nekateri njihovi predlogi v osnutek ustave vključeni (vključen NOB v najširšem pomenu besede, soupravljanje delavcev, parlamentarni sistem pred predsednikom), manj uspeha pa je bilo pri določitvi roka novih volitev

ter upoštevanju proporcionalnega sistema, vendar je bila zadnja seja skupščine poskus, da se poslanci izključijo iz enakovredne razprave. Poprejšnji dogovor je bil prekršen, pomembno pa je to, da se tudi vsi Demosovi poslanci niso ogrevali za sprejem osnutka brez razprave in so bili za spoštanje dogovora. Da se je tako iztekel, ima zasluge tudi predsednik skupščine, dr. Bučar. Prenovitev so pa podaljšanje razprave in bodo po svojih kanalih skušali vključiti v razpravo čim večji del javnosti. Nova ustava bo pomembna tema bližnjega Kongresa, ki bo 27. oktobra v Novi Gorici.

Da politika vlada nad stroko, kažejo že tri razprave o imenovanju novega republiškega javnega tožilca v komisiji za volitev in imenovanju skupščine. Javni tožilec je pomembna funkcija in če niti dosedanji tožilec Pavle Car in Demosov kandidat, odvetnik Anton Drobnič ne ustrezata, kaže poiskati nova imena, ki jih v

naši pravosodni stroki ne manjka in imajo višjo strokovnost kot sedanja kandidata. Prenovitev so predlagali Ivana Beleta in Mitja Daisingerja, pa se je pismeni predlog na poti do komisije izgubil. Prav je, da se po predlogu glasuje, saj je to mehanizem demokracije, vendar glasovanje ne sme iti na škodo stroke.

Osnutek zakona o Radioteleviziji pa je po sodbi prenovevitev najslabši, kar je mogoče ponuditi, in je v bistvu poskus državne zapleme RTV. Ker je bil prvi

val neuspešen, prihaja sedaj drugi in v razpravo se mora vključiti demokratična javnost, pa aktivneje tudi sama RTV. RTV naj bo javna in ne državna ustanova, last vladajočih političnih strank. RTV mora imeti v svetu ustanove več zastopnikov, parlament pa naj ima ključno vlogo pri volitvah (z dvjetrtjinsko večino) predstavnika javnosti. Sploh mora biti zakon tak, da ne bo ob vsakokratni zamenjavi oblasti v Sloveniji pometala na RTV tudi temu ustrezna politična metla. ● J. Košnjek

Črnograditeljem se obetajo slabši časi

Črnih gradenj vse več

Od 79 črnih gradenj v 43 primerih dovoljenja ne bodo mogli dati.

Kranj, 10. oktobra - Tudi v kranjski občini je črnih gradenj vse več, občinska vlada jih bo skušala preprečevati, črnograditeljem se vsekakor obetajo slabši časi, vendar pa zelo ostrih ukrepov le ni moč takoj pričakovati, saj je problematika na področju urbanizma pisana, spremeniti bo potrebno tudi zakonodajo, ki je po letu 1984 dovolila legalizacijo črnih gradenj in s tem napravila medvedjo uslugo urbanizmu.

Na področju urbanizma je bila kranjska občina do leta 1984 ena vodilnih v Sloveniji, tedaj spremenjena urbanistična zakonodaja pa je njegovo urejenost v Kranju iznčila, saj je bilo potrebno vse postopek začeti znova, je izvor sedanjih problemov pojasnil vodja urbanističnega inšpektorata za Gorenjsko Griša Nagy. Poleg tega je zakonodaja dovolila legalizacijo črnih gradenj in s tem napravila medvedjo uslugo urbanizmu, odtlej inšpektorji dejansko "pomagajo" črnograditeljem, saj jim naročajo, naj zaposijo za dovoljenje.

Občina je nato nenehno zamudila pri sprejemjanju izvedbeno dokumentacije, ki poleg tega ni povsem usklajena s prostorskimi sestavinami družbenih planov, kar inšpektorjem povzroča nemalo težav. V prostoru obstajajo "bele lise", kjer ne morejo ukrepati, tam so gradnje, ki bodo zato

še dolgo sporne. Urbanizacijo v zazidalnih načrtih in urbanističnih redih pa je čas prehitel, zato je postala neživiljenjska. Ljudje danes želijo graditi hiše s poslovnimi prostori ali pa jih dozidati, nadzidati in podobno, tudi novi kmetijski objekti so drugačni.

Razmere celo spodbujajo črne gradnje, saj so postopki za pridobitev dovoljenja zapleteni in dolgotrajni, prinašajo tudi visoke stroške, ki se jim graditelji skušajo

jo izogniti, je dejal Miha Peričič, predsednik komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve. Črne gradnje spodbuja tudi parcelacija kmetijskih zemljišč in gozdov, ki novih lastnikom daje upanje, da bodo njihove parcele zazidljive. Na povečevanje nedovoljenih gradenj pa vpliva tudi priključevanje vodovoda in električne brez dovoljenja.

Na seji izvršnega sveta je bilo več članov kritičnih do zapuščene stare oblasti, ki je bila zelo prizadnjena do črnograditeljev, nekateri pa so hkrati opozorili, da črne gradnje spodbuja tudi pomajkanje zazidljivih parcel, kar je dr. Remškar strnil v besede: večji red, vendar v urejeni državi.

Za lokacijsko dovoljenje prosi 79 črnograditeljev, ki jim je urbanistični inšpektor izdal odredbo o ustavitev gradnje. Vse kaže, da bodo 36 črnih gradenj lahko legalizirati, 43 pa ne, saj po zakonu za te objekte ni moč izdati dovoljenja. Gre za 14 stanovanjskih hiš na Mlaki in šest stanovanjskih hiš v Šenčurju, kjer so graditelji posegli v gozd oziroma na kmetijsko zemljišče, po dolgoročnem planu pa so tam predvideni zazidljivi načrti. Nadalje za dve hiši v Črčah, kjer je tukaj izdelava zazidljiva načrta, osem črnih gradenj je na območjih neveljavnih urbanističnih redov, 13 pa na kmetijskih in gozdni zemljiščih oziroma v varovalnih pasovih cest.

Črna gradnja je cenejša, kazenska. Ko zaprosite za dovoljenje, morate imeti v žepu vsaj 180.000 dinarjev, saj morate plačati prispevek za spremembo namembnosti zemljišča in za komunalne naprave, lokacijsko dovoljenje pa velja 7.000 dinarjev. Kazen znaša le 5.000 dinarjev, tolksna pa je šele od aprila naprej, saj je lajni znašala 5 dinarjev.

vi. Število črnih gradenj kaže na neučinkovitost sistema in stare oblasti, je dejal predsednik kranjskega izvršnega sveta Vladimir Mohorič, opozoril je na črne gradnje, ki so pogojene sosedskimi odnosi, saj povzročajo največ hude krvi, ob ponedeljkih, kjer ima pisarno odprt za ljudi, jih tri četrt pride prav zaradi tege. Gre za poseben problem, saj je prav na tem področju pravna praznina, kar povzroča hude spore. Pred vojno so obstajali predpisi, kakšne morajo biti razdalje, višine objektov, zdaj tega ni.

Izvršni svet je odločil, da bo sklenil pogodbo s podjetjem Gradnje iz Kranja, ki bo izvajalo izvršbe, zanje so zagotovili tudi sredstva. Nezakonitosti na področju urbanizma namreč namejavajo vsaj pravočasno preprečevati. Pospešili pa bodo pripravo prostorskih dokumentov, s spremembou zakonodaje pa naj bi poenostavili in skrajšali postopke. ● M. Volčjak

Zavod ne bo izdelal lokacijske dokumentacije

Je klavnici v mestu ura odbila?

Škofja Loka, 18. oktobra - Konec avgusta se je iztekel čas, ki so ga inšpekcija službe po poprejšnjem večkratnem podaljševanju dale Mesoizdelkom, da spravi v red klavnico na Spodnjem trgu, ker je z odplakami pretirano obremenjevala komunalno čistilno napravo (kri, maščobe), motila okolje s hrupom (mukanje živine pred zakonom) in smradom (shranjevanje ostankov od klanja v nehermetično zaprtih kontejnerjih), z neurejenimi prostori in zastarelo tehnologijo po postavljani pod vprašaj neoporečnosti mesa. Klavnica je morala zapreti vrata. Obnova, ki vsebuje tako gradbene posege kot posodobitev tehnologije, je v teku in bo po besedah direktorja Mesoizdelkov Mira Duiča stala 3,5 milijona mark.

Občinski sekretariat za družbeni razvoj je dal dovoljenje za eko-technološko sanacijo škofjeloške klavnice, zeleno lučji je pričigala tudi vlada, potem ko je dobila pristanek odbora za prenovo mestnih in vaških jader ter pozitivno mnenje krajeve skupnosti mesta za pridobivanje nadaljnje potrebnih dokumentacij za sanacijo. Tudi na zadnjem zasedanju občinskega parlamenta na informacijo o obnovi klavnice v mestu, kjer naj bi ostala začasno, do preselitev na drugo lokacijo, ni bilo ugovorov.

Direktor Mesoizdelkov Miro Duič je sicer lepo razložil, da bi klavnico radevole preselili iz mesta, če bi le vedeli kam. Idealen prostor, komunalno že opremljen, bi bil ob hladilnicu na Trati, ki pa je sporen z vidika varstva kmetijskih površin in zaščite pod

Zasedanje kranjske občinske skupščine

Komisija bo raziskala povoje in dvovaljive procese

Kranj, 17. oktobra - Čeprav je bilo pričakovati, da bodo zbori kranjske občinske skupščine na seji v sredo rešili še zadnje sporno vprašanje in uskladili datum, kdaj naj bi ustanoviteljske pravice Radia Kranj prenesli na občino, je predsedstvo skupščine na predlog delegatov družbenopolitičnega zborna Eda Resmana in Aleksandra Ravnikarja (ZKS-SDP) problematiko radia umaknilo z dnevnega reda in jo preložilo za eno od prihodnjih sej. Delegata sta predlog pisno utemeljila in med drugim navedla, da za obravnavo problematike radia niso izpoljeni predpisani pogoji, saj statut in poslovnik občine določata, da zbori po dveh zaporednih obravnavah spornega vprašanja imenujejo skupno komisijo, ki pripravi predlog za uskladitev spornih zadev. Ugotovljata, da so zbori po številu obravnav tega vprašanja v različnem položaju in tudi po datumu, kdaj naj bi ustanoviteljstvo prenesli na občino; predlagala pa sta tudi, da bi z obravnavo počakali do sprememb zakona o javnem obveščanju, da bi skladno s sklepom o ustanovitvi Radia Kranj imenovali organe upravljanja in programski svet in da bi sprejeli ustrezeni odlok.

Na odlok o dodeljevanju posojil za pospeševanje razvoja obrti in podjetništva, ki obrtnikom in podjetjem v zasebni in mešani lastnosti omogoča, da dobijo posojilo za nakup, obnovno in graditev poslovnih prostorov ter za nakup opreme, patentov in blagovnih znakov za opravljanje dejavnosti, ni bilo dosti pripomb, še največ

jih je imel Jože Kristan (ZKS-SDP), ki je med drugim dejal, da bi morali s tovrstnimi posojili spodbujati vse drobno gospodarstvo in ne samo obrt in del podjetništva, in da naj bi tovrstne finančne posle za občino opravljala banka ali katera druga finančna organizacija. Kar zadeva dopolnitve odloka o davkih občin-

Najbolj se je zapletalo pri kadrovskih zadevah. Delegati so brez razprave zavrnili predlog, da bi Aljošo Drobniča imenovali za družbenega pravobranilca samoupravljanja; kasneje pa se je izkazalo, da večino delegatov ni sporen "institut pravobranilca", ampak kandidat, ki formalno sicer izpoljuje vse pogoje. Pri volitvah do datnih članov sveta za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito so delegati niso strinjali, da bi bila v svetu tudi Slobodan Lončar in Milos Bregar, med drugim tudi zato ne, ker aktivni vojaki ne morejo biti člani civilnih skupščinskih organov (Branko Grims), ker se je JLA že večkrat postavila proti demokraciji in slovenskemu narodu (Cvetko Bulovec) in ker izjavlja dve generalov v Delu, čes da je treba pobiti vse strankarske veljake, vzbujata strah in ogroženje (Jakob Vreček). Za komisijo za medobčinsko in mednarodno sodelovanje je bilo devet kandidatov, vsi predlogi o glasovanju pa so bili takšni (zmanjšanje števila članov komisije na sedem, tajno glasovanje), da bi iz nje izrinili Aleksandra Ravnikarja in morda še koga. Ko je Sašo Govekar pozval delegate, naj dajo karte na mizo in povedo, da ne gre za proceduralne, ampak za vsebinske zagate, je delegat Cvetko Bulovec javno priznal, da naj stranka ZKS-SDP za člana komisije predlaga drugega kandidata. Ravnikar je nato dejal, da verjamemo, da je komu trn v peti, povedal pa je tudi, da dobiva anonimne telefonske grožnje in da vpadanje v besedo, kadar govoriti kot delegat v skupščini, ni več samo nekulturna, ampak pojav, ki skupščini ne more biti v čast. Komisije niso izvolili in ker tudi zbor združenega dela ni bil več sklepčen, so zasedanje po nekaj zastavljenih delegatskih vprašanjih prekinili. ● C. Zaplotnik

nov, so zbori skupščine soglašali s tem, da se po odbitku ne plačuje davek od dohodkov, ki so ustvarjeni z mentorskim in strokovnim delom s šolsko mladino v šolskih kulturnih društvenih ter kulturnih društvenih skupinah ter z delom v volilnih organih in za te organe. Pri obravnavanju odloka o občinskih upravnih organov smo slišali, da do sprememb sistemske zakonodaje ni mogoče pričakovati večjega zmanjšanja števila delavcev v občinski upravi, sicer pa je Sašo Govekar (ZSMS-Liberalna stranka) dal pobudo, da bi vse občinske službe, ki so vsakodnevno pomembne za občane (izdajanje potnih listov, osebnih izkaznic, prometnih dovoljenj itd.), bile v pritličju občinske stavbe, Rastko Tepina (ZSMS-Liberalna stranka) pa je predlagal, da bi v občinski stavbi uvelod blagajno za plačilo raznih taks in dajatev. Kakšne bi bile za občinsko upravo finančne posledice uvedbe blagajne, naj bi izvršni svet po sklepku skupščine proučil do konca leta. V razpravi o rebalansu finančnih načrtov za družbene dejavnosti in za dejavnosti gospodarske infrastrukture ter sprememb odloka o proračunu je bilo nekaj konkretnih partidov povsem načelnih vprašanj, kot na primer - ali bomo več denarja vlagali v ceste in v drugo gospodarsko infrastrukturo ali v izobraževanje, zdravstvo, skrb za otroke. Edo Resman (ZKS-SDP) je menil, da je v sedanjih razmerah človek pomembnejši od cest. Če izvzamemo nekaj žaljivih in klicev s klopi, namenjenih precej pogostemu razpravljalcu Alekandru Ravnikarju (ZKS-SDP), lahko rečemo, da je seja potekala dokaj normalno in za kranjske razmere tudi hitro vse do obravnavanja odloka o ustanovitvi, način na sestavi komisije za raziskavo povojev in pravno dvovaljivih procesov v kranju.

● C. Zaplotnik

Klub Demokratičnega foruma v Kranju

Kot vest političnemu sistem

Kranj - Marca letos je bil pri CK ZKS - Stranki demokratične prenove ustanoven Demokratični forum, ki naj bi ga, kot je bilo zapisano v programske smernicah, ne zanimala visoka politika, ampak problemi, ki jim ravno ta politika obrača hrbot. V fazi ustanavljanja pa je, kot nekakšna podružnica republiškega, tudi klub Demokratičnega foruma v Kranju. Poseben poudarek naj bi dali problemom, ki zadevajo mlade.

"Demokratični forum deluje povsem avtonomno in samostojno, čeprav je bil ustanoven v okviru CK ZKS SDP, hkrati tudi ni pomembna strankarska opredelitev, naprimer obvezno članstvo v partijski, naš član je lahko vsak, ki sprejema programske usmeritve in pravila ter podpisne pristopno izjavo," je dejal Boštjan Šefic član iniciativnega odbora za ustanovitev kluba Demokratičnega foruma v Kranju in hkrati dodal, da bo Demokratični forum kot nekakšna vest sedanjemu političnemu sistemu, iz tega pa sledi, da se ne bodo borili za oblast

in za mesta v parlamentu, ampak bodo opozarjali na napake, ki so tu navzoče. Zaenkrat svoje pobude predstavljajo preko kluba poslancev ZKS SDP direktno v skupščino, na bližnjem kongresu komunistične stranke pa se bodo odločili ali se bodo ločili od le-te ali bodo se delovali v njenem okviru.

Na eni strani se bodo zavzemali za razreševanje problemov, ki zadevajo mlade ljudi kot so stanovanjski problemi, nizek dijaški in študentski standard, težave z iskanjem zapošljivosti, prizadevali se bodo za

razvoj mladinskega turizma, za boljše možnosti za socialno in politično promocijo mladih ljudi, na drugi strani pa bodo organizirali družabna srečanja mladih v okviru kluba, saj je,

kot je menil Boštjan Šefic, na neki način potrebno zapolnit "prosti čas" in politično praznino, ki je nastala z ukinitevom ZSMS.

Klub Demokratičnega foruma v Kranju naj bi ustanovili še ta mesec, s konkretnimi projekti in predstavljavami v javnosti pa nameravajo pridobiti simpatizerje in tudi nove člane. ● Igor Kavčič

Interkulturno srečanje v Celovcu

Bled, 15. oktobra - Pod okriljem skupnosti Alpe-Jadran smo se tokrat na Pedagoški akademiji v Celovcu 9. oktobra srečali učenci, učitelji in starši otrok iz Celovca, Vidme ter iz Osnovne šole prof. dr. Josipa Plemila z Bleda.

Po koroški pesmi mladinskega zborna iz Škocjana smo spoznali primer dvojezične učne ure z ljudske šole iz Bistrike v Rožu, pod naslovom Moja šola - tvoja šola pa so se predstavile tudi gostujoče sole. Športne in zabavne igre so pomešale nemške, slovenske, italijanske in koroške besede. Minimundus je postal tudi naš internacionalni svet.

Pohvala velja organizatorici tega srečanja, Pedagoški akademiji iz Celovca, in veselimo se že uresničitve nadaljnje idej: povezav in izmenjavi učiteljskih izkušenj, starševskih vzgojnih in otroških. Kot bo povezava v trikotniku Celovec - Bled - Videm predvidoma postala tradicionalna, tako ta povezava pogojuje v trikotnik tudi učence, učitelje in starše. ● M. Eri-Birk

NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Odpad Jugoslavije

Na zadnjem zasedanju slovenske skupščine se je pokazalo, da poslanci tudi pri tako bistvenih stvareh, kot je nova slovenska ustava še niso sposobni premagati ozkih stankarskih interesov. Osnutek ustavnih sprememb z vsemi dodatnimi predlogi, ki je zdaj v razpravi, je namreč ravno tisti dokument, s katerim naj bi Slovenija utrdila še zadnje poti do svoje suverenosti. Z ustavo se toliko bolj mudi, ker "beografska opcija" ne prinaša nič dobrega. Projekti federacije, kakrsnega zagovarja predsednik predsedstva dr. Borisav Jović, je namreč na moč podoben tistem, za katerim stoji tudi Slobodan Milošević s svojim partijskim vrhom.

Zaradi tega ni prav nič čudnega, če pred skorajšnjim zasedanjem zvezne skupščine povod po Jugoslaviji narašča napetost.

Na jugoslovenskem političnem prioritetu pa je na vidiku še ena vrča stvar in sicer v obliki volitev v Srbiji, kjer ima Slobodan Milošević pred opozicijo precejšnjo prednost. To je po svoje velika farsa, saj ravno on zagovarja in predstavlja danes že preziveto komunistično partijo na oblasti. Vendar je njegova prednost ravno v popolnoma razbiti srbski opoziciji, ki ni enota niti v ekstremističnih četniških vrstah.

Strah preostalih delov Jugoslavije pred Veliko Srbijo je precej neupravičen, saj dogodki kažejo, da je Srbija prej napihnila kot velika. Ko je Milošević pred meseci začel svojo protislovensko kampanjo ravno s tem, da je odločno zavračal vse pobude, ki so prihajale iz naše republike, je stavil na napačnega konja. Ker je zavračal slovenske predloge, je moral ponujati svoje, ti pa so bili diametralno nasprotne.

Ko se je slovenska politika odločila, da enopartijski sistem nadomesti z večstrankarsko demokracijo, je Milošević v svoji zagnosti lahko izbral samo utrditev enopartijske diktature. Z vsem tem pa je vedno bolj zahtajal v slepo ulico in danes iz nje nima izhoda. Zaradi svojih "zaslug" pri reševanju kosovskega vprašanja ima seveda določen ugled med Srbi (in ravno ta mu lahko ogromno pomaga pri volitvah), hkrati pa za ves svet predstavlja čisti anahronizem, ki mu je ob bok mogoče postaviti le še kakšno Albanijo ali Kitajsko. Zanimivo pri tem je, da se je celo Helen Delich, poslanka v ameriškem Kongresu in ena najaktivnejših članov srbske lobbyja v ZDA, pritožila nad tem, da v zadnjem času ne more veliko dosegči s svojimi pobudami, ker vedno znova natlevata na srbski komunizem. Pri slednjem pa seveda Američanom še danes začnejo delovati vsi varnostni mehanizmi.

V tej jugoslovenski zmedji so posebno potezo potegnili v hrvaški politiki, saj je njihov sabor vsem republikam in zvezni skuščini predlagal naj sprejmejo "deklaracijo o prenehanju sovražnosti" v Jugoslaviji, ki naj bi vodila k enakopravnemu dogovoru. Hrvaska je s svojimi problemi, ki jih ima zaradi srbske manjšine, seveda ena najbolj poklicanih v Jugoslaviji za pozivanje k miru, vprašanje pa je, koliko je takšna pobuda v današnjih razgretih razmerah tudi realna in sploh uresničljiva.

Sovražnost lahko namreč v Jugoslaviji preneha le tedaj, ko bodo imele vse republike za pogajanja enaka izhodišča. To pa so večstrankarski sistemi.

Ce se ob koncu spet povrnemo k slovenski skupščini, potem je treba dodati, da je za Slovenijo sedaj zelo pomembno, kakšno ustavo bo sprejela. Dejstvo je namreč, da se vse srbske pobude skoraj avtentične prenašajo v najvišje organe jugoslovenske federacije in s tem dobivajo nekakšno "legitimnost" (če je o njej v Jugoslaviji sploh še mogoče govoriti). Ravnov ne prestano potrebuje legitimnosti srbskih interesov pa lahko privede do tega, da se Sloveniji sploh ne bo treba odcepiti, saj bo s svojo potjo kar sama Jugoslavija odpadla od nje.

Marko Jenšterle

Gospodarstvo plačuje 43 različnih prispevkov in davkov

Z novim letom olajšanje za računovodje

Škofja Loka, 17. oktobra - Občinski sekretariat za družbeni razvoj je na zahtevo skupščine pripravil pregled davkov in prispevkov, ki jih plačuje gospodarstvo za javno porabo. Na obsežnem seznamu, ki ne upošteva davkov oziroma deležev v cenah materialov in izdelkov, je kar 43 različnih prispevkov in davkov, od tega 19 občinskih in 24 republiških.

Nova davčna zakonodaja, ki bo vpeljana predvidoma z novim letom, bo prinesla težko pričakovano olajšanje zlasti računovodjem, ki se zdaj izgubljajo v množici različnih izračunov in žiro računov. Vendar pa to ne bo edini napredok; tako imenovani integrirani davki bodo omogočili tudi racionalnejše gospodarjenje z denarjem v javni upravi in s tem nižje obremenitve gospodarstva. Če lahko verjamemo, bo davčni sistem stabilen, saj bo država za celo leto določila višino svojih dohodkov; če bo slabo računala in bodo njene potrebe višje, ne bo popravljala davkov, ampak zniževala pravice uporabnikov ali se zadolževala na trgu denarja.

Skrjni čas, je bilo enotno mnenje članov škofjeloškega izvršnega sveta, ki so se na včerajšnji seji dobesedno zgrozili zaradi preiranih obremenitev gospodarstva in neučinkovitosti sedanjega davčnega sistema, ki dopušča, da denar po nepotrebni ovinkari in se izgublja po različnih računih, dokler ne pride do končnih rabnikov.

Razmišljali so tudi, ali ne bi poenostavitev kazalo speljati na občinski ravni že pred novim letom, vendar je na koncu prevladalo mnenje, da nima smisla prehitovati republiške zakonodaje.

● H. Jelovčan

**PARKIRNI BROSKI
UGODNA SKLADIŠČNA PRODAJA
IZREDNA IZBIRA CENE BREZ KONKURENCE**

ELEKTRO Plankensteiner
VSI ELEKTRIČNI STROJI, INŠTALACIJE, PRODAJA - SERVIS -
MOJSTRSKA DELAVNICA
BELJAK, NIKOLAIGASSE 5 - TEL.: 9943-4242-27321

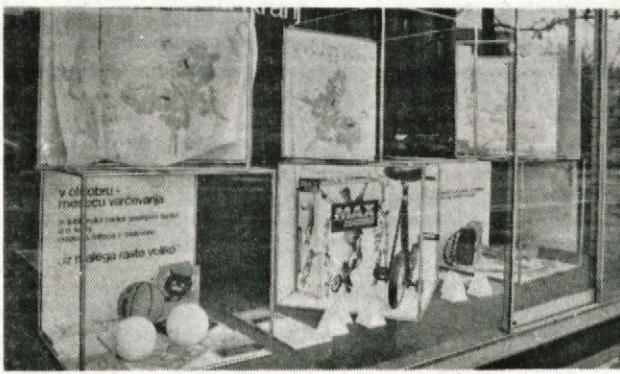
FACH MARKT
PRALNI STROJI, HLADILNIKI, HLAD. SKRINJE,
POMIVALNI STROJI, SUŠILNIKI PERILA, EL.
STEDILNIKI
Dollhopf. 1 Tel. 25 602
NASPROTI PIVOVARNE - VNODA

PFAFF STREICHER brother

PFAFF HOBBY LOCK 783
neto ATS
5.817.-

NUDIMO VAM VSE ŠIVALNE, PLETILNE IN OWERLOCK STROJE ZNAMKE PFAFF, BROTHER, BABY LOCK, JUKI, ELNA, BERNINA, HUSQVARNA itd...

CELOVEC (CENTER)
10. OKTOBERSTR. 22
TEL.: 9943-463-513648

Nagrade za likovno okrasitev hranilnikov - Ljubljanska banka-Gorenjska banka d.d. Kranj, ki vsako leto oktobra v mesecu varčevanja razpiše za šole poseben natečaj, je letos za najmlajše razpisala natečaj z naslovom Iz malega raste veliko. Okrog štiri tisoč otrok male šole oziroma prošloščkov z Gorenjskega se bo tako ta mesec poskusilo v okrasitvi ličnega kartonskega hranilnika. Trud malčkov pa ne bo zastonj. V banki so namreč pripravili kar 35 praktičnih nagrad. Najbolj privlačna je vsekakor prva nagrada - kolo "skatebike". Sicer pa so vse nagrade razstavljene (na sliki) v izložbi kranjske ekspositure Ljubljanske banke-Gorenjske banke pri Globusu. - A. Ž. - Foto: G. Šink

Na osnovi sklepa Sveta KS Železniki z dne 2. oktobra 1990
RAZPISUJEMO
volitev za predsednika in člane sveta krajevne skupnosti Železniki

1. Za razpis volitev po tem sklepu šteje 10. 10. 1990, kandidacijski postopek pa traja do 25. 10. 1990.
 2. Svet Krajevne skupnosti, kot kolektivni izvršilni organ in delegacija za ZBOR KS občinske skupščine bo štel petnajst (15) članov.
 3. Kandidate za predsednika in člane Sveta KS predlagajo: politične stranke, društva, krajanji, Svet KS
- Predloge za navedene kandidate oziroma podpisane izjave le-teh o kandidiraju, naj predlagatelji posredujejo krajevni volilni komisiji na sedež KS Železniki, Trnje 20.
4. Volitev predsednika in članov Sveta KS bodo na zborih krajanov v soboto in nedeljo, 10. in 11. novembra 1990.
 5. Za izvedbo razpisa volitev predsednika in članov Sveta KS je zadolžena krajevna volilna komisija.
- Železniki, 12. 10. 1990

spin
DELAVSKA UNIVERZA "TOMO BREJC" KRANJ
poslovna in športna informatika, Kranj d.o.o.

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ in SPIN
poslovna in športna informatika, Kranj d.o.o.
organizirata TEČAJE računalniškega izobraževanja, in sicer:
UVODNI - 7 ur (1 dan) 5. XI., 3. XII.
MS-DOS - 14 ur (2 dni) 6. - 7. XI., 4. - 5. XII.
MS - DOS ZA SISTEMCE (14 ure) po dogovoru
UVODNI Z MS-DOS-om - 14 ur 8. - 9. XI., 6. - 7. XII.
WORDSTAR - 21 ur (3 dni) 14. - 16. XI., 19. - 21. XII.
LOTUS - 21 ur (3 dni) 21. - 23. XI., 12. - 14. XII.
dBASE - 21 ur (3 dni) 26. - 28. XI.
CLIPPER - 21 ur (3 dni) po dogovoru
INFORMATIVNI - 7 ur (1 dan) po dogovoru

Izobraževanje bo potekalo v Kranju vsak dan od 8. do 15. ure. Prijave: pisno na naslov Delavska univerza Tomo Brejc Kranj, Staneta Žagarja 1, 64000 Kranj do 30. 10. 1990. Informacije tel. (064)27-481 do 7. do 14.30 ure.

DELIKATESA cekar BLED

Še vedno se lahko oskrbite z ozimnicami. Pri nakupu štirih ali več zabojev jabolk (ob že tako ugodnih cenah) nudimo 10 % popusta.

Prodajamo tudi pakete OZIMNICE ETA. Poleg dobro založene delikatese vam nudimo domači kruh iz pekarne VIDIC - Jesenice.

Odprto imamo vsak dan (TUDI NEDELJE) od 7. do 11. ure, ter od 13. do 20 ure. Ob sobotah neprekinitno od 7. do 20. ure.

Dobrodošli!

Praznik v krajevni skupnosti Primskovo

Drugache v pričakovanju večje podpore

Krajevna skupnost naj bo ogledalo, v katerega nas ne bo sram pogledati.

Primskovo, 19. oktobra - V drugi letoski številki glasila Stiki krajevne skupnosti Primskovo, ki je izšla pred začetkom letoskih prazničnih prireditve tudi tokrat ob pomoči Gorenjskega tiska, je predsednik skupščine krajevne skupnosti Darko Mesec pozdravljal in povabil krajane k praznovanju z mislico in željo, naj bo krajevna skupnost ogledalo, "v katerega nas ne bo sram pogledati."

Praznovanje, ki po pestrosti prireditve (začele so se že 3. oktobra) pomeni nadaljevanje dosedanja bogate vsestranske dejavnosti na različnih področjih v tej krajevni skupnosti v kranjski občini pa s sinočno otvoritvijo razstave Primskovo skoči čas in nočojšnjo proslavo beleži vrh, tudi svojevrstne družavnosti. Spomladis izvoljeno novo vodstvo krajevne skupnosti se tokrat namreč ni odreklo tradicionalnemu datumu praznovanja. Vendar pa prav slednji dve prireditvi še posebno

Darko Mesec

posameznih nastopajočih in sicer zakonca Arvaj (za ansambel Marela), Mizarstvo Osvetnik (za Helenu Blagne), Trgovina Biba (za Naceta Junkarja) in Trgovina Kaja (za plesala). Za okrasitev pa bo poskrbela Cvetličarna Dalija - Mini tržnica Planina.

Podobnega sponzorstva bi bila v prihodnje prav gotovo vesela predsednica KUD Primskovo Milica Žagar (in tudi v vodstvu KS), ki združuje pevski zbor in folklora. Sicer pa pohvala za delavnost oziroma živahnega dejavnosti v krajevni skupnosti velja tudi gasilcem, balinarem, nogometušem, šahistom... in še posebej organizaciji Rdečega kriza.

"Poleg ostalih je v krajevni skupnosti že ves čas zelo zavzeta komisija za komunalne zadeve, ki jo vodi inž. Jože Ahačič," je v pogovoru pred dnevi poudaril predsednik sveta KS Drago Česnik. "Sicer pa se prav na komunalnem področju srečujemo z nekaterimi resnimi problemi. V mislih imam dokončanje Likon-

Drago Česnik

bogatita praznovanje. Po vsebini in scenariju se namreč razlikujeta od dosedanja tradicionalnosti. Sinočna otvoritev razstave (odprta bo do nedelje do 19. ure) naj bi obudila nekdanje spomine na življenje in delo v tem nekdaj pretežno kmečkem predmestju Kranja. Namen nočojšnje proslave pa je ob podelitev priznanj za delo razveseliti vse z zabavo in programom, ki so ga (izvirno) dejano omogočili pokrovitelji

Gobarska razstava v Kranju

Zanimanje za darove narave

Kranj, 16. oktobra - Dobršen del prostora na letosnjem kranjskem sejmu stanovanske opreme so odmerili razstavi gob. Člane Gobarske družine Kranj je presenetil množičen obisk na razstavi, kjer so predstavili okrog 380 vrst gob. Takšno spoznavanje gob je najboljša preventiva pred zastrupitvami neosveščenih nabiralcev.

Vrvež ob razstavi gob je bil v sejemskih dneh posebej živan, ko so si prilegle ogledat gobe skupine šolarjev. Mladi so s posebnim zanimanjem prisluhnili razlagi enega od članov Gobarske družine Kranj, kakšna gobja bogastva ponujajo naši gozdovi, katere nevarnosti pretijo človeku pri uživanju gob, in kako se je treba vesti v gozdu, da bi ga ohranili vsem obiskovalcem. Pojasnila je nazorno dopolnil ogled razstavljenih gob, kjer je bilo moč posebej videti stupene in radioaktivne vrste gob. Za še bolj radovedne so razobesili plakate s slikami in podatki o posameznih gobah, manjkali pa tudi niso transparenti z vzgojnimi napismi.

"Kljud obsegenu delu s pripravami razstave in številnim uram za spremljanje prireditve smo z doseženim rezultatom v Gobarski družini Kranj zelo zadovoljni," je ocenil njen predsednik Franci Žumer med dežurstvom v torki popoldne in dodal: "Pri pripravi razstave, na kateri je bilo prvi dan zbranih okrog 380 vrst gob, so nam pomagali tudi gobarji iz Ljubljane, Škofje Loke in Tržiča. Letos so nas obiskali tudi gobarji iz italijanskega Tržiča, ki so v nedeljo prinesli 21 vrst gob s Pokljuke. Posebnost naše prireditve je, da trajala več teden, zato je precej dela z obnavljanjem eksponatov. Vse to ni zaman, saj je obisk presenetljivo dober. Upamo, da bo zanimanje za razstavo gob pripomoglo tudi k nadaljnemu zmanjševanju nesreč zaradi zastrupitev."

Od predsednika Žuma smo še zvedeli, da so se med včerajšnjim obiskom s predstavniki Zelenih iz Kranja dogovarjali o sodelovanju pri pripravi zagonodaje za zaščito vsaj redkih vrst naših gob. Obenem je potožil, da obiskovalci razstave pogrešajo gobove jedi, ki jim jih letos niso mogli ponuditi zaradi zaprtih kuhinj. ● S. Saje

Solarji so pokazali veliko zanimanja za gobe - Foto: S. Saje

Najbolj kritična prometna točka je križišče pri Jaku...

zarjeve ceste, ureditev križišča pri Jaku, rekonstrukcijo Jezerške ceste, ureditev prometnega režima na Planini III, javne razsvetljave, otroškega igrišča v novem delu na Planini. Pripravljamo se tudi na telefonsko akcijo skupaj s sosednjo KS Britof in na izgradnjo sistema kabelske televizije..."

Pravzaprav gre za nadaljevanje uresničevanja že opredeljenega programa za to srednjeročno obdobje, ki bo prav gotovo imelo mesto tudi v prihodnjem srednjoročnem obdobju. Tu sta namreč še načrtovana trgovina in ureditev Zadružnega doma, za katerega pa bo seveda treba urediti predvsem lastništvo. Nenazadnje tudi nezadovoljstvo mladih družin v stanovanjih na Planini, kjer so vgrajeni kalorimetri, a še vedno plačujejo pavšal za ogrevanje, ne more biti zgolj zadeva stanovalcev samih. Ob prazniku pa velja poudariti tudi zgledno sodelovanje ob prenovi cerkve, kjer

akcijo vodi župnik Franc Godec.

"Pričakujemo od krajanov, da nam bodo v pomoč vselej, kadar bomo želeli bogatiti ali urejati krajevno skupnost. Pa tudi od občine si želimo in pričakujemo drugačne podpore, predvsem pri razrešitvi komunalnih problemov (ceste oz. promet), saj že lep čas na tem področju v krajevni skupnosti ni bilo pomembnejše investicije. Sicer pa v pisanri krajevne skupnosti (če nam vzamejo tajnika, bo dejavnost v KS zamrla) že zbiramo pripombe in mnenja krajanov za sestavo prihodnjega srednjeročnega plana, katerega osnutek nameravamo obravnavati v začetku prihodnjega meseca," je občestitki in želji za sproščeno praznovanje povedal predsednik skupščine KS Darko Mesec in poudaril, da podpora za delo najde KS predvsem v delovnih organizacijah IBI, Gorenjski tisk, Surovina, Petrol, Čestno podjetje, Merkur in pri zasebnikih. ● A. Žalar

PRITOŽNO KNJIGO PROSIM

Smrtno ogroženi potniki

V ponedeljek, 15. oktobra, ob 14. uri in 15 minut je bilo na Alpetourovem avtobusu na relaciji Planika - Labore - Vodice precej razburljivo in ne bom pretiral, če rečem smrtno nevarno. Voznik Blaž Milan, ki sicer ni poklicni šofer, je bil totalno pisan. Potniki so kaj kmalu opazili njegovo stanje, zato so že predčasno izstopali, saj so se bali peljati z njim. Primerno njegovemu stanju, je bil naš "Miško vozi" tudi skrajno nevljuden, saj nas je obdajal s psovki, kot so kurbe, hinavci, pizde, kar vsekakor ne sodi na avtobus. Potniki zato prosimo, da predpostavljeni v Alpetouru v njegovem primeru temu primerno ukrepajo!

Ogorčeni potniki!
(naslov v uređništvu)

Večer s starimi Tržičani

V soboto, 20. oktobra, se bodo v dvorani sv. Jožefa v Tržiču predstavili Tržičani - poznavalci kulturno prosvetnega življenja izpred 50 let in več. Spregorovili bodo o povstvu, tržički godbi, instrumentalni glasbi, igralskih prireditvah in o tržičkih posebnežih in meščanih, v programu pa so tudi glasbene točke. ● I. K.

Zlata vrtnica 90

Cerkje - Turistično društvo Cerkje se je tudi letos odločilo, da bo na območju sedmih krajevnih skupnosti pod Kravcem izvedlo ocenjevanje gostinskih lokalov, katerega namen je predvsem izboljšati gostinsko in turistično ponudbo. V letosnjem tekmovanju so vključili 24 gostinskih lokalov, ki so razdeljeni v dve skupini. V prvo spadajo tisti gostinski objekti, ki gostom nudijo prenočišče, hrano in druge gostinske usluge, v drugo pa tista gostišča in lokalci, ki prenoscijo nimajo. Najbolje ocenjeni gostinski lokalci, vsaki od skupin bodo prejeli zlato, srebrno in bronasto vrtnico. Z ocenjevanjem bodo končali 20. novembra, zaključna prireditve pa podelitvijo "Vrtnic 90" pa bo sredi decembra. ● J. Kuhar

(Ne)zainteresiranost strank

Senično - Pridobljeni teden v četrtek, 25. oktobra, bo v krajevni skupnosti Senično v tržički občini končan postopek za kandidiranje evidentiranih kandidatov za člane novega sveta krajevne skupnosti. Neposredne tajne volitve bodo namreč prvo nedelje novembra. Na sestanku z vsemi doslej evidentiranimi možnimi kandidati v začetku tega tedna (od 41 evidentiranih je pisni pričestanek že dalo 24 kandidatov) pa so tudi ugotovili, da se klubu pisnemu pozivu v postopek evidentiranja oziroma kandidiranja ni vključila nobena od strank v tržički občini. ● A. Ž.

Loški gobarji razstavljajo

Škofja Loka, 17. oktobra - Člani Gobarske družine v Škofji Loki, sedaj je v njej zbranih več kot 50 aktivnih gobarjev, pripravijo vsako leto gobarsko razstavo. Letosnjša tradicionalna prireditve bo še nekoliko svečnejša, saj bo označila 15-letnico društve dejavnosti. Pripravili jo bodo v soboto in nedeljo, 20. in 21. oktobra 1990, v škofjeloškem hotelu Transturist. Ogled razstave na kateri bodo posebej prikazali tudi radioaktivne vrste gob iz loške okolice, bo brezplačen. Organizatorji vabijo nabiralce, na prinesajo nepoznane vrste gob, ki jih bodo prepoznali in opisali njihovi strokovnjaki. Obiskovalcem bodo tudi ponudili gospodino za pokušino. ● S. Saje

Se pokojninska varnost maje?

Upokojencem še ne gre slabo

Da se stabilnost pokojninskega sistema maje, upokojenci zaenkrat še niso občutili. Sredi oktobra so vendarle dobili z rastjo plač usklajene pokojnine, ali pa bo to do konca leta še mogoče, se še ne ve.

Do konca leta bo namreč pokojninski skupnosti zmanjkovalo v najboljšem primeru 770 milijonov dinarjev. Za primanjkljaj je krivo na eni strani kritično stanje v slovenskem gospodarstvu, po drugi pa obseg pokojninskih pravic. Tudi delež upokojencev v primerjavi z aktivnim prebivalstvom se vse bolj veča.

Suše v pokojninski vreči prejemniki teh sredstev še niso občutili. Tako so nam pridili tudi tržiški upokojenci, ki smo jih ondan povprašali, ali tudi za naprej pričakujejo enako gladko izplačevanje pokojnin kot doslej. Nekateri čutijo tudi nekakšnega moralnega mačka, ker se jim križe ne pozna, medtem ko veliko zaposlenih životari z bornimi plačami, čeravno so upokojenci zadnji, ki bi bili krivi za to.

Slavko Primožič, predsednik Društva upokojencev Tržič: »Upokojenci se večidel ne pritožujemo nad svojim materialnem položajem: prejemke imamo kar v redu, prihajo tudi stalno, stanovanjsko

vprašanje imamo rešeno, otroci so odrasli... V primerjavi z zaposlenimi v Tržiču nimamo razlogov za tožbe, saj je najnižja pokojnina višja od najnižjih plač, za te pa vemo, da jih dobiva vse več delavcev. Zadnjič sem bil na sindikalnem sestanku, kjer sem bil priča številnim očitkom, da gre upokojencem

veliko bolje kot zaposlenim. Sicer pa upokojenci upamo, da bo šlo z izplačevanjem pokojnin vselej tako gladko kot doslej, čeprav že slišimo o tovrstnih težavah.«

Alojz Trstenjak: »Upokojil sem se pred 13 leti, za časa aktivne dobe pa sem delal v milici. Pokojnino imam dobro, v tem pogledu je naša generacija na boljšem kot tista, ki prihaja. Upokojencev je vsak dan več, zaposlenih pa manj, zato tudi denarja za pokojnine ne bo vedno dovolj. Nekoč je šest zaposlenih delalo za enega upokojenca, zdaj pa berem, da le še dva in pol.«

Francka Dobrin: »Pokojnino imam nizko, saj sem delala v tekstilni stroki, ki je imela ves čas tudi nizke plače. V pokoju sem šest let. Ker še živim skupaj z mladimi, imam enake stroške kot poprej. Res pa sem bolj skromna, kupim manj oblačil in tistih stvari, ki niso nujno potrebne. Sicer pa tudi v pokoju ne mirujem. Varujem vnučko, gobarim, kegljam, tudi na prireditve grem rada.«

pa tudi stroškov upokojenci nimamo toliko kot še zaposleni, saj so otroci že prikrhu. Tudi sicer znamo poskrbeti, da nam je prijetno: jaz denimo sodelujem v društvu upokojencev in pevskem zboru, pa tudi upokojenski čas hitro mine.«

Olga Meglič: »Desetletje sem v pokoju, in sicer invalidsko. Z višino pokojnine sem kar zadovoljna. Resda bi mi kak dinar več prav prišel, toda primerjaje s plačami nekaterih zaposlenih se nam upokojencem ni pritoževati. Dvomim, da bo izplačevanje pokojnin vselej teklo tako gladko: preveč tovarn slabo stoji in dotoka v pokojninsko skupnost ni dovolj.« ● D. Z. Žlebir

V reviji Otrok in družina izšla Konvencija o pravicah otrok

Konvencija je šele prva črka v abecedi otrokovih pravic

Ljubljana, 15. oktobra - Skoraj leto dni je že tega, kar je generalna skupščina Združenih narodov sprejela konvencijo o otrokovih pravicah, katere besedilo je nastajalo desetletje. Ratificiralo jo je 40 držav, Jugoslavije še ni med njimi. Celo uradnega prevoda konvencije pri nas še ni, revija Otrok in družina je v oktobrski številki objavila »neuradnega«.

Slednjič so tudi otroci, ki so v množičnih človeških stiskih najbolj izpostavljeni, a brez pravice, da povzdignejo glas v svojo zaščito, postali posebni predmet mednarodnega prava. Konvencija jamči otrokom, od rojstva pa do osemnajstih let starosti, splošne državljanske pravice, države podpisnice morajo v otrokovo korist ravnati tudi na drugih področjih, denimo v družinskih razmerjih, gle-

de ekonomsko-socialnih pravic, pravic do zdravstvenega varstva, izobraževanja in podobno. Posebnih pravic so deležni tudi prizadeti otroci, ki jim morajo države zagotavljati ustrezno pravico do izobraževanja in usposabljanja za primerno zaposlitev. Tudi pravno varstvo otrok je med zajamčenimi pravicami.

Države podpisnice se zadolžujejo, da bodo besedilo kon-

vencije tudi razširjale med otroki in odraslimi. Nekatere države, kot je na časnarski konferenci povedal pravnik Marjan Činč, so v tem pogledu sila domeslene. Finci, denimo, so konvencijo dramatizirali, v Italiji jo bodo otroci sami napisali, prevedli v otroški jezik in ilustrirali, na Švedskem naj bi družine njeno besedilo dobivale vsako jutro (po členih) na steklenici mleka, pri Unicefu snujejo ilustrirano izvedbo. Na Slovenskem jo zdaj po zaslugu priateljev otrok iz revije Otrok in družina imamo (tudi v lani dopolnjeni slovenski ustavi se eno do določil nanaša na pravice otrok), treba jo je predstaviti otrokom in odraslim. Odrasle pa čaka naporna naloga uveljaviti načela konvencije na vseh področjih našega življe-

nja. Kot je povedala Maja Vojnovič iz komisije za otrokove pravice pri Zvezni društvu prijateljev mladine Slovenije, otroci že uživajo deklarirane pravice, denimo, z nekaterih družbenih področij, med njimi pa je še najbolj vprašljivo področje vzgoje in izobraževanja, ki si mora v prihodnje zaslužiti več pozornosti.

V tujini se kopica nevladnih organizacij ukvarja s pravicami otrok, so na tiskovni konferenci povedali ljudje, ki so sodelovali pri prevodu konvencije za revijo Otrok in družina. Naše nevladne organizacije, ki se ubadajo z otroki, tako imenovana civilna družba, s svojim večjim vplivom na vladne organizacije lahko uveljavile prek komiteja za otrokove pravice. ● D. Z. Žlebir

V Kranju zasedal otroški parlament

Zrele pobude otrok, ne žepna izdaja odraslih

Kranj, 16. oktobra - Otroški parlament, ki je v kranjski skupščini zasedal na pobudo Zveze društev prijateljev mladine iz Kranja, je z branjem spisov na temo letosnjega gesla iz tedna otroka sprva mora da res kazal pomanjšano sliko odraslih. Ko pa so se mali poslanci razvili, so sproščeno nanizali kopico težav iz otroškega sveta, pa tudi odraslega, ki jih mi veliki pogosto niti ne vidimo.

O onesnaženem okolju, ki otrokom in odraslim krati zdravje, o nevarnostih, ki prezijo na poti v šolo, o prijaznejši šoli z več izleti in stiki z naravo, o odraslih, ki se premalo zavzetno vživljajo v otroški svet, so mali poslanci spregovorili z veliko skrb in resnostjo. Šolarji iz Cerkev so pripravili kopico vprašanj o razvoju Krvavca, ki je temno povezano z ekoško problematiko tega okolja, in sicer na način, ki se ga ne bi sramoval noben odrasel poslanec. Iz Trboj je bilo slišati pobude za ureditev odlagališč smeti, nove trgovine, otroškega vrtca in igrišča, saj že cela generacija otrok zamaši prosi za postavi-

tev dveh košev. S Planine, kjer se mlači izgubljajo v betonski džungli, odrasli pa jim kratio radoživost na igriščih, zemeljnah in dvoriščih, prihaja želja po več sproščenosti v odnosih z odraslimi, zlasti učitelji, o tem, da jih ne bi toliko obremenjevali s šolo, o bolj demokratičnem ocenjevanju, o prostoru, kamor bi lahko hodili sproščati svojo otroško energijo. Iz nekaterih podeželskih šol je bilo slišati, da otroci celo tamkaj ostajajo vse dni zaprti med šolskimi stenami. Otroci bi radi bolj sproščeno, manj napeto šolo z več praktičnega pouka (in ne le pri tehniki in gospodinjstvu), več izletov (slišali smo o gmotnih

težavah, zaradi katerih si jih šole ne morejo privoščiti več, mnogi starši pa zaradi nizkih dohodkov prav tako ne), da bi učitelji prisluhnili tudi njihovim predlogom. Parlament ni obšel niti ponujočega in izkoriščevalskega zbiranja starega papirja, ki ga odkupne organizacije kupujejo po sila nizkih cenah, učenci pa si s prigaranim denarjem ne morejo privoščiti niti lutkovne predstave, kaj šele izleta.

Tokrat se šolarji ne morejo pritožiti, da jih odrasli niso resno. Otroškemu parlamentu sta zavzeto prisluhnila podpredsednik kranjske skupščine Sašo Govekar in predsednik izvršnega sveta Vladimir Mohorič, pa tudi drugi zastopniki odraslega sveta, ki imajo pri svojem delu opraviti z otroki. Predloge tega skupščinskega zasedanja bodo slišali tudi

poslanci vseh treh zborov občinske skupščine, konec tedna pa tudi otroški parlament na »višji ravni«, namreč v slovenski skupščini, kjer bo iz Kranja sodelovala dvojica šolarjev, otroke pa bo sprejel predsednik dr. France Bučar. ● D. Z. Žlebir

OGLED IN PRODAJA
GRADBINEC, SPONJNI PLAVŽ 4.
JESENICE

DISKONT
NADA JELOVČAN

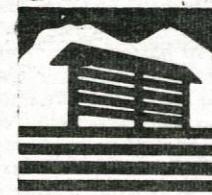
GRENC 2, 64220 ŠKOFJA LOKA, tel. 064-632 094

NUDIMO:

- TRAVARICA 1 I 58,20
- GORENJSKI SADJEVEC 66,10
- VELIKA IZBIRA VIN
- MEHČALEC ZA PERILO 4 I 60,90
- CET - za pomivanje posode 162,70
- KVALITETNA MOKA V VREČAH po 25 kg od TIP 400 do TIP 850

ZELO UGODNO!

NA ZALOGI IMAMO SVEČE RAZLIČNIH OBLIK IN VELIKOSTI - PO IZREDNO UGODNIH CENAH

GORENJSKA
KMETIJSKA
ZADRUGA
TZO SLOGA Kranj

Vse naše varčevalce vabimo
v nove prostore

HRANILNO KREDITNE SLUŽBE

v Zadružnem domu na
Primskovem.

Hranilne vloge na vpogled obrestujemo
s 15 % obrestmi.
Za vloge jamči republika.

Odprt od 7. do 15. ure.
Poklicite nas po tel. 23-866 ali 26-171.

PRI NAS NALOŽEN DENAR
JE DOBRO NALOŽEN DENAR!

Hkrati obveščamo vse naše poslovne partnerje, da smo tudi UPRAVNE PROSTORE PRESELILI
v Zadružni dom na Primskovem (Jezerška cesta 41).
Telefon (064)23-866, 26-171.

BOUTIQUE ROMANA v Reginčevi
ulici v Kranju (za Delikateso)

BOUTIQUE DAMSKEGA PERILA
ROMANA MARKI, Kranj DM 4-371

pestro izbiro damskega in moškega spodnjega perila,
od erotičnega do perila za močnejše postave.

Velika izbiro spalnih srajc, pižam in kopalnih plaščev.
Na zalogi pasovi za ledvice vrhunske kvalitete,

kakor tudi intimna kozmetika (mlilo, sprayji, robčki)
ter različne vrste vložkov - tudi dišečih.

Velika izbiro trenirk in ostale lahke konfekcije
za moške in ženske.

Dobro smo založeni z nogavicami in hlačnimi nogavicami
za vse velikosti predvsem priznane firme GOLDEN LADY.

Vseh velikosti artiklov je uvoza po zelo ugodnih cenah.
Odprt smo založeni od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

S prinesenim kuponom
vam odobrimo

5 %
popusta!

Večina naštetih artiklov je uvoza po zelo ugodnih cenah.
Odprt smo založeni od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

S prinesenim kuponom
vam odobrimo

5 %
popusta!

PREJELI SMO

V Evropo kot suverena slovenska država in ne kot freisinški podložniki!

V Gorenjskem glasu, 5. tm., in Delu, 9. tm., je objavil gospod Mojmir Tozon pobudo za spremembu občinskega praznika Škofje Loke. Po njegovem naj se ne bi več praznovala obletnica dražgoške bitke, temveč 30. junij iz leta 973, ko je nemški cesar OTTON II. dodelil loško ozemlje, s podložniki vred, freisinškim škofom.

V popolnem nasprotju s programom Slovenske demokratične zveze (v nadaljevanju SDZ) in stališči predsednika SDZ dr. Dimitrija Rupla, ki je pred kratkim ponovno dal izjavjo o pozitivni zgodovinski vlogi NOB na Slovenskem. G. M. Tozon negira NOB in s tem tudi pomen dražgoške bitke in predlagajo ukinitev praznovanja obletnice 9. januarja 1942 kot škofjeloškega občinskega praznika. G. M. Tozon je še zapisal, da je dal omenjeno pobudo v imenu SDZ, od bora Škofja Loka.

Glede ustanovitve področnega odbora SDZ v Škofji Loki naj dam naslednje pojasnilo:

Programska izjava SDZ je bila sprejeta na ustanovnem zboru 15. decembra 1988 v Ljubljani in je bila objavljena v Delu. Strinjal sem se z njenim vsebinskim, zato sem se 11. januarja 1989 udežil ustanovnega kongresa SDZ v Ljubljani in se ob tej priložnosti vpisal med članstvo. Na prošnjo vodstva SDZ iz Ljubljane in naknadno še na prošnjo dr. Huberta Požarnika sem pristopil k ustanavljanju inicijativnega odbora SDZ v Škofji Loki. Inicijativni odbor, ki sem mu predsedoval je organiziral ustanovni občni zbor področnega odbora SDZ v Škofji Loki 21. junija 1989. Kot začasni predsednik novega odbora in podpisnik Majniške deklaracije sem v Gorenjskem glasu dne 30. junija 1989 (Odprte strani) objavil svoje načelno stališče glede 45-letne partijske vladavine in glede političnega pluralizma na Slovenskem.

Na 2. seji področnega odbora SDZ Škofja Loka, ki je bila 19. septembra 1989, pa so nekateri člani odbora izrazili do NOB negativno stališče, zato sem iz odbora izstopil in o tem podal pisemo izjavo.

Medvojna, še manj pa povojna generacija Slovencev ne upošteva dovolj zgodovinskega poli-

tičnega opredeljevanja Slovencev med dvema svetovnima vojnami. Z nastopom fašizma v Italiji leta 1922 se začenja, zaradi preganjanja naših rojakov na stran meje, antifašistično razpoloženje. Z nastopom Hitlerja na oblast v Nemčiji leta 1933 se začenja na Slovenskem antihitlerjevsko razpoloženje, ki naravnoma vse do II. svetovne vojne.

Kolikor več držav si je Hitler podjarmil, toliko bolj je naraščal naš odpor do njegovega nasilja. Zato ni težko razumeti, da smo po okupaciji naše domovine vsi svobodoljubni ljudje na Slovenskem sprejeli program Osvobodilne fronte kot edino pot, ki nas bo pripeljala do svobode, pot organiziranega oboroženega boja.

Kdo od nas, večinoma mladih udeležencev v partizanskih enotah pa bo mogel v tistih usodnih vojnih časih razmišljati o tem, da ima Partija, poleg osvobodilnega boja, še čisto svoj program, da si bo namreč v vojnem času pridobila oblast "za večne čase". Več kot 90 odstotkov partizanskih borcev ni vedelo, čeprav smo borci med vojno sprejemali članstvo v SKOJ in Partijo, da se hkrati za nacionalno osvoboditev in boljšo socialno ureditev, bori tudi za program Partije in Kominterne.

Sedaj pa še o dražgoški bitki in njenem pomenu za slovenski narod. Zaradi boljšega razumevanja moje občutljivosti in prizadetosti pri tem vprašanju moram navesti nekaj podatkov o sebi. Sem namreč eden redkih preživelih borcev Cankarjevega bataljona, udeležencev dražgoške bitke in že več let predsednik domačilnega odbora Cankarjevega bataljona. V meni je še vedno živa partizanska prisega, ki smo jo škofjeloški borci dali 25. decembra 1941 pri Koširju na Valtarskem vrhu, in ki govorji o našem prostovoljnem vstopu v osvobodilno vojsko slovenskega naroda.

Kaj je v zimi 1941/42 pomenila dražgoška bitka sredi Evrope, ki je bila vsa pod Hitlerjevim skornjem? Kje od La Mancha do Leningrada in Moske se je Hitlerjevemu vojaškemu strouju zoperstavila organizirana 200 članska narodnoosvobodilna borbena enota v trdnevnu frontalnemu boju? To je pravzaprav iziv zgodovinarjem, da navedejo podoben primer iz prve vojne zime.

V našem bataljonu smo bili tedaj borci pestrega socialnega in političnega sestava od delavcev-kovinarjev, gozdarskih in drugih delavcev, kmečkih mož in sinov, obrtnikov vseh poklicev, uslužencev, študentov in dia-

kov. Tudi politična opredelitev borcov je bila različna od komunistov, simpatizerjev Partije, Sokolov, krščanskih socialistov, kulturnikov pa tudi čisto apolitičnih posameznikov. V različnih partizanskih akcijah ter na borbenih položajih so bile takrat med nami stkane take plemenite človeške in žlahne vrednote, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagale premagovati vse stiske.

Kraj spopada našega bataljona na nemškimi enotami so določile takratne strateško-taktične vojne razmere. Ne poveljstvo ne borci Cankarjevega bataljona in na vaščani Dražgoš nismo mogli na to vplivati. Bil je surov čas vojne. Bili so popadi, boji z dobiti oboroženimi nemškimi policisti in drugimi enotami. Bile so žrte tako med borci kot med domačini. Vsi bodo z mladimi generacijami živeli naprej.

O padilih nemških policistih v Rovtu, o poljanskih vstajih, o bojih na Poljanskem in o trdnevnih dražgoških bitkih so tedaj delali načrte za protiurep v Berlinu pri Hitlerju, Himlerju in poveljstvu Wehrmachtu. Naši boji in žrte niso bile zastonj, saj je bila posledica tega definitivni propad okupatorjevega uničevalnega načrta: pregona in izselitve Slovencev z Gorenjskega.

Posebice za naše zimske podvige smo plačevali vse leto 1942 tako borci kot naši sodelavci. Naši krvni davek na Gorenjskem je bil velik, zato se pa tudi zavzemamo cene, ki smo jo plačali za našo svobodo in ne bomo nikomur pustili, da bi se z njo poigravat.

Lahko bi reknel, da je bila zima 1941/42, vsaj za Gorenjsko to drži, rojstvo slovenske vojske. Preko člena Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet Staveta Žagarja, ki je bil tedaj skupaj z nimi na dražgoških položajih, je bil naš bataljon zgodovinsko povezan z vojsko generala Maistra, osvoboditelja Mariabora po prvi svetovni vojni, saj je bil tudi Stane Žagar leta 1918 borcev za Korosko mejo, torej tudi Maistrov borcev.

Oktobra 1990 pa se pojavi v slovenski javnosti g. M. Tozon, izobraženec iz povojske generacije, ki pod "ščitom" SDZ - škofjeloške frakcije objavi "fennealni" predlog za spremembu škofjeloškega občinskega praznika. Tu naj zapišem, da sem še vedno član SDZ, pa za tak predlog v okviru SDZ Škofja Loka doslej nisem slišal. Rad bi videl zapisnik sej področnega odbora SDZ, na katerem je bila ta problematika razpravljana in stališča posameznih članov odbora o tem vprašanju. Če bo predlog g. M. Tozona res prišel na dnevnih red škofjeloške občinske skupščine, predlagam, naj dajo na zapisnik poimenko vse tiste odbornike oz. delegate, ki bodo

glasovali za freisinško podložništvo. Zaradi zgodovinske dokumentacije. Pravzaprav pa moram vprašati g. M. Tozona, ali je pri vsem tem kaj pomislil, da imajo pri datumu škofjeloškega občinskega praznika kaj besede tudi prebivalci Škofje Loke in obeh dolin, ki so vojne strahote doživljali v svoji tistih, katerih kri je napojila loško ozemlje.

Danes, ko Heimatdienstovi na Koroškem norijo v povorkah zaradi prigoljufane slovenske zemlje, danes, ko Miloševičeve in Draškovičeve organizirane skupine divijo po Jugoslaviji g. M. Tozon hujška prebivalstvo Škofje Loke in vse Slovenije proti borcem NOB in omalovažuje pomen ene od najplemenitejših v zgodovini slovenskega naroda.

Kot je bil za usodo našega naroda usoden oktober leta 1918, je usoden tudi oktober 1990. Če Deželna vlada iz subjektivnih in objektivnih razlogov ni našla tedaj boljšega izhoda kot priključev v kraljevini Srbiji, potem danes, med drugim, prav zaradi pozitivnih izkušenj NOB na Slovenskem, zaradi naše kadrovске in moralne moči in že uveljavljene političnega pluralizma po aprilske volitvah, lahko zremo z večjim optimizmom v prihodnost. Vsakodnevno lahko spremljamo delo slovenske skupščine, ki pod vodstvom predsednika dr. Franceta Bučarja, tudi partizanskega bora, na podlagi najnovejših znanstvenih dosežkov iz ustavnega področja z neuklonljivo vztrajnostjo in voljo ustvarja novo slovensko ustavo za prvo slovensko državo in domovino vseh Slovencev.

Kot je bila doslej, bo tudi v prihodnjem Teritorialna obramba Slovenije, sedaj pod poveljstvom novih, mladih slovenskih oficirjev, vzgojenih v duhu slovenske vojne partizanske tradicije, s svojimi enotami med glavnimi organizatorji obletnice dražgoške bitke.

Le pridite Gorenjci in Slovenci, kot ste prihajali v vse zadnjih letih v vse večjem številu tudij v prihodnji na obletnično dražgoško bitko v organiziranih podohodih, skupinah in posamično, kajti to je naš zgodovinski dan in praznik, kar ste s svojo udeležbo že neštetokrat dokazali!

Franc Kavčič
Škofja Loka

Samopostrežbe menedžerskih plač

V Gorenjskem glasu 12. oktobra 1990 ste pod naslovom "Samopostrežbe menedžerskih plač" objavili tudi novico, da je DS minuli pondeljek (8. 10.) preprečil znižanje plač za 10 odstotkov, osnova direktorjevi plači pa se je

povečala z 32 na 45 tisočakov din...

Delavski svet TERMO je obravnaval na seji 8. 10. pod 3. točko »OD za mesec september s problematiko gospodarjenja in izplačevanja OD«. To problematiko običajno obravnavata vsak mesec, saj hočemo zaposleni vedeti, kako smo gospodarili v preteklem mesecu in kakšne ukrepe je zato treba izvajati v tekočem in v naslednjih mesecih. Upamo, da nam tak način dela ni štetni v zlo.

O 10 odstotnem znižanju OD ni bilo nobenega govora, pač pa strokovno predstavljena odločila za september in sicer:

- izplačilo OD po zakonu o zajamčenem OD
- izplačilo OD v obveznicah
- izplačilo OD v internih delničnih

DS je odložil izplačilo OD v internih delničnih na čas, ko bo sprejet slovenski lastninski zakon. Za izplačilo OD v obveznicah pa se DS prav tako ni odločil, saj izračuni kažejo, da bi pri 100 din večjem gotovinskem izplačilu, morali izplačati 200 din v obveznicah in 300 din prispevkov družbi. Enako kot poslovni kolegi je se tudi DS odločil za izplačilo OD po Zakonu o zajamčenem OD, ki omogoča izplačilo enakih OD kot avgusta.

Direktor podjetja je prejel za avgust 22.950,50 din, za september pa 23.799,70 din OD. Pomembni direktorja - vodja izvoza pa avgusta 19.180,00 din in septembra 19.830,70 din OD. Ti podatki so vzeti s plačilnih listov, ki so uradni dokumenti in zanje odgovarjam. Vsak drugačen podatek je izmišljota.

Novinar kaže, da je do točnih podatkov težko priti. Morda ponekod res. Mi bi jih ji brez zadrtkov dali, če bi jih le iskala.

Modro bi ravnala, če bi tako informacijo poiskala na pristojnem mestu, drugače pridobljeno pa vsaj preverila. Navedeni OD so za vodenje 530 članskega podjetja, ki izvaja več kot polovico svoje proizvodnje na zahodnem tržišču.

Vodja izvoza je delovno razmerje odpovedal, odpoved pa je zadržal zaradi navezanosti na podjetje. Novi delodajalec bi mu dal 5000 DEM plače. Presodite sami, po naši sodbi je ravnal v korist podjetja ne sebe.

OGLED IN PRODAJA
GRADBINEC, SPONDI PLAVŽ 4
JESENICE

moremo izplačati, saj bi bilo izplačilo na škodo zmanjšanja OD vseh zaposlenih.

Menimo, da smo z gornjimi primeri dovolj jasno ponazarili, da cesa nas je pripeljalo striktno vztrajanje pri »zajamčenem« OD. Sprememba tolmačenja zakona o zajamčenem OD bi v nameščenju rešila številne probleme, ki so se nakopili na področju izplačil OD v zadnjih mesecih, hkrati pa doprinesla k povečani produktivnosti in kvaliteti poslovanja.

Direktor podjetja je prejel za avgust 22.950,50 din, za september pa 23.799,70 din OD. Pomembni direktorja - vodja izvoza pa avgusta 19.180,00 din in septembra 19.830,70 din OD. Ti podatki so vzeti s plačilnih listov, ki so uradni dokumenti in zanje odgovarjam. Vsak drugačen podatek je izmišljota.

Novinar kaže, da je do točnih podatkov težko priti. Morda ponekod res. Mi bi jih ji brez zadrtkov dali, če bi jih le iskala. Modro bi ravnala, če bi tako informacijo poiskala na pristojnem mestu, drugače pridobljeno pa vsaj preverila. Navedeni OD so za vodenje 530 članskega podjetja, ki izvaja več kot polovico svoje proizvodnje na zahodnem tržišču.

Vodja izvoza je delovno razmerje odpovedal, odpoved pa je zadržal zaradi navezanosti na podjetje. Novi delodajalec bi mu dal 5000 DEM plače. Presodite sami, po naši sodbi je ravnal v korist podjetja ne sebe.

Direktor splošnega sektorja Jože Stanonik

MIHA NAGLIČ

Življenje in delo ljudskega poslanca Antona Peternela - Igorja

Za kmeta in za komunizem

Rezultati volitev 23. marca 1958 so razvidni iz spodnje tabele.

Občina	Število vpisanih volilcev	% glasovalo	Udeležbe	Glasovalo za Prezid. Peternelja	Štev. nevel. glasov
Železniki	4.163	3.492	83,88	1.693	1.495
Gorenja vas	4.001	3.167	79,18	527	2.366
Žiri	2.433	2.147	88,24	ni podatkov	101
Skupaj:	10.597	8.806	83,07	—	679

Mandat sem vrnil iz dveh razlogov, v prvi vrsti zato, ker mi je ob mojih razpravah v skupščini o problemih in napakah v kmetijski politiki, predsednik Ljudske skupščine LR Slovenije tovarniški Miha Marinko kar štirikrat vzel besedo, češ da sem predolg, v resnici pa zato, ker se z mojo razpravo ni strinjal. Ko mi je tovarniški Marinko četrtek vzel besedo, sem mu potem v pogovoru dejal, da mi je ne bo treba več jemati, ker bom vrnil mandat,

Svečanost v Loškem muzeju

PRIZNANJE MUZEJSKIM PRIZADEVANJEM

Škofja Loka - Podelitev državnega odlikovanja Loškemu muzeju je vsekakor priložnost za predstavitev muzejske dejavnosti, ki je v dosedanjih več kot petih desetletjih delovanja tega muzeja pač ni malo. Toda slovesnost, kot je bila ta v sredo popoldne v okroglem stolpu Loškega muzeja, ko so se na skupni seji zbrali delavci Loškega muzeja, svet Loškega muzeja in člani izvršnega odbora Muzejskega društva Škofja Loka ob navzočnosti predstavnika občine, je vsekakor treba izkoristiti tudi za predstavitev načrtovanega razvoja.

Pri muzejski dejavnosti kot pri vsaki drugi ni mogoče natanko razmaziti - to je bilo do včeraj, zdaj pa se lotevamo spet nečesa novega. Tudi pri Loškem muzeju, katerega preglej je na prireditvi predstavljen njegov ravnatelj, Andrej Pavlovec, tega seveda ni mogoče razmaziti, saj nekatere dejavnosti ravnorak potekajo, druge pa se prav zdaj začenjajo, kar velja vsekakor najbolj za strokovno delo; ne gre pa tudi mimo vzdrževalnih del, ki so pri tako impozantni stavbi še kako pomembna, potrebna - in kot kaže nikoli dokončna. Pri vsakem delu pa je danes seveda nekaj povsem razumljivega, da brez sodobnih tehničnih pomagal, kot je na primer računalnik, ne gre več. No, tega pomagala, ki bi bilo veliko odvornil pri inventarizaciji predmetov in se še, muzej še nima. Če je taka oprema merilo dohitevanja muzejske dejavnosti na določeni recimo evropski ravni, se ji muzej seveda na ta način bliža zelo počasi. Če pa k temu dodamo še ostale pogoje, na primer sposobnost, da v enem letu muzeju kupi lahko le deset strokovnih knjig, je tako prizadevanje h kakovostnejši ravni lahko le še počasnejše.

Vendar pa se v Loškem muzeju dogaja tudi kaj novega. Prav zdaj urejajo prostore za arheološko zbirko, saj je doslej ni bilo mogoče predstaviti. Tu v novih vitrinah, za katere pa bo seveda prej treba odmeriti kar veliko denarja, bo našla svoje mesto tudi pravkar pridobljena novost arheološke zbirke - kamnitka sekira iz Sovodnice. To pa ni edina novost muzeja, ki je ob svoji petdesetletnici uredil v okroglem stolpu muzejsko pedagoško delavnico: izbor videopredstavitev muzejskih zbirk nenehno dopolnjujejo, čeprav že dosedanje predvajanje presega 400 minut programa. Prav ta prostor bo še dodatno dobil na pomembnosti, ko bodo napolnili že postavljene nove vitrine z gradivom za manjše občasne razstave. Žal pa ni mogoče tudi danes govoriti o kakšni posebno cetoči galerijski dejavnosti, ki je sicer že dolga leta ena od muzejskih dejavnosti, toda avantgardnosti, ki ji je bila lastna v prvih letih, ji zdaj vsekakor ni več mogoče pripisati; še ena posledica pičlo odmerjene deleža za kulturo pač.

Ko je govoril še o drugih oddelkih Loškega muzeja, je Andrej Pavlovec omenil raziskava-

ve, s katerimi se ukvarja etnološki oddelek, pa oddelek novejše zgodovine, ki se namera na ukravati z raziskovanjem sindikalnega gibanja v loškem območju; nikakor tudi ni mogoče mimo konzervatorske delavnice, ki je povsem sodobno opremljena, zato je tudi število predmetov, ki jih je restavratorka rešila pred zombom časa, temu primereno veliko, pa tudi po kakovosti izstopa. Loški muzej je vse od 1960 leta skupaj z Muzejskim društvom ustavljal podružnične muzejске zbirke, med prvimi Groharjevo spominski zbirko v Soricah, Železnikih, Žireh, v Dražgošah in tudi po nekaterih manjših solah.

Vzdrževanje stavbe, kot je Loški grad, je seveda poglavje zase. Že številke o vsoti potrebnih za obnovo grajske strehe, o kateri se govorí že kar nekaj časa, so podobne avstronomskim, predračun se giblje nekje okoli 34 milijonov din. Popra-

vljena streha bo seveda tudi omogočila drugačno uporabo podstrešja in sicer za depoje, kamor bodo prenesli nekaj muzejskih predmetov, ki se zdaj gnetejo v dvoranah in onemogočajo postavitev novih zbirk. To, kar pa je že vidno in bo kot kaže kaj kmalu tudi dokončano, je tlakovanje grajske dvorišča, s katerega bo končno izginil pesek.

"Želimo biti odprti v svet, odprti za kritiko in nanjo tudi odgovarjati z delom," je ob koncu predstavitev poudaril ravnatelj muzeja Andrej Pavlovec. "Vsega tihega dela, ki ga muzejski delavci opravljamo, pač ni mogoče videti v kratko predstavljenem programu, niti naporov kustosov pri vodstvih, pedagoškem delu, vpisovanju v kartoteko, spremljanju muzeološkega napredka in drugo, kar vse je potrebno pri nastajanju novih zbirk." ● L. M., Foto: Jure Cigler

SREČANJE SLOVENSKIH PESNIKOV

Kranj - V kabinetni Prešernovega gledališča bo v ponедeljek, 22. oktobra, z začetkom ob 9.30 uri Srečanje slovenskih pesnikov. Za temo letošnjega simpozija so si izbrali Poezijo in tišino. Žirija, ki jo imenuje Društvo slovenskih pisateljev, je tudi tokrat med vrsto predloženih pesniških zbirk izbrala eno vredno Jenkove nagrade. V dvorani Prešernovega gledališča bo ob 19.30 tudi literarni večer, na katerem bodo tako letošnji Jenkov nagrjenec kot tudi drugi pesniki brali svoje pesmi.

Premiera v Prešernovem gledališču

KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF

Kranj — Drevi ob 19.30 bo Prešernovo gledališče uprizorilo znamenito delo Edwarda Albeeja. Vsakokratno srečanje različnih gledaliških generacij s pomembno Albeejevo igro pomeni enkraten ustvarjalni iziv, saj je njegov vpliv čutiti tudi v pisanih slovenskih dramatikov.

Premiera v Prešernovem gledališču pripravljajo igralci Judita Zidar, Igor Samobor, Bernarda Oman in Pavel Rakovec. Predstavo je režijsko vodila Barbara Hieng-Samobor, ki je tudi scenografska, dramaturg predstave je Matija Logar, prevod je pripravila Metka Zobec, ki sodeluje tudi kot dramaturginja.

(ar)

ŠKOFJELOŠKI EX - TEMPORE

Škofja Loka - Ta konec tedna bodo na škofjeloških mestnih ulicah pa tudi izven mesta slikarji z vseh koncov Slovenije postavili slikarska stojala in lovili na platno ali papir najzanimivejše škofjeloške razglede. Od petka, to je danes, pa do nedelje bodo udeleženci Ex - tempora 90 na Loškem gradu lahko žigosali platna in druge podlage. V nedeljo, 21. oktobra, popoldne bodo dokončane slike sprejemali v galeriji Loškega muzeja. Žirija v sestavi dr. Cene Avguštin, Herman Gvardjančič, in dr. Mišek Komelj bo najboljša dela predstavila na prodajni razstavi, ki jo bodo odprli v petek, 26. oktobra, ob 18. uri. Za najboljše slike so pripravljene denarne na-

SLIKE IZ TABORIŠČ

Kranj - V galeriji Prešernove hiše so včeraj odprli razstavo slik akademski slikarjev Marija Preglja, Doreta Klemenčiča, Slavka Pengova in vrtu slik neznanih francoskih in angleških umetnikov. Slike so nastale v oficirskih jetniških taboriščih v obdobju 1941 - 1945. Ohranile so se po zaslugu Jelka Ranta, takratnega rezervnega kapetana, ki je slike rešil iz nemškega taborišča. Ta slike kot tudi obsežno zbirko barvnih diafotativov z raznih krajev vsega sveta, kamor je po vojni Jelko Ranta v službi Organizacije združenih narodov vodila pot, je podaril Gorenjskemu muzeju Kranj.

BOGASTVO OBLIK

Jesenice — V Kosovi graščini je na ogled razstava likovnih del slikarja Zmaga Puharja.

Prvi vtis ob gledanju razstavljenih slik ni preveč obetaven: slike se zdijo zgorj nekakšni dekorativni predmeti, ponavljane ene in iste variacije v neskončnost - skratka, zdi se, da bi si lahko v eni minuti ogledal vse slike in odšel prazen. Pa ni tako! Ob nadaljnjem gledanju slike kar strašljivo zaživijo, izbruhičejo iz sebe vso čudovito paleto barv in postanejo polne moči in divje neučnognosti. To so slike vrtoglavne hitrosti, so vrtinci, ki te potegnejo vase, da si prisiljen gledati jih še naprej — in sedaj odkrijes spet nekaj novega. V teh vrtincih se skriva bogastvo oblik: prikažejo se cvetovi, očesa, falusi, črke, številke, čevlj... Vse to se lušči iz navidezne konfuzne površine in slike postaja vse bolj gledalčeva osebna lastnina, saj v njej odkriva vedno nove oblike, in ker jih je odkril prvi, so pač njegove. Naslednji, ki bo gledal »mojo« sliko, bo namesto očesa videl cvet in slika bo sedaj »njegova«. In tako naprej in naprej. Slikarja očitno res zasleduje neka neskončnost, pa naj bo to v dobrem ali slabem smislu. Ali pa on zasleduje no?

Gospa Slavica Keržan je v slikah odkrila erotiko (popolnoma se strinjam z njo). Pa le-ta ni doma samo »v najbolj oddaljenih vaseh«, ampak povsod. To ni prikrita, zatajavana erotika, temveč divja, nebrzdana sila, ki z neposrednostjo in brez sramu plane nad gledalca.

Na koncu poudarjam, da je to zgorj moje osebno »videnje« slik. Ostali jih verjetno vidijo drugače, saj ob tako mogočni eksploziji barv in oblik, kaj drugega tudi ni mogoče.

E. Gradič

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava slik nastalih v oficirskih jetniških taboriščih 1941 - 1945. V galeriji Mestne hiše je še do konca oktobra odprta razstava *Kranj, kakšnega ni več*. V Prešernovem gledališču bodo danes, v petek, ob 19.30 premirno uprizorili E. Albee *Kdo se boji Virginije Woolf - za izven*. Jutri, v soboto, ob 19.30 bodo predstavili ponovili za abonma sobota I in izven. V galeriji Bevisa razstavlja slikar *Kiar Meško*.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava likovnih del akademškega slikarja Zmaga Puharja.

Jutri, v soboto, ob 19.30 v Gledališču Tone Čufar v okviru koncertnega abonma nastopila estradna pevka *Simona Vodopivec*.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši razstavlja ilustracije akad. slikar *Zvonko Čoh*.

V galeriji Kamen je odprta prodajna razstava vitražev *Lene Šajn*.

ŠKOFJA LOKA - Na Loškem održu bodo danes, v petek, ob 19.30 ponovili Slavomira Mrožka *Tango - za izven*. Jutri, v soboto, ob 19.30 bo predstava za abonma redči.

V Groharjevi galeriji bodo danes, v petek, ob 19. uri odprli razstavo akvarelov akad. slikarja *Milana Rijavca*.

TRŽIČ - V Fotogaleriji Slovenija, Partizanska 6. Je na ogled razstava fotografij Tihozitja avtorja *Matije Pavloca*.

JESENSKE LOŠKE PRIREDITVE

Škofja Loka - ZKO Škofja Loka tudi v jesenskem času nadaljuje s prirejanjem glasbenih dogodkov, le da so jih z odprtga prostora preselili v znane loške gostilne. Jutri, v petek, ob 20. uri bo v gostilni Mihol nastopil kvartet Spev, obenem pa se bo z akvareli predstavil slikar Štefan Bertoncelj.

OBLETNICA SAMA VREMŠAKA

Kamnik - Danes, v petek, ob 20. uri bodo v veliki dvorani Kina Dom priredili koncert v počastitev 60-letnice skladatelja, pevca, zborovodje in visokošolskega profesorja Sama Vremšaka. Na prireditvi, ki jo organizira ZKO Kamnik, bodo izvedli vrsto Vremšakovih skladb, ki jih bodo izvajali godalna zasedba Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik pod vodstvom dirigenta Tomaža Habeta, mezzosopranistka Eva Novšak - Houška, Marjan Treček, tenor, Vlado Mlinarič, klavir, Mile Kosi, viola, dekliški zbor KD Domžale pod vodstvom Karla Leskovca, vokalna skupina Ave pod vodstvom Ardraža Hauptmana in Prvo slovensko pevsko društvo Lira Kamnik pod vodstvom Sama Vremšaka.

Film

ČEDNO DEKLE (Pretty Woman)

Režija: Garry Marshall
V gl. v.: Richard Gere, Julia Roberts

Richard Gere je uspešen poslovnež, Julia Roberts je povprečna prostitutka. Spoznata se prek sklopke in Gere jo po začetnem cincanju odpelje v svoj luksuzni apartma. Ko se zmenita za tarifo, ji pove, da bi se z njo rad le pogovarjal. To je začetek njune enote-denske igrice biznisa in emocij.

Skozi vrsto različnih posrečenih situacij se začne njun odnos počasi spremenjati. Richard Gere ostaja ves čas filma v svoji strogi črno-beli wallstreetovski uniformi, spreminja se zgorj notranje. Od hladnega in prečrunkljivega mešterja, ki v popolnosti obvlada sebe in svojo okolje, se ob nepričakovanim vdoru emocij zlagoma prelevi v moškega, ki v brezkompromisnem svetu biznisa uganja razne neumnosti. Privošči si brezglavo trošenje denarja, ljubosum, izpad, pretep in celo humano gesto do svojega poslovnega »nasprotnika«, ki ga je imel že za premaganega na kolennih. Gereova osebna zgodba je torej relativno kliejska, toda znosna.

Cisto nekaj drugega je Julia Roberts. Po prvem šoku po srečanju z bliščem njej do tedaj neznanega sveta, se začne v njej prebutati nekaj novega, nekaj, kar ima mnogo večjo in bolj prepričljivo težo od Gereove transformacije. To »nekaj« je lepo razvidno iz njene oblačenja in frizure, še lepše pa iz njene igre. Na začetku filma nosi blond lasuljo s kričeče neokusno ulično opravo, ki naj bi privabljala poglede strank. Ko se ji odpro vrata najeksluzivnejših modnih trgovin, postane prava ekstravagantna dama, samozavestna in visoka, uživajoča v predstavi drugih o njej. Lasuljo zavriže, nosi košato valovito frizuro. V zadnji fazi, po ločitvi z Gereom je najlepša: oblečena je skromno in enostavno, lasje se ji nekako razrahljajo in poenostavijo, z obrazu pa ji sije tisto »nekaj«, kar znajo izraziti samo najboljši igralci.

Zakaj torej toliko besed o blekleh, zunanji formi? Zato, ker je tisto, kar se nahaja za tem, z druge strani zrcalne slike, pač nekaj, kar ni lastno časopisnim skrupalom, ampak le filmskemu izrazu, ki je v tem primeru zadel v polno. Julia Roberts bo enkrat v naslednjih letih nedvomno dobila Oscarja.

Z. S.

PRAZNIK ZA OČI

V elitni beljaški galeriji »Ob mestnem zidu« sta do 17. novembra postavila na ogled slikarska dela škofjeloška akademška slikarja, Dora Plestenjak in njen sin Domen Slana.

Dorini portreti, akvareli in pasteli in Domnova olja pričajo, da obema narava, ki jo slikata, ogromno pomeni. Na otvoritev so prišli številni ugledni predstavniki kulturnega in političnega življenja Beljaka, Italijanšči, nemški in konzul SFR Jugoslavije Franc Mikša.

Dogodek v Beljaku so popestrili tudi Dorin drugi sin Jan Plestenjak in njegov prijatelj Uroš Rakovec z igranjem na kitari. Spremljala pa sta tudi pevka Marjana Zuranić.

Besedilo in slika: M. Kunšič

TV SPORED

PETEK

19. oktobra

- 9.00 TV mozaik
9.00 Delfin Flipper, ameriška nanizanka
9.25 Slovenija, dokumentarna oddaja
9.45 Pogum za tveganje: Pionirji sodobne kirurgije, angleška poljudnoznanstvena serija
10.45 O. Osetinski - L. Nehoršev: Mihajlo Lomonosov, sovjetska nadaljevanka
14.30 Video strani
14.40 Žarišče, ponovitev
15.10 Slovenija: Zima, dokumentarna oddaja
15.30 Sova, ponovitev
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 TV mozaik
18.10 Spored za otroke in mlade
19.05 Risanka
19.30 TV dnevnik
19.55 Utrij
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.35 Titanic, kontaktna oddaja v živo
22.10 TV dnevnik
22.30 Sova
Zlata dekleta, ameriška nanizanka
Studio 5 b, ameriška nadaljevanka
Ko se veja zlomi, ameriški film
1.30 Video strani

2. program TV Slovenija

- 14.30 Videonoč, ponovitev
18.30 Danes skupaj, oddaja HTV
19.00 'Alo, 'alo, angleška nanizanka
19.30 TV dnevnik
20.15 Filmske uspešnice
Tom Horn, ameriški film
22.05 DP v košarki: Smelt Olimpija - Šibenka, posnetek iz Ljubljane
22.50 Svetovni pokal v ritmični gimnastiki, posnetek iz Bruslja
23.50 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program HTV

- 9.25 TV koledar
9.35 Čebelica Maja, risana serija
10.00 Šolski program
10.30 Ura violine v Grožnjanu
11.00 Nemščina - Alles gute
11.35 Poročila
11.40 Lov za srečo, kanadska nadaljevanka
12.30 Prezrili ste, poglejte
14.30 Čudež, ameriški film
15.55 Operne zgodbe, angleška serija
16.50 Poročila
17.00 Narodna glasba
17.30 Ulica strahopetcev, angleška nanizanka
18.20 Sedmi čut, oddaja o prometu
18.30 Prisrčno vaši, dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.15 Igrani film
22.00 TV dnevnik
22.20 Športna sobota
22.40 Poročila v angleščini
22.45 Program plus
0.55 Poročila
1.00 Ekstra program plus, Mora v ulici Brestov 1, ameriški film

NEDELJA

21. oktobra

- 8.10 Video strani
8.20 Živ žav
9.10 Hovl, ponovitev angleške nanizanke
9.40 Gradovi: Kako so rastli, ponovitev
10.10 Zgodba o Hollywoodu, ponovitev
11.00 'Alo, 'alo, ponovitev angleške nanizanke
11.30 Videomeh
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Video strani
13.10 Show Rudija Carrella, ponovitev
14.45 M. Brautigam: Rosowski, nemška nadaljevanka
15.35 Sova, ponovitev
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Jetniški rock, ameriški film
18.50 Risanka
19.00 TV mernik
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Strategija srake, nadaljevanka TV Sarajevo
21.10 Zdravo
22.30 TV dnevnik
22.50 Sova: Doktor Doogie Howser, ameriška nanizanka, Studio 5 B, ameriška nadaljevanka
0.05 Video strani

2. program TV Slovenija

- 10.00 Danes za jutri, oddaja za JLA in igralni film
13.00 Sportno popoldne
19.30 TV dnevnik
20.00 Čudežna čutila, angleška poljudnoznanstvena serija
20.30 Beseda na strehi sveta, pogovor z Reinholdom Messnerjem in Tomom Česnom
21.50 Športni pregled
22.35 DP v nogometu - Olimpija: Budučnost, reportaža iz Ljubljane

1. program HTV

SOBOTA

20. oktobra

- 8.20 Video strani
8.30 Izbor tedenske programske tvornosti
8.30 Nemščina
9.00 Muzzy, angleščina za najmlajše
9.10 Radovedni Taček
9.30 Lonček, kuhaj: Jabolčna pena
9.40 Pesterne
10.05 Čebelica Maja: Maja in deževnik Maks
10.30 Čudežna leta, ameriška nanizanka
11.55 Zgodbe iz školjke
11.25 Popotovanje ob reki Zali
12.10 Večerni gost: Dr. Miloš Kroft
12.50 Oči kritike
14.55 Video strani
14.05 Karavana zapravljevčkov: Novigrad
15.35 Pesem je... Andrej Šifrer
16.20 Sova, ponovitev
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Ciklus filmov Walta Disneyja: Veliki rdeči, ameriški mladinski film
18.30 EP video strani

- 9.35 Smrkci, risana serija
10.00 Nedeljski zabavnik, program za otroke
11.00 Kmetijska oddaja
12.00 Resna glasba
13.00 Daktari, serijski film za otroke
13.50 Poročila
13.55 Nedeljsko popoldne
16.00 Svet narave, angleška poljudnoznanstvena serija
16.50 EPP
16.55 Pojmo v dežu, ameriški film
18.45 Smrkci, risana serija
19.10 TV Šreča
19.30 TV dnevnik
20.00 Igrana serija
21.00 Rock teatron, zabavna glasba
21.30 TV dnevnik
21.50 Športni pregled
22.00 Poročila v angleščini
22.25 Program plus
0.35 Poročila

- 21.00 Mestne zgodbe: Karlovac, zabavnoglasbena oddaja
22.05 TV dnevnik
22.25 Sova
Dekameron, slovenska nanizanka
Studio 5 B, ameriška nadaljevanka
23.45 Video strani

2. program TV Slovenija

- 16.40 Svet športa, oddaja HTV
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio 2 Koper
19.00 Naša pesem
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 Gradovi: Kako so živel na gradovih
21.05 Borštinkovo srečanje, kronika
21.25 Umetniški večer, BBC - Shakespeare - Cymbeline

1. program HTV

- 9.15 Poročila
9.20 TV Koledar
9.30 Otroška oddaja za otroke
10.00 Šolski program
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program
14.30 Poročila
14.35 Program plus, ponovitev
16.45 Poročila
17.25 Hrvatska danes, regionalni program
18.25 Številke in črke, kviz
18.45 Potopis
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Filmski večer in igralni film
22.45 TV dnevnik
23.05 Poročila v angleščini
23.10 Program plus

PONEDELJEK

22. oktobra

- 8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade
9.00 Miti in legende islamskih ljudstev
9.15 Mačkon in njegov trop, ringska serija
9.40 Mozaik, ponovitev slovenski ljudski plesi, Dolenjska 10.10 Utrij
10.25 Žrcača tedna
10.40 TV mernik
15.25 Video strani
15.35 Sova, ponovitev
17.00 TV dnevnik
17.05 Zdravo, ponovitev
18.25 Spored za otroke in mlade
18.30 Radovedni Taček
18.45 Čebelica Maja
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Novica Savić: Beg, drama HTV
20.55 Osmi dan
21.45 TV dnevnik
22.05 Veliki koreografi: Alvin Ailey
23.05 Sova:
Alfred Hitchcock vam predstavlja Studio 5 B, ameriška nanizanka
0.20 Video strani

2. program TV Slovenija

- 17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
19.00 Bill Oddie v raju, angleška poljudnoznanstvena serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Po sledeh napredka
20.55 Sedma steza, oddaja o športu
21.15 Camel Trophy
21.50 Omizje: Javna RTV v Evropi in pri nas

1. program HTV

- 9.15 Poročila
9.20 TV koledar
9.45 Otroška oddaja
10.00 Šolski program
12.05 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program
14.30 Poročila
14.35 Program plus, ponovitev
16.45 Poročila
17.25 Hrvatska danes, regionalni program
18.45 Dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 TV drama
21.05 Argumenti, zunanja politika
21.35 TV dnevnik
21.55 Poročila v angleščini
22.00 Program plus

TOREK

23. oktobra

- 8.50 Video strani
9.00 TV mozaik
9.00 Zgodbe iz školjke
9.30 Človekovo telo
10.00 Boj za obstanek
10.30 Nemščina
11.05 Sedma steza
11.25 Osmi dan
14.20 Video strani
14.30 TV mozaik: Šolska TV, ponovitev
15.05 Žarišče, ponovitev
15.35 Sova, ponovitev
16.50 EP video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.05 Šolska TV
18.00 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Nespodobno vedenje, angleška nadaljevanka

- 19.13 Kriza, dokumentarna oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Danes v skupščini
20.45 Športna sreda
22.00 Operne zgodbe: Tosca
22.55 Svet poroča

1. program HTV

- 9.15 Poročila
9.20 TV Koledar
9.30 Otroška oddaja za otroke
10.00 Šolski program
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program
14.30 Poročila
14.35 Program plus, ponovitev
16.45 Poročila
17.25 Hrvatska danes, regionalni program
18.25 Številke in črke, kviz
18.45 Potopis
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Filmski večer in igralni film
22.45 TV dnevnik
23.05 Poročila v angleščini
23.10 Program plus

ČETRTEK

25. oktobra

- 8.50 Video strani
9.00 TV mozaik
9.00 Grizli Adams
9.25 Oddaja za učitelje
9.40 Pustolovčina slikarstvo: Nevjredni svet
10.10 Muzzy, angleščina za najmlajše
10.20 Alpe Jadran
10.50 Zakon v Los Angelesu
15.05 Video strani
15.15 TV mozaik: Muzzy, angleščina za najmlajše
15.30 Alpe Jadran
16.00 Sova, ponovitev
17.00 TV Dnevnik 1
17.05 TV mozaik
18.00 Teleski '90, Pripravimo se na smučanje
18.30 Spored za otroke in mlade, Alf, ameriška nanizanka
18.55 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Film tedna: Želja po nesmrtnosti, kanadski film
21.40 EPP
21.45 TV dnevnik 3, Vreme
22.05 Sova:
Alf, ameriška nanizanka
Max Headroom, ameriška nanizanka,
Zgodba o Hollywoodu, angleška dokumentarna serija
0.05 Video strani

2. program HTV

- 8.50 Video strani
9.00 TV mozaik
9.00 Spored za otroke in mlade: Živ žav
9.50 Novica Savić: Beg, drama TV HTV
10.35 Nespodobno vedenje, angleška nadaljevanka
14.55 Video strani
15.05 Žarišče, ponovitev
15.35 Sova, ponovitev
17.00 TV Dnevnik 1
17.05 TV Mozaik
18.15 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Film tedna: Želja po nesmrtnosti, kanadski film
21.40 EPP
21.45 TV dnevnik 3, Vreme
22.05 Sova:
Alf, ameriška nanizanka
Max Headroom, ameriška nanizanka,
Zgodba o Hollywoodu, angleška dokumentarna serija
0.05 Video strani

2. program TV Slovenija

- 17.00 Satelitski programi
18.30 Alpe Jadran
19.00 Zdravila, izobraževalna oddaja

Osnovna šola Staneta Žagarja Lipnica

Osnovna šola Staneta Žagarja, Zunanja enota Ovsije razpisuje prosto delovno mesto

TEHNIČNIH DEL

(kuharica, hišnica, snažilka)

s skrajšanim delovnim časom (6 ur na dan) za nedoločen čas, od 3. 1. 1991 dalje.

Za kandidata se zahteva poklicna izobrazba gostinske smeri, rok prijave je 15 dni.

Astrologinja META MALUS - KOZMETIKA AFRODITA

Rogaška Slatina

Za vse dame iz Kranja in okolice, ki se želite znebiti odvečnih kilogramov, pričenjamamo 24. 10. v Preddvoru enomesecni shujševalni tečaj po astro-psihološki metodi. Pokličite št. 061/485-170, kjer boste dobole vse informacije o vpisu.

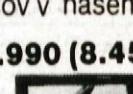
AKCIJSKA PRODAJA

IZREDNA PRILOŽNOST

AKCIJSKA

Vaš denar bo ohranil isto vrednost z nakupom TV - VIDEO - HIFI aparativ v našem centru na 3 obroke brez obresti.

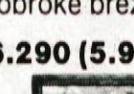
8.990 (8.450)

BVT Samsung

raven ekran 55 cm
teletekst
stereo 2 x 10 W

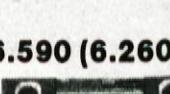
6.290 (5.970)

BVT Samsung

ekran 51 cm
30 programov
99 kanalov

6.590 (6.260)

Glasbeni stolp Samsung

CD gramofon
dvojni kasetofon
digitalni tuner
daljinsko upravljanje

12 mesecev garancije - DOBAVA TAKOJ

Ob takojšnjem plačilu vam odobrimo 5 % POPUST

Pohitite, morda bo že jut

RADIO

PETEK, 19. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 9.05 Z glasbo v dober dan - 11.05 Petkovo srečanje + glasba - 12.00 Poročila - na današnji dan - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - SOBOTA, 20. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani + pionirski tečnik - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Radijski kabaret - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - NEDELJA, 21. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Pomnenja - 10.05 Nedeljska matineja - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrca domačih - 17.30 Hmoreska tega tedna - 18.00 Priobljene operne melodije

PONEDELJEK, 22. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo... - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovaljih - 15.15 Radio dane, radio jutri - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba

TOREK, 23. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Človek in zdravje - 12.10 Pojemo in goemo - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.05 Znanje za prihodnost - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - SREDA, 24. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopoldanski dnevnik: informacije, gospodarstvo, glasba - 12.10 Pojemo in goemo - 14.05 Mehurčki - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba

ČETRTEK, 25. oktobra:

Prvi program

9.05 Z glasbo v dober dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domača glasba - 14.05 Oddaja o jeziku - 14.25 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti - 15.55 Zabavna glasba - 18.05 Minute z Big bandom RTV Ljubljana

KINO

KRAJN CENTER

19. oktobra amer. akcij. pust. film LOV NA RDEČI OKTOBER ob 17.45 uri, amer. melodrama NAKLJUČNI POPOTNIK ob 18. in 20. uri, 20. oktobra amer. pust. akcij. film LOV NA RDEČI OKTOBER ob 16.45 in 19. uri, prem. amer. srlj. MORILSKI MEHURČEK ob 21.15 uri 21. oktobra amer. akcij. pust. film LOV NA RDEČI OKTOBER ob 16.45 in 19. uri, prem. amer. kom. CEDNO DEKLE ob 21.15 uri 22. oktobra amer. srlj. MORILSKI MEHUR-

POLJANE

19. oktobra amer. kom. SESTANEK Z NEZNANCIEM ob 20. uri 21. oktobra avstr. avant. film CROCODILE DUNDEE ob 18. uri

ZELEZNIKI

19. oktobra amer. glasb. film LAMBADA ob 19. uri 20. oktobra

Nagradna križanka

Rešitev prejšnje križanke: vodoravno: Milančan, trombon, Avogadro, reklama, Raman, Ernani, red, snet, osnova, Zeta, EC, akt, atentat, lak, Aka, AN, Askar, JNA, nart, Antara, ekipa, terenka, EC, zarod, uran, vena, Aro, čar, kapelnik, panoga, orjak, striča, Arve, akov, klarinet, AT, Lily, lasi, arest, letak, kan, sorta, Aci.

Izžreballi smo: 1. nagrada: Janez Tiringar, Škofjeloška 43, Kranj. 2. nagrada: Špela Kirbiš, L. Hrovata 9, Kranj in tri tretje nagrade: Marija Martinjak, Češnjevec 2, Cerknje; Julka Fabjan, Ješetova 5, Kranj in Igor Rakovec, Jezerska 4a, Kranj.

Čestitamo!

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:

1. nagrada: 300 din

2. nagrada: 250 din

Tri tretje nagrade po 100 din.

Rešitve pošljite do srede, 24. oktobra, na naslov: Uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

NUDIMO ZELO
KVALITETNE OPTIČNE
USLUGE, EKSPRESNA
POPRAVILA
**SMO NAJCENEJŠI V
KRAJNU**

DELOVNI ČAS
od 9. - 12. ure
od 14. - 16. ure
SOBOTA od 9. - 12. ure

amer. trda erot. RAZOSAJENA DAMA ob 20. uri 21. oktobra amer. kom. SESTANEK Z NEZNANCIEM ob 19. uri 24. oktobra amer. film GREMLINI II. ob 20.

RADOVLJICA

19. oktobra amer. barv. film BILO JE NEKOČ V AMERIKI ob 20. uri 20. oktobra amer. barv. film BILO JE NEKOČ V AMERIKI ob 18. uri 21. oktobra amer. zab. film DVA PARA SESTER ob 18. uri, amer. grozlj. TEQUILA SUNRISE ob 20. uri 22. oktobra amer. zab. film DVA PARA SESTER ob 20. uri 24. oktobra amer. zab. film DVA PARA SESTER ob 20. uri 25. oktobra amer. barv. film SALSA ob 20. uri

BLED

19. oktobra amer. vojni film CESARSTVO SONCA ob 20. uri 20. oktobra amer. akcij. film SMRTONOSNI PLEN ob 18. in 20. uri 21. oktobra amer. vojni film CESARSTVO SONCA ob 18. uri, amer. barv. film OBTOŽENI ob 20. uri 22. oktobra amer. zab. film DVA PARA SESTER ob 20. uri 23. oktobra amer. grozlj. TEQUILA SUNRISE ob 20. uri 24. oktobra amer. grozlj. TEQUILA SUNRISE ob 20. uri 25. oktobra amer. zab. film DVA PARA SESTER ob 20. uri

BOHINJ

20. oktobra amer. barv. film OBTOŽENI ob 20. uri 21. oktobra amer. akcij. film SMRTONOSNI PLEN ob 18. in 20. uri 25. oktobra amer. grozlj. TEQUILA SUNRISE ob 20. uri

TRŽIČ

19. oktobra amer. kom. CEDNO DEKLE ob 19. uri 20. oktobra amer. kom. CEDNO DEKLE ob 17. in 19. uri 21. oktobra amer. kom. GREMLINI II. ob 17. in 19. uri

KOMENDA

19. oktobra amer. srlj. MORILSKI MEHURČEK ob 19. uri

ČEŠNJICA

19. oktobra amer. vojna drama ŽRTVE VOJNE ob 20. uri

KRANJSKA GORA

19. oktobra amer. pust. film OTOK Z ZAKLADOM ob 18. uri

DOVJE

21. oktobra amer. srlj. MORILSKI MEHURČEK ob 19. uri

ŠKOFJA LOKA

19. oktobra amer. trda erot. RAZPOSAJENA DAMA ob 20. uri 20. oktobra amer. glasb. film LAMBADA ob 18. in 20. uri 21. oktobra amer. glasb. film LAMBADA ob 18. in 20. uri 22. oktobra amer. kom. CEDNO DEKLE ob 20. uri 23. oktobra amer. film STARFIGHTER ob 20. uri 24. oktobra amer. film STARFIGHTER ob 18. in 20. uri 25. oktobra avstr. film CROCODILE DUNDEE ob 20. uri

POLJANE

19. oktobra amer. kom. SESTANEK Z NEZNANCIEM ob 20. uri 21. oktobra avstr. avant. film CROCODILE DUNDEE ob 18. uri

ZELEZNIKI

19. oktobra amer. glasb. film LAMBADA ob 19. uri 20. oktobra

AVTOR KRIŽanke V NOČ	SL. SKLA- DATELJ (FRIDERIK ŠIRCA)	ZNANSTVE- NICA KORN- HAUSER	TONOVSKI NAČIN V GLASBI	REKA, KI TEČE SKOZI MÜNCHEN	PALICA ZA ČISČENJE PLUGA	ALI RANER	SOD. SLOV- MLADINSKI PISETELJ (VITAN)	GRŠKI POLOTOK	KRAJEVNO IME	DRŽAVNA BLAGAJNA	RAJKO KORITNIK	BIVŠI SIRSKI POLITIK (NUREDIN)	STEKLNIK ZA RA- STLINE	ĐE
LIJUBITELJ RADIO- TEHNIKE												STAROGR- ŠKI KIPAR		
AVTORICA ILLU- STRACI												ZMIKAV- DOMAČE ŽEN IME		
KOPE OS- TRIH BLO- KOV NA LEDENIKU												VELIKO AFRIŠKO JEZERO		
TONE KRALJ		ZORANA ZEMLJA STAR- NARNICA					CERVENI PEV. ZBOR ŽGANA PUJACA					PREIZKUS ČRV. KI SE ZAREDI V MOKI		
ČEBELI PODOBNA ZUŽELKA				VELIKA, NERODNA ŽENSKA	PISATELJ CANKAR BALERINA PAVLOVA									
SENTIMENTALNI ZA- SANJANI LIJUDJE														
SKLADATELJ DVORAK														
NASILNO VSTOPANJE														
PREBIVAL- KA IRSKE					POLUKSOV BRAT DVOJČEK									
BIVALIŠČE UMRLIH					TVOJNI GLAGOLSKI NAČIN PISATELJ ZORMAN									
ZOBRAJ- SKI GLAS	ROŽEV- NAST DEL PRSTA	REŠEVAL- NI ČOLN OPERNI SPEV			LUKA V IZRAELU, (ENA OD PISAV)	OOMEV. JEK								
PRIRODA, NATURA					VERDUE- VA OPERA ARISTOFANOVA KO- MEDIA							URADNI SPIS HOL DRSA- LEC SCHENK		
VELETOK V JUŽNI AMERIKI					MESTO V KONGU LOJZE ROZMAN									
ZEV VRZEL					GL. MESTO NORVEŠKE									
LIJUBKOV IME ZA OČETA					ŽIVEC							GOROVJE V FRANCUI IN BELGI		

KOVINOTEHNA

blagovnica FUŽINAR Jesenice

NOVO
NAJNOVEJŠE

**BARVNI TELEVIZORJI
SETRONICS**

99 kanalov
daljinsko upravljanje
video vhod

**POSEBNA
UGODNOST**

nakup na 6-mesečno
potrošniško posojilo vam
odoberimo takoj v
blagovnici

CENE:

ekran 37

Sodelovanje med Triglavom in dunajsko zavarovalnico

"Kupec" bo lahko izbiral

Do 1. januarja prihodnje leto naj bi bila podpisana pogodba med Zavarovalnico Triglav in dunajsko zavarovalnico WVP (Wiener Stadtische Vorsorgeplan) in tako bodo legalizirana dosedanja "na črno" sklenjena zavarovanja.

Pred nekako dvema letoma so se po Jugoslaviji začela širi živiljenjska zavarovanja dunajske zavarovalnice, ki jo zastopa firma iz Graza. Po nekaterih podatkih je dunajska zavarovalnica v tem času zbrala okrog 50 tisoč zavarovancev, od tega približno eno tretjino v Sloveniji in na Hrvaskem. Seveda našim zavarovalnicam to ni bilo pogodu, razen tega pa so zastopniki graške firme dunajske zavarovalnice delali pri nas nekako "v senci". Nazadnje se je zapletlo zaradi naših veljavnih predpisov.

Zaplet, ki je postal vedno večji, saj so naši "kupci" radi sklepali zavarovanja (prek graške firme) z dunajsko zavarovalnico, pa se je začel reševati v drugi polovici aprila letos. Od takrat naprej so imeli predstavniki Zavarovalnice Triglav v Sloveniji s predstavniki dunajske zavarovalnice že več uradnih pogovorov. Zdaj kaže, da so glavna vprašanja za bodoče sodelovanje med obema zavarovalnima hišama rešena in da bo še pred 1. januarjem prihodnjega leta podpisana takšna pogodba, po kateri bodo tudi legalizirana doslej "na črno" sklenjena živiljenjska zavarovanja z dunajsko zavarovalnico. Zavarovalnica Triglav bo (tako kaže) prevzela vse listnice oziroma vrednotnice (portfelj) na novo sklenjenih živiljenjskih zavarovanj od dunajske zavarovalnice. Ta bo pri nas ustanovila tudi zastopniško firmo, ki bo prek svoje mreže ponujala našim zavarovanjem njihovo zavarovanje, ki ga pa bo posredovala Triglavu. Drugih Triglavovih zavarovanj (razen živiljenjskih) zastopniki dunajske zavarovalnice pri nas ne bi ponujali, zastopniki Triglava pa ne dunajskih. Triglav bi tako izstavljal police, skrbel za inkaso premij in izplačilo odškodnin. Skratka, "naš kupec" naj bi v prihodnje pri živiljenjskem zavarovanju lahko (legalno) izbiral.

• A. Ž.

RTC odložili prispevke

Kranj, 17. oktobra - Kranjski izvršni svet je Razvojno tehnološkemu centru Iskre Kibernetike Kranj je za mesec odložil plačilo prispevkov za avgustovske plače v višini 120 tisoč dinarjev. To je že drugi odlog za podjetje, za katerega na kranjskem sodišču poteka postopek prisilne poravnave. V ozadju pa je seveda uradna prijava za stečajni postopek, če prisilna poravnava ne bi uspela. Podobno potekata tudi postopka še za dve podjetji bivše Kibernetike: Vzdrževanje in Sestavne dele. • M. V.

BRAZDA KALAN Poljšica 6, Podnart

Tel. 064/70-225

PO UGODNIH CENAH

imamo na zalogi

ITALIJANSKA

GORSKA KOLESA,

KOSILNICE BCS

in **TRAKTORJE ZETOR.**

Se priporočamo!

LTH

LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV
64220 ŠKOFJA LOKA

Kidričeva 66
tel. (064) 632-451

IZJEMNA PRILOŽNOST

V SOBOTO, 20. 10. 1990,
BO POSEBNA POSEZONSKA
RAZPRODAJA IZDELKOV LTH:

HLADILNE OMARE
HLADILNE VITRINE
HLADILNI PULTI
HLADILNA OPREMA
TEHNOLOŠKI PRESEŽKI
REPROMATERIALA

V MALOPRODAJI LTH VAS PRIČAKUJEMO OD
8. DO 14. URE.

IZKORISTITE PRILOŽNOST NIZKIH CEN IN
VELIKE IZBIRE.

• A. Ž.

Z zakonom o privatizaciji bomo družbeni lastnini našli boljšega gospodarja

Nočemo kapitalizma tridesetih let

Družbene lastnine ne bomo brezplačno razdeljevali, tudi podprtavili je ne bomo, saj je bila država vedno slab gospodar. Gre za temeljito lastninsko reformo, vendar ne za kapitalizem tridesetih let, ampak za takšnega, ki ga pozna sedanja Evropa. Slovencu ne odgovarjata niti državni kapitalizem niti državni socializem, pravi avtor osnutka zakona dr. Jože Mencinger, podpredsednik republiške vlade.

Ljubljana, 16. oktobra - V začasno podprtavjanje ne gremo, razen tam, kjer bo moral država izpeljati privatizacijo, saj pri začasnosti niko ni več, koliko časa bo trajala. Običajno pa traža zelo dolgo, dodaja podpredsednik slovenske vlade, ki je skupaj z dr. Urošem Koržetom in dr. Markom Simonettijem avtor zasnove osnutka slovenskega zakona o privatizaciji. Osnutek je pretekli teden že obravnavala vlada, vendar razprave še ni konec. Pričakovati je, da bo zakon sprejet do konca leta.

Tak zakon že nekaj časa čaka. Privatizacija naj bi doletela nad 3300 slovenskih podjetij, seveda ne v enem zamahu, ampak postopno, maksimalno v petih desetih letih, ki so vredna 31 milijard dolarjev ali nad 45 odstotkov vrednosti vseh družbenih podjetij v republiki. Ta zakon bo obsegel infrastrukturo, komunalne dejavnosti, bančništvo, kmetijska zemljišča, zadruge in gozdove. Za ta področja bo sprejeta druga zakonodaja, na primer zakon o zadrugah, še prej pa treba sprijet podjetja raznolikost nastajala, ker so različno kapitalsko močna. Odločitev je v podjetjih, republiška agencija za privatizacijo pa naj bi imela nadzorno vlogo, v vlogi prodajalca ali skrbnika pa bi se postavila le, če je podjetje v brezizhodnem položaju in samo želi državno skrbništvo. Zato so predlagane tri glavne skupine privatizacije: avtonomna v podjetjih, privatizacija s sodelovanjem agencije in privatizacija v izvedbi agencije. Zakon bo natanko določil vrednotenje pre-

lazijacij do leta 1948, ne pa kasneje. Bivši lastniki morajo biti enakopravni. Njihov vložek bo prečagan v delnice. Odškodnin v gotovini, razen v izjemnih primerih, ne bo, prav tako pa tudi ne fizičnega vračanja. Denarja na Slovensiji enostavno nima.

Slovenija zastavlja koncept decentralizirane privatizacije, ki omogoča devet različnih načinov. Prožnost je zato, ker so tudi podjetja različno nastajala, ker so različno kapitalsko močna. Odločitev je v podjetjih, republiška agencija za privatizacijo pa naj bi imela nadzorno vlogo, v vlogi prodajalca ali skrbnika pa bi se postavila le, če je podjetje v brezizhodnem položaju in samo želi državno skrbništvo. Zato so predlagane tri glavne skupine privatizacije: avtonomna v podjetjih, privatizacija s sodelovanjem agencije in privatizacija v izvedbi agencije. Zakon bo natanko določil vrednotenje pre-

moženja in pogoje, kje se upošteva knjigovodska vrednost, kje korigirana vrednost, kje bo treba oceniti posamezne dele podjetja. Sredstva se bodo zbiralna na račun

Kako to počno drugi

Decentralizirani model privatizacije ustreza našim pogojem in stopnji razvitiosti. Madžari so se odločili za prodajo posameznih podjetij, za model prodaje enega za drugim. To je po vzoru Britanice. Vendar v enem letu lahko prodaja le majhno število podjetij. Večina še naprej ostaja državna, kar pa po izkušnjah ni dobra rešitev. V Vzhodni Evropi je vodilna teorija brezplačne razdelitve. Podjetja pa s tem ne dobre aktiwnega lastnika, ki bi vrnje kaj prispeval in to ne prima nova kvalitete v poslovanje. Pravijo, da je brezplačno razdeljevanje pravljivo, vendar popolne pravljivosti.

nu Republike Slovenije in v pokojninskem skladu, z njimi pa bo razpolagala vlada oziroma sklad za razvoj. Sestavljalci osnutka tudi podpirajo, da ne bi radi rušili uspešnih podjetij, ki bi skupaj z ozdravljenimi povečala gospodarsko učinkovitost. Privatizacija je logična. Ljudje gospodarjo s svojo lastnino vedno boljše kot z družbeno. Če bo podjetje prodano, bo šel denar v sklad, če pa bo šlo za dokapitalizacijo, pa ostane v podjetju. Privatizacija bi potekala letno, pri nakupu delnic bo popust, upoštevana pa mora biti tudi delitev dobika iz preteklih let.

Pojavlja se vprašanje poštovosti. Dr. Mencinger pravi, da polnoma pravljene razdelitve niso. Če bi dali vsakemu Slovencu po eno delnico, ni povsem pošteno. Še manj pošteno pa bi bilo, če bi podjetja podržavili in jih potem poceni prodali. Bore malo bi bilo pravljnosti, če bi jih kupovali ljudje, ki so 30 let davke prikupili in imajo tudi denar za sedanjki nakup. Zanima nas preteklost, vendar veliko bolj prihodnost. Gospodarstvo se zaradi preteklosti ne sme zrušiti. • J. Kotnik

V naših smučarskih središčih z negotovostjo čakajo zimo

Nova zima brez snega bi bila katastrofa

Medtem ko v gorenjskih turističnih krajih in smučarskih središčih še ni gotovo ali bo sneg iz topov lahko nadomeščeno, morebitno novo pomanjkanje snega, je med našimi ljubitelji belega športa že veliko zanimanje za smučanje v tujini.

Kranj, 18. oktobra - Ko smo te dni brskali po katalogih in cenikih naših turističnih agencij, so nam povedali, da je moč dobiti ponudbo in cene tujih smučišč (od Evrope do Amerike in Kanade), da pa še ni znano, koliko bo treba odšteti za teden dni počitnic v naših zimskih športnih centrih. Tudi žičničarji pravijo, da še nimajo povsem izobilovanih cen smučarskih vozovnic (cene za smučarske vozovnice v tujini so že v katalogih), vendar pa naj bi se cene gibale nekako med 20 in 30 DEM.

Tri zime, ko praktično skoraj po vseh naših smučiščih ni bilo snega in so naprave obratovale le nekaj dni (dve zimi pa se na nekaterih nižje ležečih smučiščih sploh niso zavrtle), so tudi naše žičničarje prisilile, da ne le razmišljajo, ampak tudi kaj več storijo, da tudi letos ne bi ponovno prišlo do tako imenovane "naravne katastrofe". Čeprav so direktorji žičnic in vodilni turistični delavci gorenjskih smučarskih središč spomladan prisegali, da bodo takoj začeli s pripravami na novo zimsko sezono, pa se danes, ko je le-ta pred vrati, zdi, da ni bilo narejeno vse, kar bi bilo lahko. Seveda za vse niso krivi žičničarji.

Če pogledamo nov Kompanov katalog SMUČANJE 90/91 (prilozene so tudi cene v tujih smučarskih središčih) vidimo, da so cene zelo različne, največ možnosti za ceno bivanje pa je v številnih apartmajih, kjer je tedenski najem za štiri osebe od 3 000 šilingov naprej. Cene tedenih smučarskih vozovnic se večina gibljejo med 1000 in 1500 šilingov. V agencijah pravijo, da je za počitnice v tujini že precej zanimanja.

Kot je povedal Dušan Goršek, direktor smučarskega centra Kobla, so žičničarji cene že usklajevali in se bodo gibale od 20 DEM naprej, možnost pa je tudi, da bodo še višje, saj so močno narasli stroški za elektriko. Kljub smelim načrtom o zasneževanju Koble to letos še ne bodo mogli, potrudili pa se bodo, da bo (ob pomanjkanju snega) zasneženo vsaj del smučišča.

čarji, ki so jim "suhe zime" izpraznile blagajne, in so (vsaj nekateri) ostali ob skromni pomoči republiških sredstev namenjenih naravnim katastrofam.

Tako je prvi krivec gotovo denar, drugi pa še vedno dejstvo, da v večini krajev še vedno ni pravljnosti.

• V. Strošnik

Drama se nadaljuje

BPT drugič iz blokade

Tržič, 18. oktobra - Pretekli teden se je iztekel že drugih šestdeset dni blokade Bombažne predilnice in tkalnice Tržič, vendar jih je tudi tokrat uspelo izogniti se najhujšemu. Tokrat ji niso priskočile na pomoč banke, temveč so si ponovno pomagali z odlogom plačil obveznosti republike in občini ter z dogovorom o zadržanju akceptnih nalogov nekaterih dobaviteljev. - Novembra naj bi tovarna začela s pretransformacijo.

Izvršni svet skupščine občine Tržič je problematiko BPT podrobno obravnaval na svoji seji 16. oktobra. Načelnica oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti Jana Primožič je pripravila kronološki pregled dogodkov, ki so BPT spravili v tako težaven položaj. Začelo se je že leta 1985, ko so se poslovni rezultati močno poslabšali in jih bil 1986. narejen prvi program za odpravo motenj. Leta 1988 je bil na predlog vseh treh zborov tržiške skupščine sprejet sklep o ukrepu

družbenega varstva v tovarni. Ta sklep je bila ugotovljena že prva izguba za 8,1 milijonov DEM, ali 22,5 odstotka vseh prihodkov tovarne, 1989 se je stanje izboljšalo in je izguba znašala le še 1,1 milijona DEM ali 2,8 odstotka vseh prihodkov, v 1. polletju 1990 pa 1,5 milijona DEM ali 10,7 odstotka vseh prihodkov.

Pozitivnega rezultata v BPT tuji ob koncu leta ne morejo pričakovati, vendar delavci in vodstvo pa tudi občinski organi bodo storili vse, da bodo tovarno obdržali pri življenju, kajti predobro se vsi skupaj zavedajo, da čim pride tovarna v stope, ji ni več pomoči in bolje je, da ima zaposlitev vsaj 300 do 400 delavcev, kot noben.

Drama v BPT se torej nadaljuje, vodstvo se krčevito upira blo-

Marija Lončar, v.d. direktor BPT:

Zdržali bomo

Tokrat smo se iz blokade rešili sami, brez pomoči bank. Deblokirani smo, vendar pa nam manjka 12 milijonov dinarjev kar pitala, da bi se v miru borili naprej za pretransformacijo. V Sloveniji tega denarja ne bomo našli, zato vse kaže, da se bomo moralni nasloniti na tujega partnerja. Eden zelo resnih ponudnikov prihaja iz Italije, ki načrtuje popolno preurejitev in visoko avtomatizacijo predilnice, ikalnice in oplemenitibilne. Ni pa to dokončno. Preko agencije iščemo še druge, ugodnejše ponudnike, ki bi ne zahtevali soudneležbe 51 odstotkov, ki bi ohranili čim več delovnih mest in zagotovili čim boljše trženje. Zaradi pravljice se ne moremo pritoževati; naše blago se doma lahko prodaja, doma pa tudi slabo placi. Pri izvozu, na katerega smo močno vezani, pa zaradi nizkega kurza dinarja vsak mesec izgubimo eno osebni dohodek tovarne. Vendar, do konca leta bomo zdržali, do takrat se bodo pa stvari uredile. Za naše kvalitetne trdelke je zunaj veliko zanimanja, tudi med ameriškimi in kanadskimi kupci, kjer se bo dalo, vsaj tako kaže, iztržiti občutno višje cene. Trenutno smo res najbolj zaposleni s finančnimi težavami, a nam je uspelo postaviti team, ki se bo posebej zavzel za rešitev, za zaposlovanje delavcev na domu in drugod, da bo vse skupaj kar najmanjboleče.

stilnega koncerna iz Milana, ki pa zahteva lastništvo 51 odstotkov kapitala. To ni dobra rešitev, se zavedajo v Tržiču, vendar je edina, ki bo rešila tovarno pred stečajem, so jo pa primorajo sprejeti. • D. Dolenc

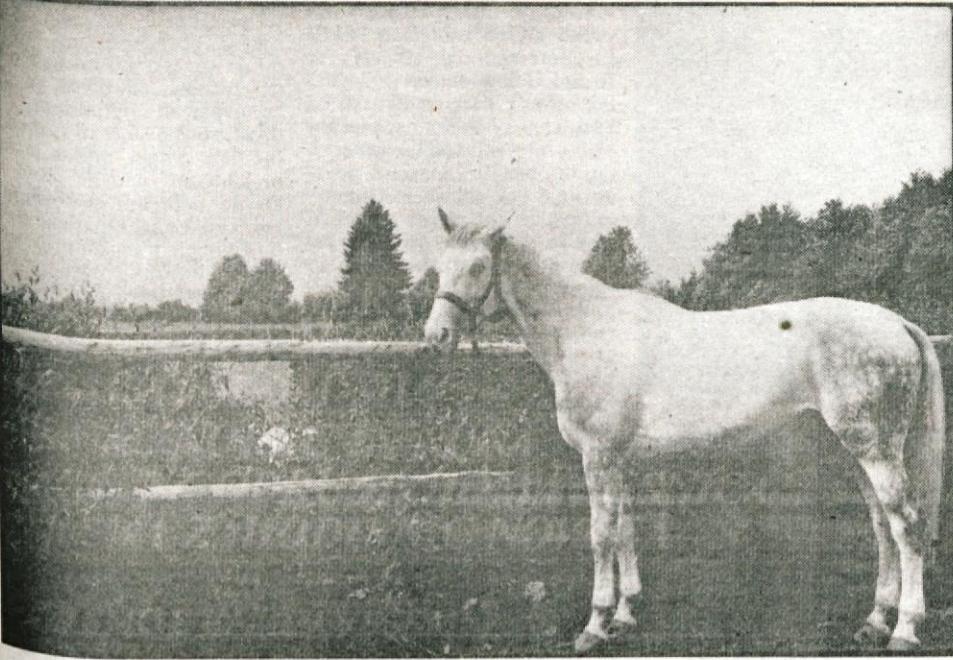

TEL: (064) 23-650 (HOTEL CRIEINA)

SNOVANJA

VSEBINA

18

LOJZE PETROVIČ: LISEC

V novoodprtih Škofjeloški galeriji Fara je te dni na ogled prva meddržvena razstava fotografij na temo KONJ, ki so jo pripravili Foto kino zveza Slovenije, ZKO Škofja Loka, Foto kino klub Anton Ažbe in družba Peter - Jan iz Kraja. Na razstavi, ki bo odprt do konca oktobra, sodelujejo s fotografijami trinajst avtorjev iz osemnajstih slovenskih in jugoslovenskih foto klubov. Vse fotografije v tokratni prilogi Snovanj so s te razstave.

Lado Kralj: PREVAJALEC - IZDAJALEC

Franc Križnar: PETER LIPAR - 2. del

Dr. Denis Poniž: BESEDA O POEZIJI NEŽE MAURER

Marko Jenšterle: POGOVOR S TINETOM DEBELJAKOM ML.

Tomaž Kukovica: NOREC IN NUNA

Lea Mencinger: NA ODRU JE DOMA RESNICA

Mija Mravlja: NA ZAHODU NIČ NOVEGA

Urednikova beseda

Zaradi gledališkega praznika - petindvajsetih Boršnikovih srečanj v Mariboru - je v Snovanjih nekoliko več pozornosti namenjeno prav gledališču. Na to se deloma nanaša tudi uvodnik Lada Kralja, prispevki Matije Logarja, analiza drame *Norec in Nuna* izpod peresa Tomaža Kukovice in pogovor z dramskim igralcem Poldetom Bibičem, ki to sezono v predstavi Hišnik nastopa v kranjskem Prešernovem gledališču. Srednje strani v Snovanjih pa so namenjene predstaviti dela dr. Tineta Debeljaka, kakor ga je skušal osvetiliti simpozij, ki je bil minuli teden v Škofji Loki. O tem dogodku piše v intervjuju z Debeljakovim sinom in v povzetkih z razprave Marko Jenšterle.

Lea Mencinger

Lado Kralj

Prevajalec - izdajalec

Prevajalec - izdajalec. Traditore - traditore. Italijanska sentanca, ki jo je prof. Anton Ocvirk zelo rad citiral, kadar je v predavanjih omenjal prevajalce. Smisel reka je približno naslednji: prevod literarnega dela se mora, če hoče biti estetski fenomen, zmeraj na neki način oddaljiti od izvirnika. Filološka akribija ima lahko za posledico, da prevod povsem izgubi duha, ritem, strukturo in šarm izvirnika. Po drugi strani pa prevelika vnema v lovljenju te posebne atmosfere izvirnika lahko pripelje do greskov na področju filološke akribije, prevod se preveč oddalji od izvirnika in tako spet utegne izgubiti status estetskega fenomena. To so znane reči, prevajalec torej vozi slalom med to Scilo in Karibdo.

Od tukaj naprej se bom osredotočil samo na gledališki prevod; prepričan sem namreč, da se izdajalska narava prevajanja s posebno močjo kaže v gledališču. Tudi to so, vsaj v izhodišču, znane stvari: vemo, da gledališki prevod zastara mnogo, mnogo hitreje kot npr. prevod romana. Gledališke hiše imajo navado, ko so si jo pripravile z briškimi izkušnjami, da za vsako novo uprizoritev historičnega teksta naročijo nov prevod; pa celo takrat bodo nekateri igralci na bralne vaje zelo kmalu prinesli slovarje in predlagali lastne prevode nekaterih replik. Največkrat ne gre za to, da bi igralci ne zauveli filološki korektnosti prevoda; dostikrat celo priznajo, da je v tem smislu replika po vsem v redu prevedena, vendar bi jo oni hoteli povedati takole: in tu sledi tipičen izdajalski predlog.

Na tem mestu je treba poudariti, da igralec ali tudi režiser s svojim izdajalskim predlogom v zelo majhni meri zasledujeta cilj, ki smo ga zastavili zgoraj, namreč duha, ritem, strukturo, šarm izvirnika. To skrb prepričata dramaturgu. Gre jima za neko drugo substanco, ki se s konjunkturnim in dostikrat zlorabljenim izrazom imenuje »gledališkost«; skratka, gre za neko odrsko specifičnost, kakršne prevedena literatura, ki je namenjena samo branju, ne pozna. In moj današnji namen je nekoliko natančneje definirati to gledališko specifičnost prevoda.

Vrnimo se na zgoraj postavljeni vprašanje: zakaj gledališki prevod zastara toliko prej od proznega? Običajni odgovor je znan, vendar se mi ne zdi dovolj prepričljiv. Običajni odgovor se namreč glasi: gledališka uprizoritev se dogaja tukaj in zdaj, namenjena je današnjemu občinstvu, govoriti mu je torej treba z njegovim današnjim jezikom. Šibak argument, poruši ga že npr. misel na uprizoritev katerekoli Cankarjeve drame v povsem nespremenjenem Cankarjevem jeziku. Ta jezik je sicer v primerjavi z današnjim zastarel, pa vendar učinkuje popolnoma prepričljivo in koherentno: je namreč nerazdružno povezan s Cankarjevim dramskim dejanjem. Poglejmo si zdaj primer, v katerem so premise samo nekoličko premaknjene, rezultat pa je povsem drugačen: primerjamo Zupančičeve Veroniko Desenisko z njegovim prevodom Hofmannsthalovega Slehernika. Jezik v Veroniki Deseniski se nam bo zdel primeren, v prevodu Slehernika zastarel. Poseb-

na jezikovna substanca, »gledališkost«, kot smo jo začasno imenovali, torej ni odvisna od usklajenosti s tako imenovanim »današnjim občinstvom«.

Kar je prepričljivo v izvirnem historičnem tekstu, ni prepričljivo v prevodu, čeprav je bil prevod narejen v približno istem času. manj močno konkretizirane osebe pripovedovalca.

Ne bo odveč, če si ogledamo podrobnejšo razlojenost te komunikacijske sheme. Položaj oddajnika in sprejemnika vzpostavlja po logiki zaporednih semiotičnih ravni, od katereh je vsaka naslednja podrejena prejšnji in obenem bolj notranja, podobno, kot je narejena čeba. Če si stojita nasproti oddajnik in sprejemnik, je na strani oddajnika najbolj zunanjega (ali: nadrejena) raven preizvajalec literarnega dela, tj. empirični avtor. Podrejena ali bolj notranja raven je idealni avtor, impliciran v besedilu kot subjekt celote literarnega dela. Tej podrejena in še bolj notranja raven je fiktivni pripovedovalcu (ki ga v drugem delu; ima posredniško pripovedno funkcijo). In prav to je raven, ki je dramski tekst preprosto nima. In najbolj notranja raven sta fiktivni figuri, oddajnik in sprejemnik, ki komunicira s pomočjo dialoga. - Na strani sprejemnika imamo potem zrcalno podobo: fiktivnemu pripovedovalcu (ki ga v drugem delu) ustrezna fiktivni poslušalec, idealnemu avtorju idealni sprejemnik celote literarnega dela in empiričnemu avtorju empirični bralci oz. poslušalci.

Ker v drami ni posredniškega komunikacijskega sistema, ima to za posledico tako imenovano absolutnost dramskega besedila. Absolutnost se pojavlja tako v razmerju do avtorja kot tudi do občinstva. O tem pravi Peter Szondi takole: »Drama pripada svojemu avtorju samo kot celota in še to ni njena bistvena značilnost. Sicer pa kaže

drama svojo absolutnost in sicer prav tako v razmerju do avtorja kot tudi do gledalca. Dramski dialog ni niti avtorjeva izpoved niti nagovor, namejen občinstvu.« Podobno izjava je o tej zadevi dal Ibsen, čeprav še ni uporabljal izraza »absolutnost«, in sicer v zvezi s svojo dramo *Strahovi*: »Skušajo mi naprati odgovornost za nazore posamičnih dramskih oseb v Strahovih. Pa vendar ne boste našli v vsej drami niti enega nazora in niti ene izjave, ki bi ju lahko pripisali avtorju.«

Dramski tekst je »absoluten«, odvija se samo po želesni logiki dramskega dejanja, kakor je to zastavljeno, in karakterji s svojim dialogom poleg drugega definirajo same sebe - o njih ne pripovede kdo drug. In prav v tej absolutnosti dramskega teksta bi se mogoče dalo iskati razloge, zakaj dramski prevod hitreje zastari od prozega in odgovor na vprašanje, kje je specifičnost prevajalskega izdajalstva, kadar gre za gledališke prevode.

Poglejmo: če je za prozni tekst značilna posredniška funkcija pripovedovalca, potem je tudi razumljivo, da nas zastarela ali celo arhaična diktacija pripovedovalca v prevodu nemškega romana, ki sta opravila npr. F. Albreht ali Vl. Levstik v tridesetih letih, ne bo bistveno motila; razumeли jo bomo kot dodaten nivo »Zeitgeist«. Pri prevodu drame je to drugače - prevajalec drame mora predvsem zagotoviti »absolutnost« dramskega dogajanja. To pa pomeni, da mora biti gledalec povsem prepričan o želesni logiki dramskega dogajanja in da ga pri tem nobena stvar ne sme motiti. In ta želesna logika seveda predpostavlja današnjo percepcijo, čeprav gledalčev tako imenovani »horizont pričakovanja« jemlje na znanje eventualno historičnost teksta - ampak spet z današnje perspektive. Tu zdaj naenkrat ne govorimo več samo o zastarelosti ali nezastarelosti dramskega prevoda, temveč kdaj pa kdaj tudi o povsem direktnih posegih v tekst, pogosto eksplanatorične narave: o drobnih opuščanjih na nekem mestu in nadomestitvah na drugem, ustreznejšem; o morebitni spremembri metra, kadar gre za dramo in verzu ali za verzne vložke; o iskanju adekvativov za manirizme ali časovne modne reference (česar v proznom prevodu sploh ne bi počeli); o potrebi, da ima dialog na kritičnih točkah dejanja neki zaostren item in da replike padajo ena na drugo - zaradi česar je treba včasih nekoliko prirediti njihov smisel itd. itd. Skratka, gledališki prevajalec mora poleg drugega tudi zagotavljati, da gledališka mašina teče.

Izdajalstvo gledališkega prevajalača je torej znotraj fenomena literarnega prevajanja še posebej dolnjosežno in tudi neizogibno. Narekuje ga žanr. Francoski dramski prevodi se običajno imenujejo kar »adaptation«, tudi takrat, ko so tiskani v knjigi. V gledališčih angleškega govornega področja pa je do druge svetovne vojne veljal za prevajanje neki poseben postopek: najprej je drama preveden v lingvist in od njega se je zahtevala čim večja zvestoba izvirniku, filološka korektnost. Potem pa je gledališče zaupalo ta prevod človeku, ki so mu rekli »the man of the theatre« - in ta je bil bodisi uspešen dramatik ali pa profesionalen adaptator. Sele ta je besedilu vdihnil življenje, mu dal teatrsko vitalnost, napravil je, čemur se je potem reklo »professional playscript«. Ker izvirnika sploh ni imel v rokah, je seveda žrtvoval večji ali manjši delež filološke akribije v prid »teatrske vitalnosti«. Sele po 2. svet. vojni so Eric Bentley in nekateri drugi ugledni teatralni prevajalci počasi izbojevali sprememb, da se namreč prevajalec in adaptator pojavljata v eni in isti osebi.

Franc Križnar

Peter Lipar (1912-1980)

*Deset let po smrti II.
(nadaljevanje in konec)*

Lipar - dirigent

Klub temu da se je Lipar po zaključku šolanja kompozicije (1937) pri Slavku Ostercu po devetmesečnem služenju vojaškega roka leta 1938 v Kranju pričel ukvarjati najprej s pedagoškim delom (poučevanje in vodenje glasbene šole), je bil njegov stik z dirigentskim poslom opazen že veliko prej. Od leta 1932 dalje je v Mengšu vodil ženski, moški in mešani pevski zbor, v Kranju pa med leti 1938-42 že tudi gimnazijski moški zbor in mladinski godalni kvartet; seveda, če odmislimo še predvojno (občasno) vodenje mengeške godbe. Tudi po zadnji - drugi svetovni vojni (po 1945) so se Liparjeva načrpanja v tej smeri nadaljevala, kajti najprej je v Kranju prevzel gimnazijski deklinski pevski zbor (Mladinski zbor Zveze slovenske mladine; z njim je med drugim gostoval tudi v Bosni in Hercegovini - na mladinski delovni proggi Šamac-Sarajevo in na avtocesti Bratstva in enotnosti). Poelg tega pa je Lipar vodil še Učiteljski pevski zbor "Stane Žagar", bil je ustanovitelj in prvi umešniški vodja današnjega (vokalnega moškega) Oktetka "Sava" ter šolskega (ustanovljen 1955; gostovanja po Franciji in Italiji) in simfoničnega orkestra glasbene šole Kranj (in še dodatno: Mestni orkester Kranj). Vmes in zraven pa je bil Lipar š diriger najrazličnejših množičnih množičnih pevskih zborov na proslavah, srečanjih, akademijah, festivalih in tekmovaljih. Hkrati ob zborovskem in orkestralnem dirigiranju pa je Lipar svoje znanje ne-neno in sproti prenašal na druge - mlajše generacije. Bil je mentor številnih pevskih zborov v Kranju in okolici, hkrati pa tudi vodja ter sodelavec najrazličnejših glasbenih in še posebej zborovskih prireditev, festivalov, revij in tekmovanj v ožji in širši domovini.

Največji dirigentski uspeh pa je v letih 1945-75 dosegel kot zborovodja *Mešanega pevskega zabora "France Prešeren"* v Kranju. Maja 1945 je bil zbor ustanovljen kot sindikalni moški zbor in imel v Kranju že prvi koncert 25. julija istega leta (1945). Moškemu zboru pa se je leta 1949 pridružil še ženski in odtlej pravzaprav beležimo največje Liparjeve zborovodske dosežke z mešanim zborom "France Prešeren". Lipar je ta zbor vodil celih 30 let (maj 1945 - sept. 1975) na številnih koncertih, akademijah, proslavah, radijskih snemanjih, tekmovaljih, turnejah in množičnih nastopih. Zbor je ves čas doma in v tujini veljal za sam vrh zborovske poustvarjalnosti. Vse odlike tako kvalitetnega ansambla so ga vodile tudi na številne turneje v tujino: Italijo, Francijo, Nizozemsko, Veliko Britanijo, Avstrijo in Češkoslovaško. Gledate na takratne idejne razmere v naši družbi in gospodarstvu ter politiki, so se le-te odražale tudi v umetnosti. Umetnostni soocrealizem je Liparjev Prešernovcem najprej narekoval oblikovanje programov zabora z borbenimi, partizanskimi in delavskimi (pevskimi) zbori, ves čas pa je bila programsko navzoča tudi izvršna in umetna ljudska zborovska pesem slovenskega naroda in narodov Jugoslavije. Kasneje, v dolgih 30 letih delovanja pa se je tem programskim pomankljivostim pridružila tudi svetovna zborovska produkcija, kamor moremo pristeti tudi črnske duhovne pesmi, madrigale in motete, pa tudi prenekateri Liparjev in Osterčev-

(pevski) zbor. Lipar - zborovodja je bil znan kot študiozni zborovodja, analitično in muzikalno delaven ter ustvarjalni vodja. Tako je z moškim zborom Prešeren že leta 1948 dosegel prvo domače najvišje (slovensko) priznanje - nagrada v Mariboru in kar se je nato s celotnim - mešanim sestavom ponovilo še sedemkrat. Lipar - dirigent je tako obvladoval slovensko glasbenu reprodukcijo kot zborovodja tega zabora in še kje druge celih 30 let. Ta del njegove uspešne glasbeniške kariere se je žal moral umakniti iz njegovega opusa septembra 1975, žal zaradi prezgodaj načetega zdravja. Klub temu da je bil za tovrstna glasbena naprejanja star 63 let.

Lipar - učitelj in ravnatelj

Lipar se je v Kranju pojavit v najbolj križnem času, ko je Glasbena šola v šolskem letu 1938/39 vpisala vsega skupaj le 35 učencev z malim zborom in orkestrom. Službo je nastopil 15. septembra 1938 hkrati kot učitelj na (kranjski) Državni gimnaziji in Glasbeni šoli, kjer je bil tudi vodja. Konkurenca za to delovno mesto je bila res velika, saj so Liparja izbrali izmed 36 prijavljenih kandidatov. V Glasbeni šoli je Lipar poučeval violinino, teorijo glasbe, vodil gimnazijski orkester in godalni kvartet. S svojim notranjim ustvarjalnim in poustvarjalnim naboju, ki je še vedno pulziral iz Osterčeve, moderno usmerjene kompozicijske šole v Ljubljani, pa je s svojim delom zelo kmalu prenestel ozke šolske okvre. Tudi v učiteljevanju se je zelo kmalu razvil v okrajnega (gorenjskega, kranjskega) glasbenega referenta, svetnika-svetovalca in predavatelja izven šolskih zidov gimnazije in glasbene šole. Tako je postal tudi duhovni in strokovni vodja mnogih množičnih prireditev, festivalov, revij, tekmovalj in podobno. Že kmalu po Liparjevem prihodu v Kranj pa se je razbesnil drugi svetovni vihar. V deželo kranjsko je tudi prišla druga svetovna vojna. Klub temu da so Nemci v kranjski glasbeni šoli organizirali podružnico celovskega glasbenega Konservatorija z domačimi (slovenskimi!) učiteli glasbe in z Nemci, se je Lipar umaknil. Med vojno je učil zasebno, postal pa je tudi simpatizer Osvobodilne fronte (1942-45). Poskril je precej šolskega arhiva (knjižnice z nototeko). Prav parodoksalno pa je ob tem dejstvu še to, da je Kranj prišel v najtežjih narodovih časih druge svetovne vojne do konservatorijske oblike glasbenega izobraževanja (nižja-srednja-višja-visoka stopnja) in česar Kranj niti formalno niti vsebinsko nikoli prej in nikoli kasneje ni več dosegel; žal seveda tokrat pod Nemci. O, ja! Z Liparjevim povojnim glasbenošolskim naprejanjem, ko je bil z državnim dekretem ponovno nastavljen za učitelja in ravnatelja Glasbene šole Kranj, se je vsaj vsebinsko približal tem medvojnim in takrat nemškim okupacijskim časom. Lipar je bil tako (ponovno) imenovan za vodjo kranjske glasbene šole in učitelja glasbe na Državni gimnaziji v Kranju, ravnatelj glasbene šole pa je bil od 1947 dalje. Poučeval je tudi solfeggio z diktatom in vodil šolski mešani (mladinski) pevski zbor, ki je bil leta 1955 ukinjen in odtlej je Lipar nadaljeval z orkestrom. Liparjev pedagoški in ravnateljski credo se je vzpenjal z neslutnem crescentom in tako dosegel še en vse-

binski konservatorijski preblisk, ko je prav z Liparjevo upokojitvijo poučevalo na glasbeni šoli 30 učiteljev (nedosegljivi sen kranjske Glasbene šole še v letu 1989, prim. Kranjski zbornik, Kranj 1990) in poučevali tako rekoč poleg temeljnih stranskih premetov z zborom in orkestrom ter komorni igro še klavir, kitara, harmonika in skoraj vse orkestrske instrumente: godala (violina, viola, violončelo in kontrabas), pihala (flavta, oboja, klarinet s saksofonom in fagot), trobila (trobenta, rog in pozavna) ter tolkala. Če pa pogledamo na zemljevid naše šire domovine - Jugoslavije, je Lipar z učencemi GŠ prepotoval skoraj vso domovino, preko Beograda tja do Skopja. Že leta 1959, ob 50-letnici GŠ Kranj (ustanovljena je bila leta 1909 kot šola Glasbene matice Ljubljana) pa so že bili napravljeni idejni načrti preureditve festivalskoga trga (današnji Trubarjev trg v Kranju - prostor pred sedanjo dotrajano zgradbo kranjske GŠ) z dozidavo komorne koncertne dvorane kot prizidek k dotedanemu poslopju. V kasnejših napovedih oziroma poročilih (nazadnje v že citiranem Kranjskem zbor-

Pri Liparju je bilo ravno naročne. Bil je aktiven v številnih strokovnih glasbenih društvih od Kranja, preko Ljubljane do Beograda in še čez. Deloval je v najrazličnejših društvenih, družbenih in kulturno-prosvesnih organizacijah. Pričel in končal je s tovrstno "kariero" v Kranju: po vojni je bil zadolžen kot predsednik glasbenega odbora ljudske prosvete okraja Kranj za glasbeno-kulturni predtek. Bil je član in predsednik v številnih strokovnih glasbenih društvih: Društvo glasbenih pedagogov Slovenije (predsednik: 1961-75), član Društva slovenskih skladateljev (1946-80 in podpredsednik upravnega odbora DSS; 1975), aktivен je bil v SOKOJ-u (Savezu organizacija kompozitora Jugoslavije), član Društva glasbenih umetnikov Slovenije. Aktiven pa je bil v Zvezki kulturnih (prosvetnih) organizacij od Kranja do Ljubljane kot nepogrešljivi mentor, svetovalec, pisec, član uredniških odborov in urednik v Naših zborih. Liparjeva aktivnost je na področju glasbenega ljubiteljstva segala tudi onkraj Karavank - na avstrijsko Koroško. Bil je tajnik Glasbene mladine Slovenije.

niku, 1990, ob minuli 80-letnici GŠ Kranj) pa nič več o tem. In tako kranjska Glasbena šola tudi ob ponovnem spominu na Petra Liparja še vedno ostaja mestni (kranjski) status quo. Peter Lipar je ostal zdaj že "na delih in nalagah" ravnatelja GŠ Kranj do 31/12-1972, ko je bil upokojen z več kot polno delovno dobo (40 let). Na kranjski (slovenski) glasbeni sceni pa je tako ali drugače še ostal.

Lipar - organizator

Že doslej omenjeno prepletajoče se Liparjevo kompozicijsko-dirigentsko (zborovodsko) - pedagoško (ravnateljsko) delo kaže na dokaj fleksibilno in sposobno ter delovno Liparjevo osebnost. Malo je glasbenikov, ki jim vsi živiljenjski posli ne ovirajo ustvarjalne intuicije.

brez vstopnine, občinstva pa je bilo vedno nabito polno. Nekaj növega so bile v Kranju tudi nedeljske dopoldanske glasbene matineje v kranjskem Delevskem domu in so trajale celi dve leti, ko je tudi le-te pregnal nedeljski dopoldanski kino. Lipar je dopisoval v Grlico in druge glasbene strokovne revije. Specializiral se je za področje glasbenega šolstva, zborovodstva, vzgoje in izobraževanja naspoloh, glasbene metodične in didaktike. Iz dostopne dokumentacije lahko ugotovim, da je bil Lipar posredno preko DGPS tudi član ISME (= International Society for Music Education, od 1974 dalej, prim. Liparjevo člansko izkaznico s potrdilom o plačani članarinji v skladateljevem arhivu, op. piš.). Liparjevo povezovanje vokalne in instrumentalne glasbene poustvarjalnosti je bilo v Kranju nenehno sočeno z ostalimi domačimi in tujimi dosežki prav zaradi njegove osebne odprtosti, nesobičnosti, organizacijskih sposobnosti in osebnih človeških vrlin. Tudi vezi med glasbeno šolo, kot edino poklicno in strokovno profesionalno glasbeno inštitucijo v Kranju, kvalitetnim glasbenim ljubiteljstvom in številnim občinstvom, so bile Liparjeve osebne kvalitete in organizacijske sposobnosti, ki jih po njegovi smrti Kranj niti ni več dosegel, kaj šele presegel. Vendralje pa je Lipar že deset let mrtev. Klub temu je tudi Liparju ostal neuresničen sen - kranjska koncertna dvorana. Pomanjkanje le-te je že čutil, vendar v tej smeri izgleda, da ni več mogel tudi on sam. Vendrala načrti in želje so že bili, saj se današnja GŠ Kranj še sedaj ponaša s klavirjem, kvalitetnim manjšim instrumentom, ki ga je Lipar uspel kupiti še na stroške takratne koncertne poslovalnice.

Liparjeve nagrade in priznanja

Medalja dela (1951), diploma Mladinskega pevskega festivala v Celju in Drabosnjakovo priznanje Slovenske prosvetne zveze v Celovcu (Avstrija, 1952), red dela III. stopnje in srebrno odličje Svobod (1955), Prešernova nagrada mesta Kranj (1957), zlato odličje Svobod (1961), diploma Mužičkih društava Hrvatske (1962), diploma republiškega odbora Srbske za pravsljivo 50-letnico smrti Stevana St. Mokranja v Beogradu (1964), diploma ob 25-letnici JLA-Komande Vojne podružnica Ljubljana (1966), Gallusova plaketa ZK(P)OS in zlata plaketa Zvezde skladateljev Jugoslavije ob 20-letnici SOKOJ-a (1970), red dela z zlatim vencem in spominska plaketa Zvezde glasbenih pedagogov Jugoslavije (1971), Prešernova nagrada Gorenjske (1972), zlata značka mednarodnega tekmovanja pevskih zborov C. A. Segizzi (Italija, 1974), nagrada festivala "Kurircék" v Mariboru, zlata plaketa in diploma ob 10-letnem jubileju jugoslovanskega festivala "Abrašević" in priznanje republike konference Glasbene mladine Slovenije (vse 1976), zlata značka Mužičke omladine Jugoslavije (1977) in red zaslug za narod s srebrnimi žarki (1978). Poleg načrtov pa je Lipar prejel skupaj z Mešanim pevskim zborom France Prešeren še Titovo odličje (1978), Gallusova plaketa ZKOS (oboje 1975). Že omenjeni seznam je tako obilen ter pisan in raznolik, da verjetno ne potrebuje posebnega komentarija. Res pa je, da se je celoten Liparjev nagradni opus skoncentriral v njegovih poznih-zrelih poustvarjalnih letih (1951-78) in da je večinoma namenjena Liparjevemu dirigentskemu (zborovodskemu), pedagoškemu in organizacijskemu rezultatom.

Izgleda, da je Lipar kljub izkanemu glasbenemu opusu 275

del žal tukaj ostal neuslušan in tudi nenagrajen. Škoda. Celotna bera vsega navedenega skupaj z več kot 20 nagradami in priznanji ter najrazličnejše liste ne pa je ostala v okvirih kranjskih in širših gorenjskih dosežkov - tudi nedosežena.

Sklep

Skladatelj in glasbenik Lipar je prav gotovo tehtno zarezal v slovensko glasbeno zgodovino, še poseben pečat na poustarjalnem in pedagoškem ter organizacijskem glasbenem področju pa je zapustil "svojemu" Kranju. Z občeloveškimi vrlinami, ki so: iskreno tovarištvo in nesobičnost, marljivost in požrtvovalnost, optimizem, vedrost, spoštanje in priznavanje dela drugih, močan moralni karakter; nadalje jasno izklesan napredni svetovni nazor, ki je urejal Liparjevo osebno življenje v smislu progresivnosti, konstruktivnosti in premočnosti ter samokritičnosti in povahu vsega še velika ljubezen do glasbe in rodne grude - je bil Lipar enako uspesen boddisi kot vzgojitelj učencev za glasbo ali kot predstojnik na kranjskem glasbenem zavodu, bodisi kot pedagoški svetovalec in predavatelj na nešteh zborovodskih seminarjih ali kot zborovodja mnogih zborov, posebej še zboru "France Prešeren" in Učiteljskega pevskega zabora "Stane Žagar" iz Kranja in simfoničnega orkestra ter še kaj.

Seveda pa Liparjevo ime in deло tudi zadolžuje. Dandanašnje generacije se mu več kot deset let po njegovi smrti še niso oddolžile tako rekoč z niciper. Razen dveh pričujočih, pa žal še vedno neobjavljenih diplomskih nalog (neobjavljeno, prim. v Viri in literaturi). Liparjevo življenje in delo tako še vedno ostaja neizmerjena, neovrednotena, skrb za skladateljev arhivsko gradivo, ki še vedno ostaja v zasebni lasti Liparjeve družine, se ni še nici premaknilo. Potrebna bi bila (sofinancirana) raziskovalna naloga, ki bi z ustrezimi iz sledki in rezultati kasneje omogočila v tisku izdano sintetično besedilo o Liparju - njegovo monografijo. V Kranju bi bilo nujno poimenovati po Liparju vsaj eno ulico - uličico ali trg, prav tako pa stoji še vedno ob strani ideja poimenovanja kranjske Glasbene šole po Peteriju Liparju. Prav tako ponujajo svoje izzive skladateljeve kompozicije in za katere Kranj ima tako soliste kot ansambl in zbor (ne pa orkestral), ki bi lahko vsaj enkrat letno pripravili tematski-spominski koncert. To pa zopet potem potegne za seboj RTV - snemanje s kasnejšimi možnostmi izdaje plošč, kaset itd.

Liparjeva bogata skladateljska bera in še bogatejše sicerjanske glasbene življenje in delo, predvsem pa rezultati, pa kar kličejo k vsemu navedenemu in naravnost izvajajo take in drugačne priložnosti.

Viri in literatura

Mengešan, Mengeš, maj 1930, 7-8.
Mengeška godba;
Kompozitorji in muzički pisci Jugoslavije, Belgrad 1968, 353;
(Gorenjski) Glas, 4/3-1972, 20 (v. Zorec Č. Pomnik o Mengšu in njegovih ljudeh - Glasbenik, skladatelj, dirigent in pedagog);
Ibidem, 15/4-1972, 16 (v. Zorec Č. ibidem - Še nekaj poglavij);
Muzička enciklopedija, 2. zvezek, Ge (v. Cvetko D., Lipar Peter).
Križnar F., Peter Lipar (1912-1980), Dnevnik, 15/8-1980, 55;
Ajdočev A., Peter Lipar-zborovski skladatelj, diplomska naloga (tipkopis). Akademija za glasbo v Ljubljani, julij 1981. Katalog Edicij Društva slovenskih skladateljev, Ljubljana 1984, 34-35. Glasbeniki, Leskikon CZ, Ljubljana 1988, 226;
Železnik A., "Peter Lipar (1912-1980)", diplomsko delo, Ljubljana 1988, 226;
Arhiv in dokumentacija Društva slovenskih skladateljev, Narodne in univerzitetne knjižnice - Glasbene zbirke RTV Slovenija in Slovenska akademija znanosti in umetnosti - Slovenski grafski leksikon.

Dr. Denis Poniž

Beseda o poeziji Neže Maurer

Literarni kritiki veljamo po splošnem prepričanju za nekakšne anatome, in če smo malce hudobni na lasten rovaš, za mrhovinarje, ki vse raztelesijo, vse zmravljajo, potem pa z dvignjeno glavo in zavihanim nosom zapustijo prizorišče svojega literarnega zločina. Na račun literarne kritike so avtorji spletli strašne zgodbice; tega jim pravzaprav ne moremo zameriti, saj so avtorji. Pesnica, ki ji je posvečen ta večer, Neža Maurer, ne sodi med te hudovalce. Kolikor sem pregledoval te dni njen opus, ni nikdar skušala drugim vsliti svojega prav in do kritikov se je v pogovorih vedla ljubezno in zadržano. Ni pa si dala odvzeti svoje elementarne pravice, da pove o svoji literaturi in svetu, v katerem nastaja, tisto, kar misli, da je zanje in njeno ustvarjanje pomembno in v prvem planu.

Kadar ljubimo, njena šesta pesniška zbirka in hkrati prvi pregledni izbor dosedanjega snovanja, je tudi poseben in svojevrsten odgovor na vprašanja, ki si jih zastavlja vsak pesnik in ki mu jih zastavljajo. Trenutek torej, ko si kritik vzame čas za premislek in poskuša pesmi videti tako, kot se razgrinjajo pred njim. Brez slabe versti jih jemlje v pretres, nič se ne boji, da bo s svojo anatomijo po poeziji kaj poškodoval. Reči v poeziji namreč tečejo drugače kot v vsakdanji govorici: razlika tolkokrat opisana in navidez ujeta v formule, živi naprej svoje življenje. In lok tega življenja, ujet v mavrico petih zbirk ter izbora, ki je, to moramo takoj podprtati, nova, samostojna, somerna in vznečljiva knjiga, ima kaj pokazati in zna marsikaj zarisati v drobnih pesek minevanja. Če je bila na začetku res Beseda, kot priča judovsko-krščanska tradicija, ob njej pa vsaj še dvajset

drugih civilizacij, potem je vsaka vrnitev besede v Besedi tudi pesniško dejanje brez preostanka in kot tako samo po sebi znamenje elementarne človečnosti. V tej pristni človečnosti pa ima vsaka beseda poleg imena tudi svojo zgodovino, svoj odtenek in svojo trdoto in še stotine drugih lastnosti, s katerimi stopa pred pesnicom.

Ta je Neža Maurer trdno zasdarna v snovnost besed, priča že njena prva zbirka Skorja dlani in skorja kruha (1969). A v tej zbirki ne gre samo za snovnost kot tako, za določanje nečesa, kar je v besedah, ki zaznamujejo čustva, pripeto na tostranske pokrajine, marveč odločno, samosvoje stališče, ki ga je izpovedala v pogovoru z Brankom Hofmanom za knjigo Iskani in najdeni svet (1988). Tako je odgovorila na vprašanje "Čustvo je torej odločujoč element za nastanek pesmi?" "Absolutno. Čustvu podrejam vse: besede, ritem, metaforiko. In zato boste našli v mojih pesmis tudi trde besede, take, ki bi jih lahko zamenjala z "lepšimi" in estetsko ustreznejšimi, vendar nočem, ker mi je ljubša formalno nedelana pesem, ki adekvatno ponazarja moje doživetje, kot še tako formalno popoln izdelek jezikovnega velemojskrstva, ki nima v sebi pristnega doživetja." Tem mislim smemo dodati še misli o jeziku, ki so prav tako zapisane v omenjenem pogovoru: "Jezik je v službi moje izpovedi, kot sta kiparju kamen in glina. In kot kipar, kadar oblikuje, ne raziskuje geoloških sestavin kamna, tako tudi jaz ne raziskujem jezikovnih plasti in ne eksperimentiram z jezikom; zadostuje mi tak, kakršen je."

A vendar se že v drugi zbirki, Ogenj do zadnjega diha (1973) kažejo nekatere novosti, ki jih

narekuje samo spremenjen odnos do sveta kot posledica osebne tragedije, marveč tudi poglabljanje intimnega razmerja med "jaz" in "ti", kakor ga zaznamujejo nekatere od najbolj ekspresivnih pesmi v zbirki, recimo Vonj tvoje kože, Pa vendor igrava ali Vijoličasta roža. Jedra teh pesmi segajo preko čutno-čustvenega k tistim globinskim razmerjem med moškim in žensko, ki se jih pesem sicer lahko dotakne, a se v tej dotakljivosti vendarle skriva tudi nedotakljiva plast, gre za tisto človekovo razmerje do ljubzenja, ki jo je pesnica, če se še enkrat vrnemo k pogovoru s Hofmanom, označila z besedami: "Ljubezen je sama na sebi vrednota."

Ta Ljubezen (pisana z veliko začetnico) bo pesnico spremila tudi skozi naslednje zbirke. Značilna je zbirka Čas, ko je vse prav (1978) z mottom: Ljubezen je strašna, (njena mavrica je rdeča. Tu ljubezen ni sameveta v nenehno se obnavljajoči snovni spomin, marveč se prvič prikrajejo tudi resigativni toni, skozi katere ne seva samo žalost, marveč tudi na novo utrjeno razmerje do pesniškega jezika: Vse je imo. /Na vse sem pozabil, /Stojim v središču sveta./ V praznino obračam njegovo os. /To so verzi zaključne pesmi. Sama sem, ki na novo postavlja pred nas vodilni motiv zbirke, ujet v verze: Bolj ko žari moja ljubezen, /temnejši postajaš. /In manjši./)

Naslednja zbirka, Tej poti se reče želja (1984), znova vrača pesničino zanimanje k triadi življenje-vztrajanje-svetloba, ki jo kontrastira s triado prejšnjih zbirk želja-strast-bolečina, kar je še posebej opazno v ciklu Dvoglasja, kjer teče pred nami dvainpetdeset pesmi (torej za vsak teden v letu po ena), raz-

deljenih v šestindvajset dvojic, vsaka od teh dvojic pa skuša kontrastno odgovoriti na kakšno od pesniških vprašanj. To je že svet, ki ga Neža Maurer vidi skozi izkušnjo mnogih jezikovnih popotovanj. V pesmi Svet je tak, kot je bil so verzi; in vendor je čisto drugačen.

Na tej strani sem jaz - na oni je človek, ki mi je drag. Hrbite strani življenja ni. Kamor se ozrem, gledam svetu v obraz.

Trpkost te lirike pa se vedno bolj stavlja z novimi toni, med katerimi prevladuje začudenje nad pesnjenjem samim, nad besedno čarovnijo, v kateri ostaja več kot samo sled, jezik postaja dom in hiša, v katerem so skruti marsikateri odgovori, ki so se zdeli pesnici v prejšnjih zbirkah zgolj varljiva sled. Z novo vsebino se pojavlja tudi prevrednotenje tega, kar sama pesnica imenuje arhaično: morda najbolj oblikovano v zadnjih zbirki, Drevo spoznanja (1987). Tu najdemo vrsto pesmi, v katerih so zaznamovana elementarna čustva, recimo Slast, Sreča, v kateri se erotizem Neže Maurer znova dotika svojih korenin. Te korenine vežejo zbirko Drevo spoznanja z zgodnjimi pesmimi, a jih tudi nadgrajujejo. Če se še enkrat vrnem k pogovoru s Hofmanom, najdem v njem tudi definicijo za elementarni, vendar kultivirani, človeško pretresljivi erotizem: "Ljubezen je temelj človekove eksistence: iz ljubezni živimo, v ljubezni živimo in z njo odhajamo. (...) Po mojem bi moral najti za ljubezen novo, izvirno, nezamenljivo besedo ali pa jo vsaj pisati v veliko začetnico, kot pišemo imena kontinentov."

Po vsem povedanem ni prese netljivo, da je izbor njene dose danje lirike naslovilen Kadar ljubimo. V pesmis so strnjena

sposnanja, ki konkretno izkušnje, pa najsibodo grene, ali radostne, prevajajo v pesniško govorico, kjer prihajata v ospredje dve značilni razsežnosti erotizma, zelo pomembni za liriko Neže Maurer: na eni strani je to njena kosmična razsežnost, vseobsežnost in hkratna strnjeno v poeziji, ki je dom jezika (značilna je npr. pesem Na šahovnici sveta in zbirke Drevo spoznanja), na drugi ujetost erotike v mreže boga Kaisa, boga srečnega trenutka. Kairós in Kozmos sta dve stalnici njene lirike, ki skuša najti odgovor na brezstevilna vprašanja o smislu bivanja zase in drugega, v sebi in iz sebe (iz drugega). V izboru Kadar ljubimo tako zgodnja pesem Kakor rž in pšenica korespondira z eno iz zadnjih časov, Zorna kota, ko malce zagotovno in resgnativno sklepa svoje spoznanje:

Oglušela sem, slabo vidim, še teže hodim. Spoznavam, kaj so čustva.

In prav spoznanje je naslednja od stalnic v liriki Neže Maurer. Skozi spoznanje ne stopa samo v svet, k bližnjim, skozi spoznanje se ji ne razkriva samo tisoč obrazov zemlje, ki je hkrati snovna in pesniška kategorija, prag in postelja obenem, spoznanje je tudi tisti agens, ki jidovoljuje, da se vedno znova loteva tega opravila. Značilna je pesem Igra za življenje. Ne le zaradi spoznanja o ljubezni-preizkušnji, marveč tudi zaradi radoživosti, ki je podlaga sleserne produktivne, osrečujuče in osvobajajoče ljubezni.

Še eno pomembno prvino zaznavam v izboru Kadar ljubimo. Ponavlja se opozicija dvojice, ki jo izreče v pesmi Danost iz zbirke Drevo spoznanja in ki glasi: kaj je življenje,

je to svoboda ali morebiti ječa ali oboje v enem, do nespoznavnosti prepleteno, nikdar odgoneteno stanje človekovega duha. Zdi se, da pesnica vztrajno išče odgovore, jih odlaga, zamenjuje z drugimi, zato pa svojo pesem vedno organizira kot nadgrajevanje večnih tem in znanih obrazcev z izvirnimi, čeprav včasih ne do kraja izpijenimi različicami.

Na kategoriji svobode in ječe se vežeta še kategoriji svet in hiša, kot komplementarni kvaliteti, ki pa določata pesničino samospoznavanje v obeh območjih, v območju erotizma in intime ter v območju aktivnega poseganja v svet.

Hiša, ki jo je zgradila v svoji poeziji ali bolje: s svojo poezijo v teh letih Neža Maurer, ni samo trdna in polna detajlov, ki presenečajo z izvirnostjo, nežnostjo, a tudi silovitostjo skic, marveč tudi govorovi o svojih naseljencih. Z drugimi besedami, malo slovenskih erotičnih poezij je, ki bi tako silovito dodačale k "jaz" tudi "ti", ki bi znale tako enkratno izrabiti v govorici nasprotij tisto pravno slovenščine, ki pride do polnega izraza prav v liriki, torej dvojine. A to ni preprosta slovenična dvojina, to je tisti način govorjenja mene o drugem, mene za drugega, mene iz drugega, ki ga zmore samo pesnjenje, za katerim stoji trdna, globoka in mnogoobrazna življenjska skušnja.

In če se vrnem k sumljivemu anatomu, ali raje kar mrhovinarju z začetka tega uvida, potem je skrajni čas, da prepustim besedo pesmim. Je namreč tak čuden in zagaten čas, da bomo potrebovali oboje, pesem in ljubezen. Neža Maurer ve, kako je, kadar ljubimo. In ve tudi, kako je, kadar pesmino. Naj bo njena pesem še naprej ljubezen in Ljubezen.

Matija Logar

Ponovno na začetku

V zadnjih tednih naša gledališča z vso silovitostjo opozarjajo, da piš vsakršnih sprememb ni utisal ustvarjalnega živca gledaliških ustvarjalcev. Predstave so "pluralistične", med njimi je največ uprizoritev slovenskih dramskih besedil in med vsemi uprizorjenimi teksti je kar dve uprizoriti doživelva "ponarodela" igra Cankarjevih "Hlapcev"...

Kdo se boji...

Drevi bo kranjsko Prešernovo gledališče uprizorilo že svojo drugo letošnjo premiero. Tukrat bo premiero doživelva igra Edwarda Albeeja Kdo se boji Virginije Woolf. Ko so v šestih letih pri nas uprizorili to znamenito igro, je prevladalo spoznanje, da je to sicer odlično delo, ki kritično vrednoti svet, ki pa je daleč stran od naše čiste in nepokvarjene oaze. Razmišljanje ni izhajalo iz prepričanja v klenost našega evropskega in predvsem podalpskega življa, izhajalo je iz optimizma, da so naši duhovni in materialni interieri dekorativno povsem drugačni in naše mu človeku tuji. Amerikanizem naj ne bi bil značilen za našega človeka. Duhovni interieri našega bivanja so bili verjetno drugačni, materialni so bili brez dvoma skromnejši. Amerika je bila daleč. Vera, da naj umetnost plemeniti in morda celo odvraca od negativnega, vera, da je smiseln igrati take "komade" zaradi preprečitve takih in podobnih situacij na naših tleh, je bila še dovolj centralna in nikjer ne piše, da smo pred takoj ali podobno vero v umetnost v prihodnje obvarovani, toda dejstvo je, da so nam dandas situacija in dia logi iz igre Kdo se boji Virginij-

je Woolf bistveno bližji kot pred tremi desetletji. Takrat smo se tudi na odru igrali Amerikance v svetem prepričanju, da smo v rezervatu, danes je jasno, da so travme včerajšnjih štiridesetletnikov travme današnjih tridesetletnikov. Pomikanje intimnih travm in problemov v leta pozne mladosti so neusmiljeni davek brzenju.

Tako je tudi dekadentnost politike postala za dramatike vse manj razburljiva. Zanimiva postaja "dekadentnost" naše intime. Znašli smo se pred brezobzirno sliko naše dejanske (ne)slobode.

"Hlapci" kot atrakcija in kot intima

Slovenska gledališča med vsemi avtorji največkrat uprizorajo Shakespear. Moliera in med domaćimi Cankarja. Ta trojica rešuje čast in slavo našega gledališča že desetletja. Med njimi smo na Cankarja še prav posebno občutljivi. V tej občutljivosti smo seveda predvsem smešni. Trditev: To ni Cankar! ali To je Cankar! je za gledališke ustvarjalce povsem neprimerna, oziroma neuoprabna. Za gledališčnike je Cankar še vedno atraktivен, za občinstvo in vsevedno kritiko pa je ob vsaki dobri predstavi Iva-

na Cankarja obilo priložnosti za vreščeče ali tiho zgražanje. Menda smo le nekako napredovali: gledališčniki so si pridobili pravico do vedno "novega" prebiranja njegove dramatike, bitke za "pravovernega" Cankarja ni nihče dobil. In tako je Cankar tudi blagajniški avtor... Ob otvoriti letošnje gledališke sezone sta "Hlapce" uprizorili celjsko in tržaško gledališče. Režijsko dramaturški rokopis je pri obeh predstavah svojki. V Celju je Korun uprizoril svoje variacije na "Hlapce". Njegov rokopis je prepoznaven zato praktično "ne pomeni" nikarske inovacije. V ospredju je najprej vzpostavitev oblasti (župnik se pojavi kot pravi mafijaš?), ki želi pridobiti tudi poražence (bosonogost župnika in Jermana), ki so v svoji politični naivnosti smešni. Skozi celjsko predstavo prihaja v ospredje predvsem jalovost Jermanove pozicije, ki se najprej pojavi v pumpericah in konču s kriptosvoso bodečim krono. Vseskozi pa je nedolžen in izgleda tudi nedonošen. Pač Slovenec, ki bi moral počakati v inkubatorju, da bi bilo mogoče njegovo idejo vsaj začeti.

Po domovini se sliši glas, da je ta trenutek Cankar nadvse aktualen. Za Koruna je bil vedno

Diametralno nasproti so "Hlapci" Borisa Kobala v tržaškem gledališču. To je predvsem predstava zraka in osovojenega prostora, kjer je lahko v ospredju samo individualna drama in tragedija. Predstava velikega zamaha, predstava, ki pretrese. Cankarjanske karikature iz njegovih "Hlapcev" so potisnjene v ozadje, v ospredje se zato lahko prebjije moč posameznika, modernega človeka, ki propade (ali sploh propade) zaradi svoje veličine in ne zaradi svoje majhnosti in naivnosti. Jerman v Kobalovi predstavi ni podoben revetu, ki se mu skozi njegovo impotentnost sfizi praktično vse. Jerman in ob njem župnik sta človeka evropske civilizacije in Cankar zazveni skozi Kobalovo režijo kot svetovljanski avtor, ki ga na žalost pretežno igra le v Sloveniji. To je Kobalov in moj Cankar, Cankar, s katerega so otresli jokavost "našega" človeka, ki se pač pred mednarodno priznano institucijo "mora" tako ali drugače sesesti. Usoda Jermana je usoda potnika, na koncu svoje poti je utrujen. Vse je naravno. Čustva in razum se razumno razdelita posameznika. Nič ni bolnega. Element moškosti v predstavi odlično dopolnjuje element nežne ženskosti. Na odru, kljub različnim likom ni videti človeških pomot. Vsi imajo pravico do življenja. V iskanju pravice do življenja pa je daleč najradikalnejši Jerman. Znameniti Cankarjevi stavki (Narod si bo pisal sodbo sam...) so v predstavi normalni in se odmikajo od parol. Vri-

jena Kosovelova pesem o brijevki je eden od čustvenih in razumskih vrhuncev v resnicih srljivih predstav.

Butalski hlapčki

V Slovenskem mladinskem gledališču se na enoumje o lastni zadostnosti in o lastni nacionalni pomembnosti, ki se na eno stran odpira na drugo pa zapira (Turkom vstop na najstope prepovedan), odzivajo z gledališko upodobitvijo "Butalcev" Frana Milčinskega. Ta predstava je nekakšen mehki ludizem. Zabava, kolikor pač more, Milčinski ostaja morda prvi slovenski ludist in hkrati prvi slovenski humorist in satirik, ki nas je zadel direktno v našo tarčo - glavo. In tarča se je za trenutek zamajala in nič več, kajti "naš" človek je klen in se ne pusti presenetiti. Seveda je bilo na premieri dovolj odobravajočega smeha, toda tudi premierski navijači niso mogli prekriti resnice, da gre bolj ali manj za posrečeno obdelane skeče. Izdaten gledališki list se trudi dokazati, da bi morda šlo lahko še za kaj več, toda ostala je predstava, ki prikazuje zahojene hlapčke in postavno nabite butce. V izrazu, ki naj bi poudarjal naravo naše ljudske igre, pa je bilo možno opazovati predvsem elementarno gledališka sredstva. Butce je z rafiniranimi gledališkimi sredstvi do danes uspeло uprizoriti le Miranu Herzogu v neponovljivi predstavi Kozlovska sodba v Višnji gori. Če govorimo o ljudskem gledališču, potem nikjer ne piše, da mora biti na odru obvezno nekaj gnoja in osušene slame. Kljub vsemu

pa je predstava namenjena gledalcem. Prvenstveno njim in vidieli bomo, koliko časa se bodo identificirali z znamenitimi liki "Butalcev". V slovensko klasiko so segli tudi v Novi Gorici. Uprizoritev Vide Grantove Ferda Kozaka. Režiserka Katarina Pegam je delo aktualiz

Marko Jenšterle

Doslej med nami ni bilo živega stika, upam, da bo zdaj drugače

Pogovor s Tinetom Debeljakom

Tine Debeljak, sin istoimenskega slovenskega pisatelja, je po 36 letih zdomstva spet prišel v domovino. Debeljak je sicer urednik časopisa *Svobodna Slovenija*, vendar tudi pesnik in neutrudni kulturni ustvarjalec med Slovenci v Argentini. O vsem tem smo se z njim tudi pogovarjali za Gorenjski glas.

- Poznamo Vas predvsem kot urednika *Svobodne Slovenije*, manj pa kot pesnika, ki ima za seboj izdani že dve pesniški zbirki. Ali lahko torej najih pogovor za kulturno prilogo Gorenjskega glasa začneva kar z Vašo kulturno dejavnostjo? Kdaj ste začeli pesniti?

Po starini navadi slovenskih študentov sem začel pesniti že v gimnaziji. V nekdanji peti gimnaziji sem z dvema prijateljema izdal svoj literarni list *Vaje*, v katerega sem pisal pesmi. V Argentini sem pisal pesmi v Mladinsko vez. Iz vsega tega sem izbral najboljše pesmi in jih izdal leta 1966 pod naslovom *Homo Viator* skupaj z Vinkom Rodetom v knjigi *Pesmi iz pampe*. Leta 1987 pa sem izdal lastno zbirko *Prsti časa*.

- Kako je na Vaše pesništvo vplivalo argentinsko okolje?

Zame je bil velik šok milijonsko cementno velemesto, po drugi strani pa široka brezbržna pampa. A počasi sem se na oboje navadol in pozneje tudi vzljubil predvsem neomejeno pampo.

- Ko prebiram Vaše verze ugotsjam, da v poziciji niste obremenjeni s konkretnimi vzroki odhoda v emigracijo (na primer povojni poboji ipd.). Te teme so sicer med vašo skupnostjo neprestano navzoče. Kako Vam jih je uspelo preseči?

Revolucion je doživeljjal kot mlad otrok, zato so ti problemi zame bolj zgodovinsko in politično važni, ne pa čustveno. V mojih pesmih me bolj zanima problem prostora in časa ter lastna notranjost.

- Slovenija še ni spoznala vse kulturne ustvarjalnosti v zdomstvu. Katere so glavne kulturne organizacije Slovencev v Argentini in kakšno je njihovo delo?

Danes opravlja glavno delo Slovenska kulturna akcija, ki zajema s svojim vplivom ves slovenski svet. Izdaja knjige precejšnje literarne vrednosti, prireja razstave, koncerte, kulturne večere s predavanji, izdaja kulturno revijo Meddobje in mesečnik *Glas SKA*. Vseh knjig in posameznih zvezkov Meddobja je do danes izšlo v Buenos Airesu že 144. Posebej naj omenim Balantiča, Majcna, Jurčeca, Truhlarja, Mauserja (Ljudje pod bičem), Kosa, Kremžarja, Debeljaka; zadnja knjiga, ki je izšla, je Ladijski dnevnik pisateljice Dolores Terseglav iz Reke. Zdaj se pa tiskajo izbrani članki pokojnega Franceta Dolinarja.

- Kako se namerava slovenska kultura iz Argentine zdaj po vrtni demokraciji predstaviti slovenskemu občinstvu?

Zaenkrat naše knjige še ne morejo neovirano v Slovenijo, pač pa imamo interes, da jih ponu-

dimo tukajšnjim bralcem takoj, ko bo to mogoče.

- Kateri pa so vzroki za to, da knjig iz Argentine ne moremo uvažati, čeprav jih tukaj lahko ponatiskujemo?

Za prestop meje še vedno veljajo zvezni jugoslovanski zakoni, po katerih je potrebno iz Beograda dobiti dovoljenje za uvoz. Ko pa so enkrat knjige v Sloveniji, ni nobenega problema več. Sicer pa želimo, da bi z založbami in - institucijami v Sloveniji organizirali kakšne skupne projekte. Idej je veliko; upajmo, da se uresničijo.

- Na simpoziju v Škofji Loki ste nastopili z zanimivim referatom o očetu in Škofji Loki. Kako je oče v zdomstvu doživeljjal svoj rodni kraj?

Pri nas doma je bila Škofja Loka vedno navzoča. Knjige, slike, Loški razgledi, pogovori, spomini... Oče je imel predavanja pri Slovenski kulturni akciji o Škofji Loki, ob 1000-letnici je izdal knjigo Moja rast, ki jo je napisal ravnatelj Ivan Dolenc iz Sopotnice. Sicer je v prejšnjih letih Loka uradno molčala o njem, a prijatelj (dr. Blaznik, prof. Planina, dr. Savnik in drugi) so ga omenjali in o njem pisali, čeprav so včasih zato imeli probleme. Njegova pesem o Loki je navzoča v slavnostnem zborniku Loških razgledov ob 1000-letnici, čeprav pod psevdonimom. A zadnja leta mu je mesto dalo zadoščenje, ga imenovalo med soustovitelji Muzejskega društva in mu podelilo častno medaljo.

To mu je odtehtalo prejšnja razčakanja. Bil je vesel, da se ga je rođno mest spet spomnilo.

- Hiša vaše družine v Buenos Airesu je prava knjižnica, saj imate zbrano skoraj vse, kar je v dolgih letih emigracije izhajalo onkrat oceana. Predvsem po zaslugu očeta, zdaj pa tudi Vi neumorno nadaljujete s tem delom. Kaka je vsa ta literatura prihajala do Debeljakov?

Španske knjige je oče kupoval skoraj vsak dan, večinoma v antikariatih. Slovenske knjige pa so tudi deževali z vseh strani: iz Slovenije je naročil, kar je mogel. Druge so mu pošiljali prijatelji, enako tudi vse, kar je izhajalo med Slovenci po svetu. Pri knjigah iz Argentine pa je tako ali tako on sam sodeloval, ali jih ocenjeval. Posebej pa je zbiral iz zgodovinskega vidika vse, kar je izhajalo v taboriščih, oziroma pozneje. Zavedal se je, da je to izredne zgodovinske literarne pomembnosti, obenem pa mu je služilo za njegovo delo.

- Na razstavi, ki je posvečena delu in življenju Vašega očeta v knjižnici Ivana Tavčarja v Škofji Loki je na ogled nekaj izredno dragocenih dokumentov. Posebej za to priložnosti ste jih iz Argentine prinesli v Slovenijo. Ali lahko opozorite na kakšne posebne dragoceneosti?

Iz očetovega arhiva sem prinesel precej dokumentov in slikovnega materiala, kakor tudi nekaj njegovih knjig. Seveda je to samo majhen del njegove zapisnine. Ravno sedaj moja mama ureja kakih 20 zabojev rokopisov, izrezkov in podobnega. Posebej bi omenil le rokopise raznih verzij Črne maše, ki sem jih prinesel s seboj, začen-

ši iz leta 1946 do danes. Gre za razvojni prikaz nastanka te pesnitve. Veliko literarno vrednost ima tudi osnutek številke Domačih vaj, dijaškega lista iz Škofovskih zavodov, ki jim je bil oče urednik. Original namreč ne obstaja več. Iz tega osnutka pa danes lahko izvemo, kakšna je bila njegova vsebina.

- Kaj pa je z zapuščino očeta, ki je po njegovem odhodu ostala v Sloveniji?

Potem ko smo morali v eni uru zapustiti hišo, je OZNA zažigala papirje na dvorišču. Zato smo mislili, da so vsi izredno važni literarni dokumenti uničeni. Sedaj pa smo izvedeli, da je profesor Pibernik odkril polemembni del očetove zapuščine v Arhivu Slovenije. V času svojega obiska imam namen vse to pregledati. Njegova knjižnica, največja slovenska knjižnica v Ljubljani, pa je končala neznanono kje.

- Slovenska politična emigracija je ohranila slovenski jezik. Imate kar osemnajst nečakov, od katerih jih osem živi v isti hiši kot Vi. Vsi po vrsti odlično govorijo slovensko, čeprav so bili rojeni v Argentini. Povejte malo o tem, na kakšen način ste doma ohranjali slovenstvo?

Prva star, ki jo je naša skupnost organizirala po prihodu v Argentino, so bile šole. Zavedali smo se, da je to najvažnejše za obstoj slovenstva. Otroci doma govorijo slovensko in se španščine naučijo šele v osnovni šoli. Imamo dopolnilno slovensko osnovno šolo in gimnazijo, pa tudi tečaje za univerzitetne študente. Med profesorji na slovenskem srednješolskem tečaju je polovica že rojenih v Argentini. Seveda je vse to delo brezplačno. V naši družini se vedno govorja slovensko, otroci radi poslušajo slovenske kasete in gledajo tudi slovenske video posnetke. Vsi radi nastopajo v slovenskih igrah, kar jih utrdi slovenščino, starejši pa tudi sodelujejo pri Mladinski vezi in v raznih mladinskih organizacijah. Najstarejši pa so tudi že obiskali Slovenijo in s tem doživeljili to, kar so prej poznali le po pripovedovanju.

- Kaj slovenskim otrokom v Argentini pomeni Slovenija? In kaj jim pomeni Argentina, kjer so bili rojeni?

Na to ni enostavnega odgovora. Njihova domovina je Argentina, njihov izvor in materin jezik je slovenski. Počutijo se deloma Slovenci, deloma Argentinci. Poznajo obe kulturi in v njih se nekako integrirata obe duši. Nekateri literarno ustvarjajo v slovenščini, neka-

Simpozij o dr. Tinetu Debeltaku

Na simpozij o dr. Tinetu Debeltaku je v Škofjo Loko prišla vrsta poznavalcev dela pokojnega slovenskega pisatelja, prevajalca, mentorja in sploh aktivnega kulturnega delavca. Tine Debeltak se je na ta način simbolično vrnil v Škofjo Loko, pa tudi v Slovenijo. Po odhodu iz domovine je namreč svoje kulturno delo nadaljeval v Argentini. Onkraj oceana je literarno kritično vrednotil vrsto slovenskih pisateljev, ki so bili doma zamolčani. Zamolčano pa je bilo tudi njegovo ime. Simpozij v Škofji Liki je tako tudi začetek sestavljanja slovenske literarne zgodovine, ko bodo morali strokovnjaki v Sloveniji vanjo uvrstiti imena, ki prav tako sodijo v slovenski kulturni prostor. Z Debeltjakom so se torej odprla vrata v čisto nov svet slovenske literature. Povzetke razprav na simpoziju je pripravil Marko Jenšterle.

Tine Debeltak ml. — Moj oče in Škofja Loka

Moj oče je bil ves navezan na svojo rojstno Loko. Ni je pozabil, čeprav je že kot mlad fant odsel iz nje v šole, dalje v službo, še dalje kot begunec na drug kontinent. Petdeset let je ni gledal s telesnimi očmi, a vi del jo je jasno z duhovnimi, s tretjim očesom spomina in ljubzni. Vedno mu je bila navzoča rojstna Škofja Loka v pogovorih, v delih, kot center srečanja loških rojakov, čeprav sredi pampe ali velemestnega cemanta.

Vedno in povsod se je s ponosom imel za loškega rojaka, ki mu je rojstno mesto pri srcu. Rad se je obdajal z ožjimi rojaki, ki jih je v Argentini kar precej, večkrat so se srečevali na raznih prireditvah in se pomenili o zadnjih novicah od doma. A ni ostal samo v takih prijetljivskih odnosih, tudi v njegovem kulturnem delu je Loka dobila mesto, ki ji gre.

Že eni svojih prvih objavljenih pesmi v Domu in svetu leta 1924 je dal naslov Loka. Govori predvsem o nunske samostanu, ki ga je dobro poznal, saj je bil rojen ravno pod njim, Jammnikov s Podnun. Pozneje je napisal vrsto pesmi, ki so jih deklamirali ali recitirali ob raznih loških slovesnostih ali počastitvah.

V prostorih škofjeloške knjižnice Ivana Tavčarja je še danes na ogled razstava knjig, fotografij in drugih dokumentov o delu in življenju dr. Tineta Debeltaka. - Foto: Gorazd Šink

venec, kjer je bil urednik za kulturo. V tem času je Debeltak pogosto opredeljeval svoja estetska izhodišča, med katerimi je zanimiva misel, da umetnostni zakoni niso odvisni od ideološke presoje.

Ob dejstvu, da je v drugi polovici njegovega življenja literarnozgodovinsko delo nastajalo v izrednih okolišinah, vzbujaše večje spoštovanje.

Ladislav Lenček — Debeljak kot kulturni delavec v zdomstvu

Čeprav je bil dr. Tine Debeltak eden urednikov kolikor toliko političnega tednika v izseljen-

vori o »slovenskem čudežu v Argentini«, je ta resnični lepi dosežek slovenske politične emigracije v Argentini predvsem zasluga kulturne dejavnosti dr. Tineta Debeltaka v argentinski slovenski skupnosti.

Alojz Rebula — Debeljak prevajalec Danteja

Debeljak pristopa k Danteju v popolni zavesti, da mora biti prevajanje Božanske komedije predvsem poetično opravilo. Tukaj je treba reči, da je Debeltakova pesniška produkcija zbujuja glede tega nekaj bojanži, in to zaradi nekega njegovega neumerjenega eksprezionalizma, kontaminiranega z neizbranim, kaotičnim in baročnim jezikom. Ne, da ta jezik ni tu pa tam preniknil tudi v njegov prevod Pekla: toda v celoti je treba priznati, da je ta Debeltakov Pekel ne samo nad Debeltakom, ampak tudi nad Gradnikovim.

V primeri z drugimi prevajalci je pri Debeltaku mogoče najprej ugotoviti večjo avtonomijo v odnosu do izvirnika. Zdi se celo, da je Debeltak, ki je bil po formaciji slavist, bolj od drugih zaznal razloček, ki je med italijansčino Trecenta v Komediji in med nekim slovanskim jezikom, ki se je vrhu tega v glavnem izoblikoval v zadnjih sto letih, kakor je primer slovenščine. Pri tem pa moramo takoj poudariti, da se tudi Debeltak, nadaljujoč v tem tradicijo zvestobe slovenskih prevajalcev, spoštivo, kakor se prevajalcu tudi spodbidi, drži vsebine Dantejevega verza.

France Pibernik — Retrospektiva Debeljakovega zgodnjega pesništva

Ko danes v domovini prvič širše predstavljamo poezijo dr. Tineta Debeltaka, se zavedamo, zakaj je tako, vemo, zakaj Debeltakova poezija za nas takoj ni mogla obstajati. To v posebnem smislu drži za štiri Debeltakove pesniške knjige, ki so izšle po vojni v Buenos Airesu, in sicer Velika črna maša za pobite Slovence (1949), Poljub (1951), Mariji (1954) in Kyrie eleison - slovenski Veliki teden (1955). Buenosaireska literatura je bila v celoti težje dostopna, predvsem pa postavljena pod strogo rezimsko cenzuro.

Tine Debeltak je svoje kritike in literarne študije po večini objavljali v Križu na gori, po sebi tudi v Domu in svetu, krajše ocene pa v časopisu Slo-

Kar zadeva začetke Debeltakovega pisanja, bi lahko rekli, da so bili nenavadno zgodnji. Sam je zapisal, da je že od prve gimnazije, to je od svojega 12. leta naprej, pisal, in sicer najprej prozo. Ta usmeritev je ostala nespremenjena najmanj do pete šole, kot je mogoče ugotovljati na osnovi ohranjenega letnika Domačih vaj 1918-19. V tem letniku je namreč ob dveh pesmis objavil kar deset črtic. Ker nam naslednji letnik Domačih vaj ni ohranjen, ne vedmo, kdaj je Debeltak opustil prozo, pač pa lahko konstatiramo, da je v letniku 1920-21 kot sedmošolec objavil čez dvajset pesmi ob eni sami noveli.

Dr. Taras Kermauner — Debeljakova Črna maša

Črna maša odpira vrsto vprašanj. Med njimi mnogo takšnih, ki doslej sploh še niso bila postavljena; ali pa vsaj z nedovoljno nujnostjo. Najprej mislim na vprašanja med vero in kulturo. Kot prva jih načenjam tudi zato, ker me vse bolj obsejava; ker sem prepričan, da so - ali postajajo - bistvena. Čisto kulturo imam ali za stvar visoko estetskega, prefinjenega užitka - območje (s)lasti - ali za larpulkartistični, samozadostni, v relativno avtonomni sekcijski družbenega delovanja obračajoči se institucionalni pogon; oboje skupaj da le tehnologijo kulture, tehnopoetiko, tehnokulturo.

Zdi pa se, da je tudi vera zunaj kulture roben primer; morda niti ne najbolj posrečen. Takšna vera teži v a(anti)kulture, celo v verski barbarizem - čeprav se sebi predstavlja in prakticira kot moralni in religiozni asketizem. Teži v pretirano zanikanje tega sveta. Ta svet je brez božje Besede prazen, izgubljen. Vendar je svet od Boga; Bog ga je ustvaril. Čeprav je človek od Boga odpadel - ne dokončno - in z njim do neke mere tudi svet, ne negata biti božje delo.

Dr. Irena Mislej — Likovna oprema Debeljakovih del

V knjižnem opusu dr. Tineta Debeltaka najde umetnostna zgodovinska stroka zelo redki primer dolgoletnega sodelovanja besednega in likovnega ustvarjalca, ki sta v številnih delih dosegla visokokvalitetno stopnjo simbioze obeh ustvarjalnih jezikov. Razlogov za tako izjemno soustvarjanje je več, gredo pa dlje od prilognostnega dogovora založb, temeljijo na globokem medsebojnem poznavanju značajev, ne nazadnje je treba opozoriti na sorodstvene vezi med obema, namreč Tine Debeltak in Bara Remec sta svak in svakinja. Pri Debeltaku pa opažamo prav posebno skrb za likovno opremo knjig in drugih knjižnih izdaj. Prav on je privabil takratno mlado umetnico - diplomančko zagrebške akademije, k ilustriranju knjižnih izdaj Domača.

Po odhodu iz domovine maja 1945, je Bara Remec v svojem bivanju po raznih taboriščih v Avstriji in Italiji, kot sama pravi »hodila okrog vedno s skicirko in svinčnikom v roki«. Motivi iz tega taboriščnega življenja se zrcalijo tudi v delih, ki so nastala veliko pozneje. Nekateri spomini - tako likovni kot vsebinski - se še danes pojavljajo v umetniških delih Barre Remčeve.

Marko Jenšterle — Odnosi med Debeltakom in Kocbekom

Vzrok za oddaljitev med Edwardom Kocbekom in dr. Tinetom Debeltakom je bilo več, eden najpomembnejših pa je bil ta, da je Debeltak menil, da

gre Kocbek s svojimi potezami proti cerkvi po krizi v Domu in svetu (zaradi objave njegovega Premišljevanja o Španiji) predaleč. Še posebej se ni strinjal s Kocbekom tedaj, ko je le-ta na nekem sestanku dejal, da je treba spremeniti sistem. Debeltak je uredništvo Doma in sveta prevezel po smrti dr. Jožeta Debeveca, s katerim je bil v sorednu. Že umirajoč je Debevec prosil Debeltaka naj prevzame uredništvo, saj bo lažje delal z založnico KTD, ker je bil predsednik Odar njegov sošolec.

Debeljak je torej rešil revijo pred propadom in se s tem nekako tudi postavil v opozicijo vlogo do Dejanja, vendar je pri tem treba povedati, da v reviji ni več obnavljala spora, niti polemiziral z Dejanjem. Kocbek pa je Debeltakovo odločitev štel za oportuno dejanje. Še posebej zato, ker sta bila nekaj časa nazaj oba v istem taboru. Kocbek je namreč menil, da se je Debeltak s tem uklonil tistem katolikom, ki so na silo hoteli zatreći spor za svobodo kulturnega ustvarjalca.

Dr. Vilko Novak — Moje sodelovanje s Tinetom Debeltakom

Na Tineta Debeltaka me je na vezalo predvsem najino skupno delo, prevod Imreja Madacha Tragedije človeka iz madžarsčine. Zaslugo za nastanek prevoda ima Niko Kuret, v tridesetih letih glavni ideolog novega gledališča pri nas, izdajatelj časopisa Ljudski oder, sam prevajalec in prieditelj sodobnih in starejših del založbo ljudskih iger. Prosil me je, da prevedem besedilo Tragedije človeka, toda oba sva videla, da je potreben prevesti celo delo. Odločila sva te tudi za pomoko Tineta Debeltaka, ki je bil s svojim dotedanjim delom najprimernejši, da prelije prevod v pesniško obliko. V pozni jeseni 1940 je prevod prišel na svetlo kot izredna izdaja Založbe ljudskih iger, opremljen z lesorezi Dezsöja Fagyja. V Budimpešti je bil ocenjen kot najlepša knjiga med vsemi prevodi Madacha. Toda jeseni 1946 (ali kvečemu v letu 1947) so vso zalogo najinega prevoda odpeljali v papirni mlin v Vevče. Nobena druga Debeltakova knjiga ni doživela tako barbarškega uničenja in najbrž nobena tako temeljiti in ugodnih ocen. Naj bo to povedano po toliko desetletjih v počastitev njegovega spomina, ki bo v njegovem delu preživel vse kulturno sovraščvo!

Dr. Stanko Janežič — Moja srečanja z Domom in svetom in s Tinetom Debeljakom

Za sodelovanje v reviji Dom in svet, ki sem jo že dalj časa z velikim spoštovanjem ogledoval, jo prelistaval in prebiral, sva se v poletnih počitnicah 1939 dogovorila z visokošolcem Tone Tomom Čokonom, ki je bil takrat že sodelavec revije. Kmalu sem poslal na uredništvo nekaj pesmi in črtic in te so bile v decembrski številki tega leta že objavljene. Sprejel jih je urednik Tinje Debeltak in me tako vpeljal med sodelavce Doma in sveta. Seveda sem bil tega zelo vesel, uredniku Tinetu Debeltaku pa hvaležen za podano roko. Tine Debeltak je bil daje časa tudi kulturni urednik Slovence in včasih sem kaj napisal za kulturni obzornik tega dnevnika, zlasti o literarnem delu svojega nekaj starejšega bližnjega rojaka Staneta Kocipla, ki je takrat vstopal v slovenski literarni svet s svojo domačko igro in pripovedjo.

Slovenci bi potrebovali nove Tinete Debeltake, ki bi v pozrtovalni ljubezni zbirali ob sebi nadarjene in zveste sodelavce ter tako, po vseh težkih in žalostnih preizkušnjah, skupno sooblikovali svetljajočo podobo slovenske družbe.

France Planina — Pismo zborovalcem in simpoziju

Tineta sem poznal že takrat, ko je obiskoval otroški vrtec. Spominjam se, da je Tinko kasneje izredno rad prebiral knjige in v njih zlasti življepise pisatev, tako kot učencen tedanje ljudske šole in kot gimnazijec. Spominov na prijatelja Tineta imam toliko, da o njih premišljajem ure in ure. Rad bi se udeležil zborovanja, a žal mi zdravstveno stanje tega ne dopušča. Zadnjega septembra sem stopil že v 90. leto življenja. Vendar imam to srečo, da sem dočakal Tineto v svetovitev slovensko kulturo in vrnitev osnovnih človekovih pravic. Moralna dolžnost slovenske javnosti je sedaj, da se primerno odloži za desetletja pisateljevega trpljenja in ponižanja.

Kot edini še živeči član »podnunskega ceha« kljub starostnim tegobam uživam radost ob zavesti, da je iz te mlađeniške trojice v Škofji Liki zrastel profesorski ceh in Muzejsko društvo. Žal pa Tinetu kasneje ni bilo mogoče več sodelovati in je sam s svojim pisanjem in tujini budil Evropo in svet za uveljavitev osnovnih človeških pravic.

Foto: Gorazd Šink

DRAGAN PROLE: »K - 1«

Lea Mencinger: Pogovor z igralcem Poldetom Bibičem

Na odru je doma resnica

Kranj - Kranjsko gledališko občinstvo ima to sezono redko priložnost uživati v odrski igri enega najvidnejših slovenskih dramskih igralcev Poldeta Bibiča in sicer kot potepuh Daviesav Hišniku Harolda Pinterja - in to v seriji abonmajskih predstav.

Začetek gledališče sezone v Prešernovem gledališču je v znamenju Pinterjevega Hišnika, katerega prvi abonmajski del se je že odigral, medtem ko bo druga polovica abonmajskih predstav na sporednu nekaj kasneje. Prav gotovo je bila pri teh predstavah dvorana vedno polna ne le zaradi izredno dobrih obeh domačih igralcev - Omana in Višnarja, pač pa predvsem zaradi Poldeta Bibiča. Ne zgodil se ravno vsako sezono, da tako markanten igralec ljubljanske Drame uvede sezono v najmlajšem poklicnem slovenskem gledališču, kot zadnje čase pravijo kranjskemu gledališču.

katerimi so se ukvarjali moji študentje na Akademiji, ko sem tam še delal kot pedagog. Pinter je vsekakor avtor, s katerim ima človek veselje. Tudi delo v gledališču je zelo dobro potekalo, majhna ekipa treh igralcev, režiser, dramaturgija, scenograf se je izredno dobro ujela. Igra je sploh imenitna, vloge krasne, tudi moja kollega sta zadovoljna z delom, to že vem - sploh je vse tako imenitno izpadlo, da se kaj takega le redko dogaja."

Za gledališče nenehno govorijo, da kaže in mora kazati zrcalo življenju. Kaj pa je naloga igralca?

"Jaz bi rek, da je igralec teater. Res je danes že marsikaj drugače, ko je teater pravzaprav prišel v roke režisera. Na ta način, vsaj mislim tako, teater ne more biti ogledalo družbe. Morda sem malo starokopiten, kar zadeva pogled na teater. Všeč mi je teater, ki ga skorajda ne poznamo več, 'šmantski' teater mu rečemo, poznamo ga pa tudi kot potuječe gledališče. Skratka pri srcu mi je glumaški, komedijantski teater, malo ciganski, tak je res držal zrcalo družbi - ker je bil družbeno nekako izobčen, pa si je marsikaj lahko privoščil."

Takrat so igralci ustvarjali teater, danes ga pa režiserji?

"Začetek letosnjega razlog, da ste izbrali abonmajsko vezost za na začetku gledališke sezone?" "Izpadlo je tako, da na začetku sezone nisem zaseden, kot pravimo v gledališču. Saj veste, v tem poklicu delo ni razporejeno enakomerno, zgostil se v nekem obdobju, drugič je spet na pretek časa. Prav zdaj imam čas, pa sodelujem s Prešernovim gledališčem - resda prvič na tak način. Če seveda odmislim monodramo Življenje Luke D. na kranjskem odru, pa še pokojni Dare Ulaga je zraven igral Partijicevo Šolsko nalogo. Po drugi strani pa me je zanimal Pinter. Avtorja Hišnika sicer še nisem igral, poznam ga pa po nekaterih drugih delih, s

"Jaz bi rek, da je igralec teater. Res je danes že marsikaj drugače, ko je teater pravzaprav prišel v roke režisera. Na ta način, vsaj mislim tako, teater ne more biti ogledalo družbe. Morda sem malo starokopiten, kar zadeva pogled na teater. Všeč mi je teater, ki ga skorajda ne poznamo več, 'šmantski' teater mu rečemo, poznamo ga pa tudi kot potuječe gledališče. Skratka pri srcu mi je glumaški, komedijantski teater, malo ciganski, tak je res držal zrcalo družbi - ker je bil družbeno nekako izobčen, pa si je marsikaj lahko privoščil."

Takrat so igralci ustvarjali teater, danes ga pa režiserji?

V svojem dolgem in uspešnem nastopu na odru, če ostaneva le pri gledališču, ste upodobili celo vrsto imenitnih vlog, sijajnih likov. Je ostalo med načrti tudi kaj takega, kar ste si vedno želeli delati, pa daleč še niste prišli do, recimo, živiljenjske vloge?

"Nikdar nisem imel želje po kakšni posebno vlogi. Sodim

"Danes je pač tako. Ne avtor, ne igralec, režiser s svojimi domislicami je 'glavni'. S tako imenovanim novim branjem, kar pa po moje ni nobeno branje, pač pa nekakšno izmišljajo ob avtorju, nastane pa nekaj površnega, raztresenega - pravijo pa, da učinkovitega. Zato ta novi teater tudi doživlja uspeh. Moderni režiserji nekaj dodajo, eni več drugi manj, pa nastane uspešna predstava. Nič ne očitam temu novemu branju v teatru, le ugotavljam, da se je pač zdaj delo v gledališču spremeno, nov slog, ali kaj, bi temu rek. Samo jaz nisem za tak novi slog, enostavno ni mi všeč. Sem za to, da se avtorja spoštuje, tako kot je to bilo nekdaj in najbrž bo spet vse prišlo znova nazaj. Zdaj režiserji delajo proti besedilu in ne z besedilom.

Jamnik je že take vrste režiser, ki še ostaja veren avtorju besedila, zato sem se tudi dobro počutil v kranjski ekipi. Enostavno je bral Pinterja, ni pa bral sebe proti Pinterju, kot je sicer danes v modi in to mi je zelo všeč. Dosti bolj kot pa sodobna gledališka improvizacija, pri kateri se režiserji poživljajo na avtorja, razbijajo delo in se na ta način 'avtorsko' uveljavljajo. Ker pač niso dovolj ustvarjalni, da bi sami ustvarili svoje delo, gredo in pokvarijo drugo igro."

pač delaš. Sicer pa se mi zdi, da morda res nisem še naredil vsega, kar bi lahko, pa ne mi-

slim ravno na vloge, pač pa na vse, kar zadeva teater."

Kakšna se vam zdi sedanja podoba slovenskega teatra? Ob vrsti novitet še vedno ne pozabljamo na klasiko, na Cankarja?

"Slovenska dramatika je bila v zadnjih letih zelo uspešna, ni dvoma. Cankarja še vedno igramo, najboljše, kar se danes lahko naredi, so seveda Hlapci - zaradi aktualnosti. Za gledališče je vedno dobro, da se tako odziva na dogajanja v družbi. Kako se bodo sodobni pisatelji in dramatiki odzivali na stvari, ki se zdaj dogajajo, ne vem. Občutek imam, da so vsiše majčeno zbegani. Vsi smo pač hoteli imeti novo družbo, demokracijo, zdaj pa spet nismo čisto zadovoljni. smo še navajeni, da smo v časih sočevaljimo, stvari pripovedovali v metaforah, ko naravnost nismo smeli reči. Ne vem, če je to, kar se zdaj dogaja v družbi, kaj posebno zanimivo za gledališče. Za Partijica in njegove ostre komedije je materiala vsekakor dovolj."

Se vam zdi, da se bo gledališče bolj obrnilo k klasiki kot doslej?

"Mislim, da ne, klasika je bila vedno del teatra in bo tako tudi naprej. Gledališče in mi vsi bomo zajeli sapo in vse bo šlo lepo naprej. Še bodo nastajale dobre igre; ta čas jih pač ni, toda nastale bodo, zagotovo."

Kar nekaj časa ste ob igranju še predaval na Akademiji za gledališče, radio, film in TV. Ali je učenje drugih o igralsvu bogati ter samega igralca?

"Zame je bilo to delo zanimiva izkušnja, pri kateri pa sem spoznal, da dveh stvari naenkrat ne morem dobro opravljati. Za vso univerzo velja, da profesorji veliko bolj hodijo okoli, kot pa predavajo študentom, saj se morajo kot univerzitetni profesorji potrjevati. Pri igralskem poklicu je to vse še toliko težje. Dobro sem čutil, da me študentje potrebujejo, po drugi strani pa nisem mogel biti kaj dosti na akademiji. Včasih je bilo drugače, ko so bili znameniti igralci lahko tudi profesorji na akademiji, saj so se lahko potr-

pravljali. Vzgajati je pač treba z ljubeznijo, z odnosom do ljudi, ki te poslušajo, ne pa z odnosom oblastnika, ki se izvijla nad tistimi pod sabo - učenci, študenti. Idealno je, če si učenec izbere učitelja, pri katerem se hoče učiti in obratno. Če bi jaz imel take možnosti, bi se marsičesa lahko bolje naučil, sicer pa nas je večina imela take izkušnje s šolo."

Bi imeli zasebno igralsko šolo?

"To bi bilo sicer idealno, to so imeli nekdaj in še imajo drugod po svetu. V šolo bi prišli tisti, ki bi izbrali mene za učitelja in sam bi izbral svoje učence. Sicer pa - to je le predpostavka. Mislim, da sem že prestar za kaj takega, naj to delajo mlajši. Danes tako ali tako ne bi imel za svoje študente niti minute časa, oddan sem na vse strani. Glejte zdaj igram v Prešernovem gledališču, hkrati snemam nadaljevanko za hrvaško televizijo Dirigenti in mužiški... Morda kdaj kasneje še kaj takega pride na vrsto. Toda kdaj kasneje?"

Imate še kaj časa za politiko? Pred volitvami ste se angažirali pri tem oziroma je politika angažirala vas.

"No, res je politika izbrala mena, sicer pa smo bili bolj ali manj vsi z bolj znanimi imeni vabili za volilce in to pri vseh strankah na enak način. Pa nič hudega. Mislim pa, naj se s politiko ukvarjajo tisti, ki se na to spoznajo."

Sopotki tudi igralci?

"Ne, igrali v živiljenju ali na odru - to je velika razlika."

Je igra na odru resnica?

"Kar je na odru, je resnica. Tu ni pretvarjanja, vse, kar naredim, moram narediti z največjim poštenjem, kar ga premorm. Tudi če igraš nekaj, kar je v nasprotju s tvojim siceršnjim preprincanjem v živiljenju, je to treba zares in pošteno zaigrati, kot da je vse to res in tvoje, tvoja resnica. Težko z besedami povem vse to, nisem noben teoretiček. Oni znajo lepo povedati, pa jih tudi večkrat ne razumemo - tako kot mene ne. V vsaki vlogi je pač treba poiskati

jevali le z eno vlogo na leto. Današnji igralec pa ima še televizijo, film, vse to nas priklepata in posrka ves čas in tudi ena gledališča vloga sploh ni dovolj."

Nasprotno pa šole ne maram. Vzgoja je tako pomembna stvar v živiljenju, da ne sodi v tako birokratske okvire kot šola je. To me je tudi ves čas menjega pedagoškega dela - tudi motilo, pa predpisi, pa samou-

resnico, ki je seveda dobra ali slabla resnica. Toda do vsake je v pravem igralcu, neka velika toleranca, močno razumevanje do vsega sveta, do ljudi, do vseh resnic. Če nekaj igram, potem moram tisto verjeti, da potem gledalci verjamejo meni, v bistvu pa verjamejo resnici. Morda se sliši zamotano, pa ni. Zato tudi gledalci hodijo v gledališče. In mi igralci tudi."

Foto: Gorazd Šink

Maja Mravlja

NA ZAHODU NIČ NOVEGA?

Akademski pevski zbor France Prešeren Kranj v Zvezni republiki Nemčiji in na Švedskem.

Začetek letosnjega razlog, da ste izbrali abonmajsko vezost za na začetku gledališke sezone?" "Izpadlo je tako, da na začetku sezone nisem zaseden, kot pravimo v gledališču. Saj veste, v tem poklicu delo ni razporejeno enakomerno, zgostil se v nekem obdobju, drugič je bil na pretek času. Prav zdaj imam čas, pa sodelujem s Prešernovim gledališčem - resda prvič na tak način. Če seveda odmislim monodramo Življenje Luke D. na kranjskem odru, pa še pokojni Dare Ulaga je zraven igral Partijicevo Šolsko nalogo. Po drugi strani pa me je zanimal Pinter. Avtorja Hišnika sicer še nisem igral, poznam ga pa po nekaterih drugih delih, s

"Začetek letosnjega razlog, da ste izbrali abonmajsko vezost za na začetku gledališke sezone?" "Izpadlo je tako, da na začetku sezone nisem zaseden, kot pravimo v gledališču. Saj veste, v tem poklicu delo ni razporejeno enakomerno, zgostil se v nekem obdobju, drugič je bil na pretek času. Prav zdaj imam čas, pa sodelujem s Prešernovim gledališčem - resda prvič na tak način. Če seveda odmislim monodramo Življenje Luke D. na kranjskem odru, pa še pokojni Dare Ulaga je zraven igral Partijicevo Šolsko nalogo. Po drugi strani pa me je zanimal Pinter. Avtorja Hišnika sicer še nisem igral, poznam ga pa po nekaterih drugih delih, s

Ralpha Vaughana Williamsa, Šveda Oscarja Lindberga, Finca Einojuhanija Rautawaara in slovenskimi ljudskimi pesmimi. Kot pravi gostje smo vedno dodali tudi dve švedski ljudski pesmi.

Seveda smo se šli tudi turizem. Mesto Nybro ima 14.000 prebivalcev in je zagotovo tipično malo švedsko mesto. Povsod je dovolj zraka in prostora, v mestu je raje manj kot preveč prometa, mestno središče je namenjeno le pešcem - nakupovalcem. Hiše so majhne, lesene, saj Švedi svojega visokega živiljenjskega standarda ne kažejo v zidovih. A imajo vse: cerkev, mladinski hotel, kamp, kitajska restavracija... živiljenje teče lepo in brez naglice, ljudje so prijazni in Kranjca sreča povsod - tudi v Nybru jih je kar nekaj. Tem so se ob slovenskih ljudskih pesmih še posebej zaročile oči.

Nybro z okolico je center švedske steklske industrije. Obiskali smo eno izmed steklskih tovarn in Orreforsu in posebej ženske smo se dobro navzdihovale nad bogastvom oblik švedskega kristala. Tudi marsikater kranjsko gospodinjstvo bo obogaten z njihovimi čudovitimi izdelki.

Poleg Nybra smo si ogledali še zgodovinsko mesto Kalmar z močnim renesančnim gradom in se po najdaljšem evropskem mostu - 6 kilometrov popeljali na drugi največji švedski otok Öland, prebogat z različnimi živalskimi rastlinskimi posebnostmi.

Praivo, da je otok gotovo »priplaval« iz Sredozemlja. Vračanje domov je trajalo dva dni in dve noči - vse v avtobusu. A pestrosti je bilo tudi tu dovolj. Velikanski trajekti, ki prevažajo avtobuse, vlake, tovornjake, posebne automobile in ljudi med Švedsko in Dansko, so ena sama velika brezbarinska prodajalna

in v prav nič težko se ni izgubiti v njih. Dansko glavno mesto Köpenhamn nas je ob mraku k sreči pričakalo z že zaprtimi trgovinami, tako da smo lahko tudi le v treh urah začutili njegov utrip, se navdušili nad njim in sklenili, da se bomo z njim še srečali.

Ko zapuščamo Dansko, se zavedamo, da se je stara Evropa medtem spremenila. Pred tremi dnevi smo potovali skozi eno Nemčijo, zdaj smo se zdržali. Na Zahodu je le nekaj novega.

MI SMO Z VAMI!

Zato smo tu.
Da bi vam olajšali iskanje pri gradnji ali
obnovi doma.

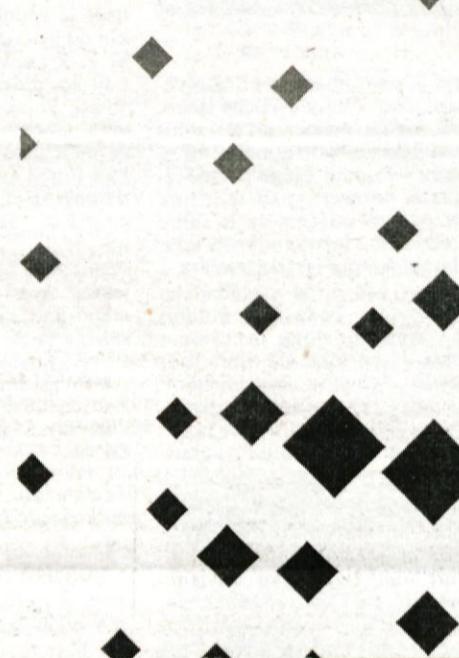
Tu smo.
S celovito ponudbo gradbenih materialov,
stavbnega pohištva, keramičnih izdelkov.
Z resnično veliko izbiro blaga.

MI SMO Z VAMI V VAŠEM MESTU!

lesnina
LGM

Kranj - Primskovo
tel.: 26-076 ali 25-949

Odprto vsak dan od 7. do 19. ure, ob
sobotah od 7. do 13. ure.

VSAK DOBER GOSPODAR NIMA SVOJE IMOVINE SAMO ZAVAROVANE, AMPAK TUDI VAROVANE!

1 Prvi korak vsake zaščite premoženja temelji na spoznanju potrebnosti po zaščiti in po pravilni izbiri različnih metod, kombinacij ukrepov, storitev in sredstev.

2 V podjetju Varnost Kranj imamo sposobno ekipo sodelavcev - strokovnjakov za prepoznavo in odpravo nevarnosti, ki grozijo vaši imovini. Na voljo smo vam z vsemi nasveti in uslugami.

3 Z dolgoletnimi izkušnjami in s pomočjo najmodernejših tehničnih pripomočkov opravljamo:

1 preventivno fizično - tehnično varovanje premoženja pred uničenjem, poškodovanjem in drugimi nevarnostmi

2 sodobno in varno prevažamo in spremljamo denar v gotovini, zaupne dokumente, vrednostne papirje, dragocenosti ipd. z lastnimi sodobnimi namenskimi vozili
nudimo vse vrste tehnično - elektronskega varovanja industrijskih objektov, prodajnih in skladiščnih objektov, stanovanjskih hiš, stanovanj, z možnostjo povezave na računalniško operativni center »INFRANET« sistema z intervencijskim ukrepanjem.

4 Pokličite nas po tel. 28-684, 22-762, telefax 22-726

Nudimo vam usluge evropske kvalitete!

V sodelovanju z zavarovalnico TRIGLAV
VARNOST Kranj, p. o. Podjetje za varovanje premoženja C. JLA 16, Kranj

Elita — Volna — *Elita* — Volna

izredna ponudba - vse uvoz

3500 različnih gumbov

3500 različnih nians sukanec

500 različnih nians zadrg od 12 do 70 cm

Elita 35

oktobra

še dodatna presenečenja!

»VIC« — MLADI VOZNIK d. o. o.,
Podjetje - Center za izobraževanje voznikov
vozil na motorni pogon
Zlato Polje 1,
64000 Kranj

Obvešča kandidate, da vpisuje v tečaj CPP s tehniko vožnje za A in B kategorijo. Kandidati z že opravljenim tečajem lahko takoj začnejo s praktično vožnjo na novih vozilih Citroën AX.

POZOR!

V mesecu oktobru 1990 boste odšeli za eno uro praktične vožnje samo 130,00 din, dijaki in študentje pa 120,00 din. To pa še ni vse!!! Za vse dodatne informacije pokličite po tel.: 23-619 vsak dan med 8. in 16. uro, ob sobotah med 8. in 12. uro. Pokličite, pričakujemo vas!!! Čakata vas strokovnost in prijaznost!

KMETIJSKA TRGOVINA Cegnar**Franc Cegnar**

Virmaše 80
64220 Škofja Loka
Tel.: 064/633-881

Spoštovani,

odprli smo novo trgovino z namenom, da vam prihranimo čas in denar.

Naša ponudba je sedaj še skromna, vendar pa jo bomo z vašimi željami obogatili.

Trgovina je odprta:
vsak dan od 8. do 17. ure
ob sobotah pa od 8. do 12. ure

Za obisk se priporočamo!

gozdno gospodarstvo bled

Mehanična delavnica
Spodnje Gorje 1
Telefon 064/77-313

Lastnike traktorjev, kamionov, gozdarske in kmetijske mehanizacije

OBVEŠČAMO,

da na naši delavnici popravljamo in servisiramo vso našteto mehanizacijo. Popravilo vam bomo naredili hitro in po konkurenčnih cenah.

NA VAŠO ŽELJO PRIDE NAŠ MEHANIČNI TEREN.

Pokličite nas po telefonu 77-313 vsak dan od 6. do 14. ure (tudi ob sobotah).

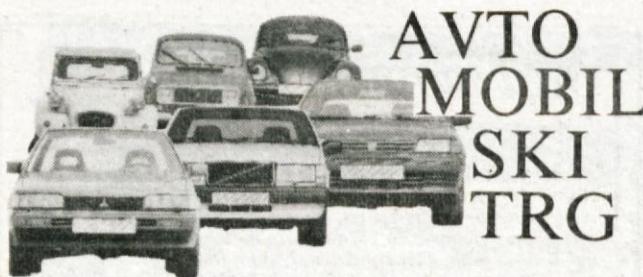
Prepričajte se o kvaliteti naših uslug!

Ženska oblačila, ki polepšajo jesen in naredijo zimo toplejšo

GORENJSKA

OBLAČILA

Gorenjska oblačila Kranj, p.o.
Podjetje za proizvodnjo ženske konfekcije
64000 Kranj, Cesta JLA 24/8
Telefon: (064) 26 261; Telex: 34628; Telefax: 21 676

(Pre)visoke cene

Kranj, 14. oktobra - Tudi za jesenske avtomobilske sejme rabljenih avtomobilov na Gorenjskem sejmu v Kranju je znčilno vse, česar smo že vajeni. Brezbržnost organizatorjev, skromna ponudba in visoke cene so se pokazale tudi minulo sončno nedeljo. Prodajalci so zaradi sejma stanovanjske opreme imeli to korist, da so jo tokrat odnesli brez parkirnine, vendar se jih je kljub temu nabralo le okoli trideset. Kot ponavadi je bilo naprodaj največ polizdelkov kragujevške Zastave, pošnali pa so se z nemormalno visokimi cenami. Tako je neka prodajalka za svojo "bolho" hotela kar 15.000 dinarjev, deset metrov naprej pa je bilo podobno čudo iste starosti naprodaj za borih 9.800 dinarjev. Takšnih primerov je bilo še nekaj, tako, da ni čudno, da ni bilo prodano skoraj nobeno vozilo. Med boljšimi avtomobili je bil naprodaj Alfa Romeo 33 1.3 S, letnik 1986. Cena: 96.600 dinarjev.

Cene rabljenih avtomobilov na kranjskem sejmu

Tip vozila	letnik	cena (v din)	cena (v DEM)
Renault 4 TL	1978	9.800,00	1.400
Renault 4 TL	1978	14.000,00	2.000
Fiat 126 P	1980	9.800,00	1.400
Fiat 126 P	1980	15.000,00	2.143
Fiat 125 P	1981	22.400,00	3.200
Zastava 101 55 GTL	1986	42.000,00	6.000
Yugo 45	1984	20.200,00	4.600
Alfa Romeo	1986	96.600,00	13.800

ABANKA D.D. LJUBLJANA

Z DENARJEM POSLUJEMO
PODGETNO!LETNE OBRESTNE MERE ZA VEZANE
DINARSKE VLOGE OBČANOV

nad 3 mesece	25%
nad 6 mesecev	26%
nad 12 mesecev	27%
nad 24 mesecev	28%
nad 36 mesecev	29%
Dinarske hranilne vloge na vpogled	10%
Tekoči in žiro računi občanov	9%

VPLAČILO DELNIC

Denar lahko naložite v nakup delnic.

Prednostna delnica ABANKE vam prinaša dobiček ki je 4% večji od obrestne mere za nenamenske vloge, vezane nad 1 leto.

Redna delnica vam daje pravico do dela dobička banke in možnost upravljanja vaše banke.

PLAČILNA KARTICA ABANKA VISA

Sodoben način življenja zahteva sodobno poslovanje. Kartica ABANKA VISA vam omogoča brezgotovinsko plačevanje blaga in storitev na številnih prodajnih mestih doma in v tujini.

DEŽURNI TELEFON

Naša bančna ponudba je tako obširna, da je ne moremo predstaviti v enem oglasu. Obiščite nas, ali pa pokličite dežurni telefon 061 311 926 in 062 27 174 kjer vam bomo od ponedeljka do petka od 7.30 do 18.00 in v soboto od 7.30 do 12.00 odgovorili na vsa vprašanja o našem poslovanju.

BANKA PRIJAZNIH IN
PODJETNIH LJUDIKoliko
je vreden
dinar

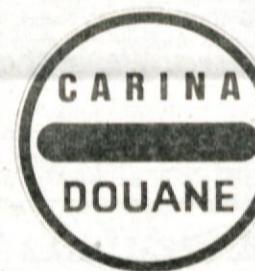
Tečajna lista z dne 16. oktobra

država	devize	velja za srednji tečaj
Avstrija	100 ATS	99,5579
Nemčija	100 DEM	700,0000
Italija	100 LIT	0,9339
Švica	100 CHF	826,9539
ZDA	1 USD	10,6925
Japonska	100 JEN	8,3437

Dinar čez mejo - Na avstrijskem Koroškem je kljub vsem, da njihove banke ne menjajo dinarja, dinar še vedno moč zamenjati. Seveda ne po takšni menjavi kot v naših bankah (kadar šilinge imajo). Za sto dinarjev namreč banke plačajo 82 šilingov. Najugodnejše še vedno menjajo enote Zvezne bank - zvezne slovenskih zadruž, kjer za sto dinarjev plačajo 85 šilingov. Menjava v trgovinah je različna, vendor se povsod giblje od 80 do 90 šilingov za 100 dinarjev. Sicer pa so v začetku tedna vodilne avstrijske banke sprejele priporočilo, po katerem za stodinarski bankovci izplačujejo 80 šilingov, za dvesto in petsto dinarske bankovce pa 150 oz. 375 šilingov. Ocenjujejo namreč, da je prišlo do stabilizacije pri ponudbi dinarjev.

Bolj zanimiva je menjava v Italiji, kjer nove bankovce (brez dodanih štirih ničel) menjajo še vedno podobno kot prej - to je dinar za sto lir. Stari bankovci pa imajo vrednost le 90 lir za dinar.

Črna borza - Po večmesečnem zatišju na črni borzi zadnje čase spet postaja živahn. Preplačila so zelo različna - največkrat okrog dva odstotka, odvisno, za kako veliko vsoto gre in kakšna je ponudba. Vendor pa se črnoboržnjaci že pripravljajo na nove čase in menda bo ponudba kmalu še večja.

CARINIK
ODGOVARJA

KERN
KOZMETIČNI SALON IN SAVNA
KERN MARTA KOROŠKA 5 64000 KRAJN
TEL. (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

**BRANIS TAVČAR
DORPARJE 6**
Konec nevšečnosti z električnimi kabli pri
likanju, vrtanju...
Ponujamo vam rešitev.
**POVRATNA
VZMET
ZA ELEKTRIČNE PRIKLJUČKE**

NAROČILA SPREJEMAMO
TUDI NA TELEFON 064/44-510

NAROČILNICA = BON ZA 10 %

Po povzetju nepreklicno naročam
kom **POVRATNA VZMET** cena: 50 din

Ime, priimek:

Ulica, kraj:

Datum:

Naročilnico pošljite na naslov:
BRANIS TAVČAR, Izdelovanje vzmeti
Dorparje 6, 64209 ŽABLICA, tel: 064/44510

iNTREST

Ihr Partner für optimale Geldanlage

DELNICE SO NALOŽBA
ZA VSAKOGAR

Dandanes delnice niso več privilegij samo premožnih. Več kot 4,5 milijona Nemcov je namreč delničarjev. To pomeni, da vsak trajničar vlaga svoje prihranke v nemške in tuje delnične družbe.

Delnica daje vlagateljem več možnosti zaslužka:
– pri dolgoročnih naložbah je zaslužek mogoč prek dividend in renditov,
– zaslužek s pozitivno razliko med nakupno in prodajno ceno delnice.

Pri tej vrsti naložbe moramo opozoriti na riziko, kajti včasih vrednost delnice tudi pada. To pa povzroči izgubo pri prodaji delnice.

Delnice se kupujejo in prodajajo na borzi vrednostnih papirjev. V Nemčiji je osem borz, ki so skupaj - takoj za ZDA in Japonsko - trajna največja borza na svetu. Na nemških borzah lahko kupite delnice nemških, prav tako pa tudi tujih firm.

Delničarji dobijo vse informacije preko dnevne časopisja in revije, ki se ukvarjajo z gospodarstvom, ali pa preko BTX-a, na voljo pa je še dosti drugih elektronskih sredstev za prenos podatkov.

Delničarjev je vedno več. Delnice so naložba za vsakogar od otrok, gospodinj, delavcev do premožnih ljudi. Veliko ljudi pa se celo preživlja z delnicami.

Piše Aljoša Jerovšek v sodelovanju z Intrest GmbH

Izšla je knjiga

INVESTICIJSKO
VARČEVANJE

Varčevanje v bankah je v primerjavi z investicijskim varčevanjem manj varen in večinoma nedonosno. V industrijsko razvitenih državah je več kot 80 odstotkov vsega denarja vloženega v investicijski fondi. Zato smo izdali knjigo INVESTICIJSKO VARČEVANJE, kjer najdete vse napotke, kako varno in donosno naložiti denar.

Nudimo domačo in tujo strokovno literaturo. Za začetnike in izkušene organiziramo seminarje o vrednostnih papirjih.

Inf.: Borzna svetovalnica FIRST, Cankarjeva 3, Ljubljana
Tel.: (061) 219-975 in 571-949 med 9.30 in 13.30.

S kranjske
tržnice

1 kg	cena din	1 kg	cena din
paradižnik	15	krompir - za ozimnico	6
paprika	20 - 35	cvetača	30
česen	50	kumare	20
čebula	9	grapefruit	25
solata	20	limone	25
radič	25	mandarine	30
korenje	20	grozđje	25
zelje	15	jabolka	15
zelje - za ozimnico	10	orehi	100
krompir	8	jajca	2 - 2,4

VI NAM

Naročila za objavo v tej rubriki sprejemamo vsak dežurnik od 7. do 13. ure osebno v oglašni službi na C. JLA 16, po tel.: 28-463 in non stop po telefalu št. 25-366. Največja možna velikost objave je 10 tipkanih vrstic.

MI VAM

DOMO je tudi stanovanjska zadruga, je pa še veliko več

Nudimo vam popolno storitev od ideje do izvedbe za ceno, za katero vam drugie napišejo le naročilnico. Če pa želite samo to, smo za vas pol cene. Dovolj je, da pokličete ali nam pišete - ostalo je naša skrb. Naslov: DOMO, 61215 Medvode, št. predal 47 - tel. 061/612-590, vsak torek in četvrttek od 9. do 12. ure, lahko tudi 061/484-853, izven tega časa.

POSEBNA PONUDBA
v trgovskem centru v LESCAH

**RIBNIŠKA SUHA ROBA
ZA VAŠ DOM**

leseni izdelki za vsak dan

našimo vam jih kar
40%

ceneje

med drugim lahko izbirate:

krožnike raznih velikosti
kuhaličice
kuhinjske garniture
košare

Nakup, ki se vam izplača

murka

Vozniki pozor!

Pravočasno si priskrbite zimsko opremo:

ANTIFRIZ (Megol)

ZIMSKE AVTOPLAŠČE (MS)

VERIGE

Titov trg 1, Kranj

Vse to dobite pri SLOVENIJA AVTO!

Nakup možen na obroke
z ugodno obrestno mero!

MOJSTER STREŠKO VAM PRINAŠA SREČO

od 15. 10. do 15. 11. 1990 nagradna igra

Z vsakim nakupom strešnikovih izdelkov kjer koli v Sloveniji ali nakupom gradbenega materiala v trgovini Strešnik v Dobruški vasi pri Novem mestu nad vrednostjo **4.000,— din**, boste bliže:

- betonski garaži Strešnik
- strehi Strešnik
- dimniku kip
- in še многim drugim praktičnim nagradam za graditelje

Javno žrebanje srečnih dobitnikov bo 22. novembra 1990 v podjetju Strešnik

Izid žrebanja bo objavljen v dnevnikih Delo, Večer.

Še posebna ugodnost: brezplačen prevoz barvnih betonskih strešnikov

Informacije na telefon: 068/76-230, 76-502, 76-102

MOJSTER TREŠKO VAM PRINAŠA REČO

OD 15. 10. DO 15. 11. 1990 NAGRADNA IGRA

KUPITE IZDELKE
V SLOVENIJI ALI GRAD MATERIAL V TRGOVINI
V DOBRUŠKI VASI V VREDNOSTI
4000 DIN IN SODELOVALI BOSTE V NAGRAD
ŽREBANJU 22.11.90

a. KJERKOLI
1. NAGRADA BETONSKA GARAJA STREŠNIK
2. NAGRADA STREHA STREŠNIK
3. NAGRADA DIMNIK KIP
IN SE VELIKO DRUGIH VREDNIN NAGRAD ZA
GRADITELJE

KUPON S KOPijo RACUNA POŠLJITE DO 22.11.90
NA NASLOV STREŠNIK DOBRUŠKA VAS 68275 ŠKOCJAN

KUPON ZA NAGRADNO ŽREBANJE

IME
PRIIMEK
NASLOV

KUPON S KOPIJO FAKTURE POŠLJITE NA NASLOV

Dobruška vas, 68275 Škocjan

Kegljanje

Triglavovi ekipi igrata doma

Kegljači Triglava iz Kranja upajo, da bodo dotrajane naprave na kegljišču vzdržale do konca sezone.

Kranj, 19. oktobra - V soboto, 20. oktobra (jutri), se začenja tekmovalje v I. ženski in moški slovenski kegljaški ligi. Kranjski Triglav ima zastopnika tako v ženski kot moški konkurenči. Po napovedih vodstva in kegljačev obstanek v ligi ne bi smel biti problem. Moška ekipa je pomljena z nekaterimi mladimi odličnimi kegljači, ženska, ki je bila lani republiški prvak, bo nastopala brez Zoretove, vendar realno računa na uvrstitev v zgornji del lestvice.

Jutri popoldne bosta v Kranju dve tekmi. Ob 13.30 bodo dekleta igrala s Konstruktorjem iz Maribora, fantje pa ob 16. uri s Proletarcem iz Zagorja.

Tekmovalje bo za Kranjčane negotovo po drugi plati. Keglišče je staro 30 let, avtomatika pa 22 let in je pravi čudež, da je vzdržala toliko let. Največ zaslug ima seveda vzdrževalci, ki zna streči napravi, na rezervne dele pa ni mogoče več računati, ker tovarne, ki je izdelala avtomatiko, že nekaj let več ni. Ker bi bilo novo napravo nesmiselno vgrajevati v sedanje poslopje, kjer so samo štiri steze, sodobna kegljišča pa jih imajo šest, kegljači planirajo modernizacijo kegljišča. Ubili bi dve muhi na mah. Z nadzidavo stavbe pri Zlati ribi bi v nadstropju dobili dvorano tudi igralci namiznega tenisa. Z eno potezo bi rešili dva kluba, obenem pa še polepšali ta del Kranja, s čimer soglaša tudi spomeniško varstvo. ● J. Košnjek

Mirtu zmaga, ekipi četrto mesto

Lesce, 19. oktobra - Po odličnem nastopu na svetovnem prvenstvu v Lescah je leška ekipa ponovno blestela na velikem tekmovalju v Luzernu v Švici, kjer je na mednarodnem tekmovalju nastopilo 22 ekip iz 10 držav. Padalci so opravili 6 serij dnevnih skokov in dve nočni. Za leško ekipo so skakali Intihar, Jug, Pogačar, Svetina in Mirt. Srečo Medven je bil član sodniškega kolegija, trener leških padalcev Drago Bunčič pa je bil tudi član žirije. Šteli so se rezultati vseh petih padalcev in ne le najboljših štirih, kot je veljalo doslej. Naši so bili po šestih serijah prvi s sedmimi centimetri prednosti, kar pa ni zadostovalo za zmago. S 33 centimetri so bili četrti za Sovjetsko zvezo 23, Češko 24 in Francijo 29 centimetrov. Za našimi sta bili Italija in Zvezna republika Nemčija.

Med posamezniki je spet blestel svetovni prvak v skokih na cilj Branko Mirt. Zmagal je z 1 centimetrom. Odločila je dodatna deveta serija, ko so ničlo zmanjšali na 3 centimetre. Jug je bil 14. s 5 centimetri, 26. Svetina s 7 centimetri, 37. pa sta bila Pogačar in Intihar z 10 centimetri. ● B. Hrast

Odprava Alpe-Adria proti domu

Ljubljana, 16. oktobra - O uspehu članov mednarodne alpinistične odprave Alpe-Adria Sagarmatha 1990 smo že poročali po vesti iz Katmanduja, da so se Marija in Andrej Štemfelj, Janez Jeglič in Šopra Lakpa Rita 7. oktobra 1990 povzpeli na vrh 8848 metrov visokega Mt. Everest. Iz glavnega mesta Nepala smo pričakovali novice o nadaljnjem napredovanju odprave, vendar se je zgodilo obratno. Zadnje sporočilo navaja, da je odprava opustila poskuse novih vzponov na streho sveta, izkoristila pa tudi ne bo dovoljenja za vzpon na Lhotse. Za spremembu načrtov je po vsej verjetnosti krivo slabo vreme v Himalaji. Po napovednih naj bi odprava zapustila bazni tabor pod Everestom 17. oktobra, že 22. oktobra pa naj bi prispela v Katmandu. Seveda jo z veseljem pričakujemo tudi doma! ● S. Saje

Karateistom pokal Alpe Jadran

Celovec, 7. oktobra — V Celovcu se je končal tretji, sklepni del turnirja v karateju za pokal Alpe Jadran (pred tem sta bila turnirja v Zgoniku pri Trstu in v Škofji Loki). Za pokal so se potegovali ekipi avstrijske Koroške, Furlanije - Julijske Krajine in združena ekipa Gorenjske in Primorske. Naša ekipa so zastopali karateisti iz Kranja, Škofje Loke in Idrije. Tekmovalci gorenjsko-primorske ekipe so pokazali največ znanja in zasluženo osvojili prehodni pokal.

Uvrstitev tekmovalcev gorenjsko-primorske ekipe: Kate pionirke do 13 let: 1. Bratovž, 2. Mesarč; pionirji do 13 let: 2. Duzdanovič, 3. Zelenovič; kadetinje do 16 let: 2. Perko, 3. Šištek; kadeti do 16 let: 2. Sever, 3. Kostič; članice: 3. Jelenc; člani: 2. Nadižar, 3. Pavšič; ekipni člani: 1. Gor. - Prim., 2. Kor., 3. FJK.

Končni vrstni red: 1. Gorenjsko-Primorska, 2. Koroška, 3. FJK.

A. Gasser

MEDICA

PRODAJALNA ALKOHOLNIH IN BREZALKOHOLNIH PIJAČ
UI. 4. OKTOBRA 22, CERKLJE

● ZABOJ UNION	172
● RADENSKA 11	6
● STIL	8
● SWING	10
● COCA COLA 11	12
● VINO »ČRNI TRS«	14
● BELO VINO »UMAG«	14
● NAMIZNO BELO SLOVIN	18
● SOK RIVA C	3,50
● SADNI SIRUPI	12,00
● BREZALKOHOLNA PIJAČA V PLOČEVINKAH	8,00
● PIVO V PLOČEVINKAH 0,33 l	15,00
od 24 din dalje	
0,50 l	

PRI VEĆJIH NAKUPIH POSEBEN POPUST!
MOŽNA DOSTAVA NA DOM, POKLIČITE 42-700

ŠPORT IN REKREACIJA

UREJA: JOŽE KOŠNJEK

Petak, 19. oktobra 1990

Košarkarice Jesenic igrajo v slovenski košarkarski ligi

Mlada ekipa se bo borila za obstanek med najboljšimi

Čeprav ima ženska košarka na Jesenicah dolgoletno tradicijo, je zadnji dve sezoni brez prva večanske ekipe. Klub temu mlade igralke in vodstvo ekipe računajo na čimboljšo uvrstitev

Ekipa košarkaric Jesenic pred sobotno tekmo v Škofji Luki.

Ker nimajo svoje dvorane, porabijo več kot polovico denarja za plačilo najema dvorane, ostali denar pa porabijo za prevoze na treninge in tekme. "Prejšnja leta smo imeli dosti pomoči s strani Železarne in tudi drugih tovarn, glede na trenutno stanje v našem jesenskem gospodarstvu pa je dejanski velik problem. Upravni odbor sicer trenutno išče pokrovitelje sam pa upam, da bomu to zrešili do začetka prihodnje leta," tudi dodaja Toni Čebulj.

● V. Stanovnik, foto: J. Cigler

"Lahko rečem, da je največji problem pri nas že drugo leto, da smo ostali brez igralk generacije 1964 - 1970, ki so prenehale igrati in je naša ekipa zelo mlada. Člansko ekipo tako sestavlja kar šest pionirk, tri kadetinje in dve mladinki. Le dve članici, Mateja Krznarič in Nataša Rozman, sta se odločili, da bosta še igrali. S pripravami na letošnjo sezono smo začeli 1. avgusta, trenirali smo petkrat ali šestkrat tedensko, imeli smo skupinske priprave v Novigradu, tako da glede na dosegle odigrane tekme, večinoma tekme za trening, pričakujem, da bi morali ostati, kar je tudi naš glavni cilj," pravi Toni Čebulj.

Igralki z Jesenic, predvsem boljše, navadno kmalu odidejo

drugam, h košarkarskim ekipam v Kranj ali Ljubljano. Tako je v zadnjem času k ekipi Ježice odšla Sabina Felc, k ekipi Kranja pa Anka Zrnič. Sedaj pa je ekipa mlada in računamo, da bi vsaj dve, tri sezone igrala skupaj.

"Prednost naše ekipe v prvi slovenski košarkarski ligi je gotovo višina igralk, trenutno pa dekleta še niso dobro uigrana, saj sta se Rozmanova in Krznaříčeva priključili treningom še le pred kratkim. Mladim igralkam očitno manjka tudi nekaj samozavesti, mislim pa, da bomo sedaj formo stopnjevali iz kola v kolo," pravi trener.

Ekipa košarkaric Jesenic pa ima poleg težav z menjavo generacij tudi finančne težave.

Spominski pohod v Žireh

Žiri, 19. oktobra - Planinsko društvo Žiri prireja v nedeljo, 21. oktobra, 9. tradicionalni spominski pohod okrog Žirov za vse državljanje Jugoslavije in sicer v počastitev obletnice ustanovitve prvega narodnoosvobodilnega odbora 23. oktobra leta 1943 v Žireh. Začetek pohoda bo ob 8. uri pred Zadružnim domom v Žireh. Pohod bodo vodili planinski vodniki in sicer po trasi Žiri - Ledena - Mrzli vrh - Javorč - Žiri. Hoje bo za okrog 5 ur. Na Mrzlem vrhu in Javorču bodo dobili pohodniki okrepčilo, na cilju na Javorču pa bronaste, srebrne in zlate značke za dva-kratni, štirikratni in šestkratni pohod in plaketo za desetkratni pohod. Pohod bo ob vsakem vremenu!

● J. K.

Balinanje

Radovljčani zmagujejo

Radovljica, 19. oktobra - Po zmagoslavju na kvalifikacijskem turnirju za vstop v I. zvezno balinarsko ligo so Radovljčani pretekel nedeljo sodelovali na močnem mednarodnem turnirju v Ljubljani, ki ga je organiziral Balinarski klub Šiška, na njem pa je sodelovalo 16 moštev iz Slovenije, Hrvatske in Italije. Radovljčani so ponovili dobro igro in premagali vse nasprotnike, tudi balinarje Aluminija s Komna na Krasu v finalu in to kar s 13 : 1, ter na zaključku poželi zaslужen aplavz. Za Radovljico so igrali Rebec, Humerca, Uran, Raspet in Tonejc. ● J. K.

Smučarski skoki

Zaključna tekma na plastiki

Kranj, 19. oktobra - Smučarski klub Triglav iz Kranja prireja v nedeljo, 21. oktobra, ob pol enajstih zaključno tekmo sezone tekmovaljan na plastičnih skakalnicah. Tekma bo na največji plastični skakalnici na Gorenji Savi s K - 65. Tekmovalci bodo člani, mladinci in starejši pionirji. Uradni trening bo med 9. in 10. uro. Razglasitev rezultatov bo 20 minut po končani tekmi. ● J. K.

Vabilo, obvestila

Športno društvo Vodovodni stolp obvešča

Vodovodni stolp obvešča člane in krajanje, da bo organiziralo novembra izlet po Zasavju, združen s praznovanjem Martini. Odhod bo ob 6. uri zjutraj izpred Osnovne šole Simona Jenčevnitev pa v pozni večernih urah, cena izleta, vključno s prevozem po telefonu 23-004 in 23-718, prijave pa sprejemajo vsak pohodnik med 16. in 18. uro v pisarni društva. Športno društvo Vodovodni stolp pa obvešča vse, ki jih zanima košarka, da se bodo začeli redni treningi v soboto, 27. oktobra, ob 16. uri. Če bo vse volj zanimanja, bo organizirana tudi rekreacija. ● J. K.

Košarkarji Radovljice igrajo doma - V II. kolu II. slovenske lige zahod so Radovljčani v gosteh premagali Jesenice s 77 : 68. Jutri, 20. oktobra, ob 18.30 pa bodo igrali v telovadnici osnovne šole v Radovljici z nevarno ekipo AET iz Tolmina. ● J. Rok

Odbojka na Brezjah nad Tržičem - Športno društvo Brezja nad Tržičem prireja dva odbojkarska turnirja. Jutri, 20. oktobra ob 13. uri bo ženski turnir, v nedeljo, 21. oktobra, ob 13. uri pa moški turnir. Tekmovanji bosta na odbojkarskem igrišču pri Domom družbenih organizacij. ● J. Kikel

Rokomet - Rokometni Šeširja to soboto, 20. oktobra, ob 20. uri gostijo ekipo Drave. Tekma bo v športni dvorani Poden. Že danes odhajajo rokometni Preddvor na tekmo z ekipo Dola. Rokometni Alplesa gostujejo v Piranu.

Košarka - Koškarji Triglava v II. B zvezni košarkarski ligi, soboto, 20. oktobra, ob 20. uri v dvorani na Planini igrajo tekmo z Novim Zagrebom. Sezonske vstopnice za vse tekme je mogoče kupiti v turistični agenciji Odisej po ceni 400 din za odrasle in 300 din za otroke. Košarkarice Kranja bodo v drugem kolu postavale pri Iliriji v Ljubljani. ● J. Marinček

Odbojka - Odbojkarice in odbojkarji Bleda v tem kolu gostujejo Ženska ekipa v II. zvezni odbojkarski ligi igra v Puli, moska slovenski odbojkarski ligi pa gostuje pri ekipi Brezovice. ● V. Š.

Vaterpolo - Komisija za vaterpolo pri ZTKO Kranj tudi letos organizira osnovnošolsko prvenstvo občine Kranj v vaterpolu. Delovalo bo šest ekip, v prvem kolu, ki bo to nedeljo, 21. oktobra, pa bodo igrali ob 8. uri OŠ S. Jenko : OŠ S. Zagor, ob 8.30 OŠ Prešeren : OŠ L. Seljak, ob 9. uri pa OŠ M. Čopa : O.S. Bratislav. Vaterpolisti v enotnost. ● J. Marinček

Nogometni spored

Slovenska nogometna liga v nedeljo, 21. 10., ob 14.30: Slobodna Ljubljana : Živila Naklo SNL, Triglav : Jesenice OČL-Z, Stavnik Papir : Sava OČL-Z, Svoboda Ljubljana : Britof SML, Triglav : Jesenice OČL-Z, Gorenjska nogometna liga, člani A - sobota, 20. 10., ob 14.30: Polet : Lesce, Trboje : Zarica, Britof : LTH, Bitnje : Bled, Creina-Primskovo : Mavčice, Alpina : Tržič, člani B - sobota, 20. 10., ob 14.30 uri: Podgorje : Preddvor, Šenčur : Hrastnik, Kokrica : Podbrezje, Velesovo : Grintavec, Kondor : Visoko, deti - sobota, 20. 10., ob 10. uri: Živila Naklo : Creina-Primskovo, Triglav : Šenčur, Jesenice : Tržič, Polet : Alpina, Sava : LTH : Alples ; mladinci - nedelja, 21. 10., ob 9.30 uri: Trboje : Bitnje, Mavčice : Zarica, Alpina : Bitnje; pionirji - sobota, 20. 10., ob 13. uri: Jesenice : Bled, Tržič : Lesce, Živila Naklo : Triglav, Britof : Triglav A, Creina-Primskovo : Velesovo; Alples B - let, LTH : Alples A, Šenčur : Mavčice, Trboje : Bitnje, Hrastnik : Zarica; tekme za Jugoslovanski pokal — sreda, 24. 10., ob 14.30 uri: Bled : Triglav, Bitnje : Mavčice, Šenčur : Alpina; tekme za Mladinski pokal - četrtek, 25. 10., ob 15.15 uri: Britof : Alples LTH : Jesenice. ● R. Andrič

Sprejem za leške padalce - Vodstvo radovljiske občine z županom inž. Vladimirom Černetom na čelu je v tork sprejelo vodstvo Alpske letalskega centra iz Lesc, organizatorje zadnjega uspešno organiziranega svetovnega prvenstva v padalstvu in našo ekipo, ki je bila širana, njen član Brane Mirt pa je postal svetovni prvak. - Slika: J. Cigler

POŠTNA

Prebivalci jugozahodnih kranjskih predmetij in vse tja do Žabnice proti škofjeloškemu koncu so po dolgem času le dočakali novo telefonsko centralo. Zdaj morajo telefona željni še čisto malo počakati, saj imajo prednost pri novih številkah starji naravniki, ki že leta pridno plačujejo račune. Medtem ko so prvi (tisti, ki že pozabili, koliko jih je ta "lukuz" stal) v veselju pričakovavajo nove pridobitve, oni drugi (ki jim telefon pomeni v glavnem uporabo voljo zaradi nemogočih zvez in seveda redno prihajanje računa) pa so te dni, ko jim "zvonček" prevezujejo na novo stražnico centralo, vse prej kot srečni. Če je sicer telefoniranje v naših krajih kolikor toliko normalno le izjemoma, je ob menjaju številke skoraj nemogoče. S tehničnega vidika je to seveda neizbežna nujnost, o času in trajanju brskanja po centrali bi se pa najbrž dalo kakšno reči. Kranjskim poštarnjem bi le toplo priporočili, da se ob takih priložnostih pozanimajo pri ljubljanskih kolegih, kateri se stvari streže, da ljudje dobijo vsaj vtip, da je vmes tudi nekaj poslovnosti. V Ljubljani so telefoniranje ob spremenjenih številkah namreč olajšali tako, da so na odzivnike posneli opozorilo, da je številka spremenjena. Tako so ljudem prihranili precej slabe volje, sistem zvez obremenitev, gospodarstvu pa prebolj svoje stranke obvestijo o spremembah, za katero niso sami krivi, je pa najbrž že druga zgodba.

Anekdot

Iz zdravniške ordinacije je prišla objokana žena, ki je peljala za roko dečka z namrščenimi obrvimi. Zdravnikova sodba jo je močno prizadela. "Zelo neprijetno mi je, ker vam moram to potrditi," ji je reklo zdravnik, potem ko je pregledal malčka in mu postavil nekaj vprašanj, "toda vaš sin je umsko zaostal. Ne svetujem vam, da ga vpišete v šolo." Istega dne so na družinskem potovanju sklenili, da malega vseeno vpišejo v šolo: saj bodo vbeteli v staršem fantova učiteljica in dejala: "Obupno je neučen: nobenega smisla nima, da bi se naprej hodil v šolo." Deček je pisal Thomas Alva Edison.

Slavni ameriški iznajditelj Thomas Alva Edison (1847 do 1931) je avtor več kot 600 iznajdb. Med preipom z ženo, ki ni potela verjeti, da je vso noč prebil v laboratoriju, je Edison zakljal: "Nič ni težjega, kot pripraviti žensko do tega, da bo verjela v resnico!" Je to tvoja nova iznajdba?" je vprašala žena.

Ijubljanska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA I PRIHRANKA

LB - GORENJSKA BANKA d.d., KRANJ, JE ZVIŠALA OBRESTNE MERE ZA NENAMENSKO VEZANA DINARSKA SREDSTVA

Višina obrestnih mer je tako odvisna od dobe vezave in tudi od višine vezanih sredstev. Banka pa na željo občana depozite tudi razveže. Obrestne mere, glede na razpone pa so naslednje:

VEZAVE	do 10.000,00	nad 10.000,00	nad 50.000,00	nad 100.000,00	100.000,00
nad 3 mes.	13 %	15 %	20 %	23	
nad 8 mes.	14 %	16 %	21 %	24	
nad 12 mes.	16 %	18 %	23 %	26	
nad 24 mes.	18 %	20 %	24 %	27	
nad 36 mes.	20 %	22 %	25 %	28	

RAZVEZAVE	nad 1 do 2 mesece	10 %	11 %	14 %	17 %
nad 2 do 3 mesece		11 %	13 %	17 %	20 %

LB-GB d.d., Kranj, depozite vezane nad 3 - mesece sprejema le, če posamezni depozit znaša najmanj 500,00 din.

Gorenjska banka d. d., Kranj

Pomagajmo sebi in drugim ali

Smeh je pol zdravja

Vaši predlogi za tole rubriko, dragi bralci, kar pridno prihaja. Kot kaže, ste ji naklonjeni in radi prebirate tovrstno spodbudo za dobro voljo. Vse, ki imate še kakšen predlog ali tiste, ki bi radi dokazali, da je njihova zakladnica humorja boljša, kot te, ki smo jih odprli doslej, vabimo, da nam pošljete vse, kar bo čisto zanesljivo zabavalo najširši krog naših bralcev. Najbolj veseli bomo kakšnih osebnih doživetij ali anekdot, ki jih tudi najraje prebiramo. Objavljene prispevke seveda honoriramo! Naslov ostaja isti: Gorenjski glas, Moše Pijadeja 1, Kranj (Smeh je pol zdravja).

Današnje pripomočke za dobro voljo je predlagala Petra Jeličič z Bleda. Pa na dobro voljo!

Pogum

- Ali je tale pes, ki mi ga pripomore, za čuvaja, tudi kaj pogumen? - Seveda, kaj pa mislite, saj ponoči čisto sam spi v svoji hišici."

Zmota

Uslužbenec zagrenjeno razlagal svojemu kolegu: "Vedno sem zelo ponosen, kadar mi je šef dejal, da sem njegova desna roka. Potem sem nekega dne opazil, da je levicar!"

"Kam bi del?" se je verjetno vprašal šolar, ki mu je bila tale težka nadloga najbrž povsem odveč, ko je zapustil hram učenosti. Kam ga je v naglici tako vleklo in kaj si je za prvo "telegrafarico" vržena torba mislila o svojem nosaču, dobro obveščeni viri ne poročajo. Foto: J. Cigler

Potrežljivost

Starejši gospod pokaže kontrolojeru na vlaku svojo vozovnico. "Poslušajte, ampak to je otroška vozovnica!" pravi kontrolojer. "No, zdaj si vsaj lahko predstavljate, kako dolgo sem moral čakati na vlak!" odvrne potnik.

Stopnjevanje

Pivski bratec omizju razlagal svojo gostilniško kariero: "Najprej sem pil vodo z viskiem, potem viski z vodo, nato samo viski brez vode, zdaj pa pijem viski kot vodo."

Zdravilo

Med poletom potnik ves iz sebe pride k stevardesi in reče: "Imate, prosim, stekleničko alkohola? Neka dama je padla v nezavest." Stevardesa mu da stekleničko in mož iz nje krepko potegne: "Kako to pomaga!" reče. "Veste, ne prenesem pogleda na nezavestne ženske."

Šoferka

Mlada voznica je prvikrat za volanom. Naenkrat zgrožena zavpije: "Emil, Emil, zavore ne delajo!" Mož na sosednjem sedežu takoj svetuje: "Skušaj se zaleteti v kaj takega, kar je čim bolj poceni."

ANEKDOTA

V nekem ameriškem salonu je Edisona obdal cel roj občudovalk. "Gospod Edison," je rekla neka lepa gospa, "katera je bila vaša prva iznajdba?" Druge gospe so radovedno prisluhnile. Edison se je najprej upiral, ker pa je bil dobre volje, jim je povedal lepo zgodbico, ki je ustrezala vprašanju. Gospem je bila silno všeč. "Katera pa je vaša zadnja iznajdba?" ga je spet vprašala prva radovednica. "Zadnja? Torej bi rade vedele tudi, katera je zadnja? Prav, gospo, zadnja iznajdba je pa zgodbica, ki sem vam jo pravkar povedal."

Črek

Zaposlena ambasadorka

Sosedje so pred nekaj dnevi opazili, da je hiša April Glaspie, še vedno uradne ambasadorka ZDA v Iraku, naseljena. Namreč, April je v soju baterijske svetilke obdelovala svoj vrt. Videti je, da ji vendarle ni prijetno, da bi v sedanjih razmerah sosedje videli, da je v Washingtonu in ne na delovnem mestu. Ambasadorka April je dan pred invazijo Iraka na Kuvajt odšla na redni letni dopust in tako se je v usodnem trenutku znašla na svojem domu v Ameriki. To, da šef ameriške ambasade v Bagdadu ni imel pojma, kaj se v deželi pripravlja, zveni neverjetno, toda dejstvo, da je mirno odšla na dopust, kaže prav na to.

Mathias Rust spet v središču pozornosti

Nemec, ki se je pred tremi leti z letalom spustil v sam center Moskve, na Rdeči trg, in se med preletom sovjetskega ozemlja izognil vsem kontrolam zračnega prostora, se je ponovno znašel v središču po-

Glasbeni duo iz Leš

Miha in Cveto

Širok repertoar melodij imata na svojem seznamu harmonikar Miha Zupanc in kitarist in pevec Cveto Bohinjec iz Leš pri Tržiču. Za vsak okus, za staro in mlado. Nič čudnega, da sta tako iskana. - Foto: D. D.

Ko so zadnjič na proslavi v vasici Gozd pod Kriško planino končali z uradnim delom in so otroci s kriške šole zapeli zadnjo pesmico, se je izpod lesene marele oglastila prva vesela viža. Taka "štimunga" je bila v trenutku, da ljudem še dežja, čeprav se je kar vztrajno ponujal, ni bilo mar.

Kdo sta vendar ta dva živahnega muzikanta, me je zanimalo. Predstavila sta se: Miha & Cveto, Glasbeni duo iz Leš. Da je tak uradni naziv njunega malega ansambla, vidim tudi na vizitki, lepo opremljeni s kitarami...

Triindvajset let že igra skupaj harmonikar Miha Zupanc, Mihov, in kitarist Cveto Bohinjec, Tavčarjev iz Leš, s pre sledkom kakšnih dveh let, ko si je Cveto pred leti s sekolarko pri žaganju drva doma porezal kar štiri prste na desni roki. Le mezinec mu je ostal. A je imel srce v nesreči. Zdravniksi so mu v Ljubljani zašili nazaj ka-

VIDEOTEKA PALMA
Pajerjeva 3, 64208 Šenčur

Kar mislite si, da zato, ker sem tukaj pri tleh, nič ne veljam! Od tule spodaj se vse še bolje vidi, posebej zdaj jeseni, ko se je trava že malo polegla. Prisežem, da že voham zimo! Foto: J. Cigler

OPTIKA

Maribor
POSLOVALNICA KRAJN
Cesta JLA 18
tel. 22-196

Odprt: 8. - 18. ure
sobota
8. - 12. ure

ZA VSE, KI BI RADIL JASNO VIDELI V SUVERENO
PRIHODNOST, PRIPOROČAMO STROKOVNI
PREGLED OČI V ART OPTIKI NASPROTI
KRAJSKE PORODNIŠNICE

Naročamo vse vrste specialnih leč, razen kontaktnih, super stanjane od 10,00 dsph dalje, stanjane od 4,00 dsph dalje, fotocromatske, dvožariščne, za računalništvo in delo pri umetni svetlobi, za monitorje, polaroidne, plastične, lahko z dodatkom za manjšo občutljivost za razne, obarvana stekla v sivi, rjavi in zeleni barvi.

Priporočamo se!

NA RECEPT ŠE UGODNOST PRI CENI!

MIZARJI POZOR!

RAZPRODAJA

FURNIRJA - SAPELLI - II. razred
- LIMBA - III. razred

IZVOZNIH VRATNIH KRIL

in raznega repromateriala

Razprodaja bo od 23. 10. do 26. 10. 1990 od 8. do 12. ure v poslovalnici JELOVICE v Šk. Loki, Kidričeva 58

JELOVICAtel. 064/631-241
fax.: 064/632-261

ALPETOUR POTOVALNA AGENCIJA KRANJ p.o.
objavlja prosto delovno mesto

TEHNIČNI KOORDINATOR AVTOBUSNEGA PARKA

Pogoji:

VII. oz. VI. stopnja strojne ali druge tehnične usmeritve in I oz. 2 leti delovnih izkušenj. Vozniški izpit B kategorije. Poskusno delo 3 mesece.

Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema 8 dni po objavi splošni sektor Potovalne agencije v Škofji Loki, Titov trg 4/b. Kandidate bomo o rezultatih objave obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

KOVINOTEHNA

Blagovnica FUŽINAR Jesenice

Kasetofoni SAMSUNG

Cene samo 2.679.- din

nemogoče je mogoče - nemogoče je mogoče

CENTER SREDNJEga USMERJENEGA
IZOBRAŽEVANJA JESENICE

Bratov Rupar 2, Jesenice

Razpis študija ob delu tehnologije prometa

Obveščamo vas, da ima Višja pomorska in prometna šola Piran v štud. letu 90/91 za študij tehnologije prometa ob delu (formiranje odd. v Ljubljani) še prosta mesta.

Vse zainteresirane za tak študij obveščamo, da se lahko vpšejo, če do 25. 10. 1990 predložijo originalno spričevalo o zaključeni srednji šoli. Vpišejo se lahko kandidati, ki so končali popolno štirletno srednjo šolo.

Študijski program tehnologije prometa je enoten s tem, da imajo zainteresirani možnost v drugem letniku poslušati izbirne PTT predmete.

Informativne prijave za jeseniško, radovljško in druge občine zbirja CSU - enota za izobraževanje ob delu Jesenice po tel. 82-171, sporazumno z matično šolo Piran.

Lek LjubljanaVeroškova 57
61107 Ljubljana

Lek, tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov, p. o., objavlja

JAVNO ČLJITACIJO

ki bo v petek, 26. 10. 1990, ob 10. uri v hotelu »Lek«, Kranjska Gora, Vrška 27 za prodajo rabljenih osnovnih sredstev:

- kuhinjska oprema
- gostinska oprema
- sobno pohištvo

Licitacije se lahko udeležijo pravne in fizične osebe. Ogled opreme je mogoče pred licitacijo od 8. ure dalje. Prodajali bomo po načelu video - kupljeno.

Varčimo 10 % od izklicne cene plačajo kupci pred licitacijo. Kupec mora plačati kupnino in prevzeti blago takoj. Prometni davek na izklicno ceno plača kupec.

MALIOGLASI

27-960

Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Poceni prodam termoakumulacijsko PEČ Gorenje 3,5 kw. ☎ 51-368
15219

Zelo poceni prodam kombiniran STEDILNIK. ☎ 27-600 15244

Prodam 80 litrski BOJLER, možnost gretja vode na elektriko ali na centralno peč. Cena: 500 din cene je nabavne cene. ☎ 79-713
15247

Poceni prodam hladilno OMARO 1450 litrsko, primerno za gostinsko ali trgovinsko dejavnost. ☎ 26-208
15268

prodaja uvoženih avtomobilov FIAT HONDA TOYOTA MAZDA MITSUBISHI STARO ZA NOVO

Sprejemamo prednaročila za RENAULT 5 - 1400 ccm s katalizatorjem
Cena 166.000,00 Rok dobave 15. decembra.

Janka Puclja 9, 64000 Kranj, tel.: 35-981
Del. čas od 8. do 12. in od 15. do 19. ure.

DO GORENSKA BOLNIŠNICA
TOZD SPLOŠNA BOLNICA JESENICE
64270 JESENICE

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Splošna bolnica Jesenice in v skladu z določili Statuta TOZD, razpisna komisija TOZD Splošna bolnica Jesenice razpisuje prosta dela in naloge

PREDSOJNIK RENTGENOLOŠKEGA ODDELKA
za 4-letno mandatno obdobje

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- dokončana medicinska fakulteta,
- specialistični izpit iz rentgenologije,
- 5 let delovnih izkušenj kot zdravnik specialist rentgenolog,
- sposobnost za organizacijo in vodenje dela na oddelku

Kandidat mora predložiti program dela.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v roku 8 dni od objave na naslov: DO Gorenjska bolnišnica, TOZD Splošna bolnica Jesenice, v zaprti ovojnici z oznako "za razpisno komisijo".

O izbiri bodo kandidati obveščeni takoj po opravljenem postopku imenovanja.

Ugodno prodam malo rabljen električni betonski MEŠALEC. Informacije dopoldan na ☎ 81-341 int. 22-50 15277

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, novo 3 KW (4000 din) in 2,5 KW (2500 din) prodam. Hrastje 123, Kranj

COMMODORE C64, kasetnik prodam. ☎ 37-785

KERN

KOZMETIČNI SALON IN SAVNA
KERN MARTA, KOROŠKA 5,
64000 KRANJ
TEL.: (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

DIDAKTA - RADOV LJICA

Z MESECEM NOVEMBROM POTREBUJEMO VEČ AKVIZITERJEV ZA PRODAO KNJIG IN DIDAKTIČNIH IGRAC PISMENE PONUDBE POD: DIDAKTA - RADOV LJICA, GORENSKA CESTA 19/a, 64240 RADOV LJICA

GALANTERIJA

Lana

KRANJ - PLANINA

Jaka Platiša 11

POSEBNA UGDODSTO
31. 10. 1990 NAKUP NA TRČKE

Nudimo vam bogato izbiro sintetičnih sukanec ter ostali pribor za šivanje in pletenje. Bogata izbiro volne cena za kaže od 190,00 din dalje.

- otroške hlače od 150,00 din
- otroške termo hlače od 190,00 din dalje

- otroške žametne hlače od 195,00 din dalje

- otroške bombažne trenirke od 190,00 din dalje

- otroške svilene trenirke 490,00 din dalje

- otroški bombažni puloverji od 110,00 din dalje

- moške svilene trenirke od 740,00 din dalje

- ženske svilene trenirke od 715,00 din dalje

Nudimo še: nogavice vseh vrst, otroške, ženske, moške

Odprt: od 9. - 12. in od 15. - 18.

Ugodno prodam namizni vrv stroj do 16 mm. ☎ 41-135

Ugodno prodam barvni TV GORENJE 701 KN IN PRALNI STROJ GORENJE s programatorjem tempure. Justin, Copova 25, Lesce

Prodam TRAKTOR univerzal TT, dvojni pogon, nov, cel 105.000,00 din. ☎ 049-53-155

ROLETARSTVO NOGRAŠEC
MILJE 13
64208 ŠENČUR
061/50-720

Cenjene stranke obveščamo da ponovno sprejemamo naročila za rolete, žaluzije in lamelne zavese.

Poceni prodam barvni TELEVIZOR Iskra azur in PRALNI STROJ GORENJE. Šorlijeva 31, stanovanje 6, popoldne

Prodam električno PEČ. ☎ 24-155

Ugodno prodam dobro ohranljivo črno beli TELEVIZOR - Panorama vega in TV STABILIZATOR. ☎ 26-437

Prodam zamrzovalno SKRINJO (2000 din), posebni računalnik TISKALNIK NEC P 286/12 in TISKALNIK NEC P 288-12 od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure

Ugodno prodam TV GOLDSTAR in VIDEO RECORDER Targus 37-279 po drugi ur

gostilni sejem

Sčara cesta 25, tel. 21-288 vabi v svojo restavracijo na JEDI IZ DIVAJČINE, MORSKE JEDI IN OSTALE SPECIALITETE PO ŽELJI

VSAKO SOBOTO ŽIVA GLASBA! Sprejemamo rezervacije za zaključene družbe, poslovne poroke do 120 oseb...

Odprt: vsak dan od 11. - 23. sobota od 19. - 23. nedelja od 8. - 13. ure

Prisrčno vabljeno!

SVEŽE IN POCENI

DOBITE V NOVI DISKONTNI
PRODAJALNI PRI OLJARICI

jedilno rafinirano rastlinsko

Olje
CEKIN

Trgovina ob tovarni

odprtva vsak dan
od 9. - 12. ure in od 14. - 17. ure
ob sobotah
od 8. - 12. ure

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE

DO IMPEKS & NORMENDE ★ DO IMPEKS & NORMENDE DO IMPEKS

DO IMPEKS & NORMENDE

ZA VAS V OKTOBRU!!!

13.990⁰⁰TELEVIZORJI NORMENDE
SPECTRA SL 63 IMC

- raven ekran 63 cm
- black matrix
- vgrajen matrix
- 40 programov
- 100 kanalov
- 2 x EURO priključek

KVALITETA, KI PRESEGAI CENO ★ KVALITETA, KI PRESEGAI CENO ★

Možnost nakupa na 3 obroke:

Pri vplačilu z gotovino vam nudimo 3 % popusta! SAMO 13.570,00 din

Ponovno v naši prodajalni BTV GOLDSTAR

* ekran 51 cm * zaščitno steklo * visoki kontrast slike
* 30 programov * 100 kanalov
Možnost nakupa na 3 obroke! SAMO 6.198,00 din.
Pri vplačilu z gotovino vam nudimo 3 % popusta! SAMO 5.990,00 din

Petek, 19. oktobra 1990

Prodam klavirsko HARMONIKO Melodija, 96 basno in barvno TELEVIZIJO Gorenje v okvari. 43-144 15396
Barvni TELEVIZOR Gorenje, star 6 let, prodam najboljšemu ponudniku. 51-960 15406
PLETILNI STROJ Pfaff-pasap z motorjem in vsemi dodatki, prod. 37-244 15410
Prodam jugo vebasto 65, za ogrevanje garaže ali podobno. 25-145 15414

ŽELEZNA KAPLA
VAS VABI V PONEDELJEK, 29. OKTOBRA, NA
JESENSKI SEJEM
Z VELIKO
TOMBOLO
1. NAGRADA: ATS 2000.-
V DOBROPISU IN ŠE DODATNIH 24 LEPIH NAGRAD

ZADRUGA MARKET
POVEČALI SMO PRODAJNI PROSTOR IN ZNIŽALI CENE.
NA ZALOGI 9000 RAZLIČNIH PRODUKTOV
PONUDBA MESECA:

MILKA ČOKOLADA 300 g SAMO ATS 19.90

POZOR!
NAJNOVEJŠA IN NAJBOLJŠA KURJAVA ZA LES IN LESENE ODPADKE.
PREDSTAVLJA SE FIRMA

FRÖLING
PROIZVODE VAM V CELOTI NUDI ZADRUGA MARKET.
TESTIRANO V AVSTRIJI IN NEMČIJI - TÜV - BAYERN

JESENSKO-SEJEMSKA AKCIJA
OB 30-LETNICI OBSTOJA FIRME ELEKTRO
LUSCHNIG V ŽELEZNI KAPLI OD 26. 10. - 29. 10. 1990 NA VSE ELEKTRIČNE PROIZVODE 10 % POPUSTA

SPAR MARKET
ŽIVILA • ČISTILA • OBLAČILA • ŽELEZNI PRODUKTI • VSE ZA ŠIVALJE • NOGAVICE • STEKLENI IZDELKI ANANAS DOZA PONUDBA 1 KG SAMO ATS 8.10

URBAS V CENTRU MODA Z IZDELKI ZVENEČIH ZNAMK: MÄSER, TRIUMPH, ADIDAS, HUMANIC...

WOLL - ECKE BREDA SADOLEŠEK, ŽELEZNA KAPLA 21, VAM NUDI BROTHER PLETILNIŠKI STROJE (OVERLOCK) PO UGOONIH CENAH. POUČEVANJE TUDI V SLOVENIJI

Ugodno prodam STROJ za izdelavo tlakovcev ter 100 komadov podstavkov. Cena 2.700 DEM v dinarski protivrednosti. 061-731-032 15420
Več različnih gospodinjskih STROJE (rabljenih), zelo ugodno prodam. 21-208 15426
Zelo ugodno prodam zamrzovalno SKRINJO LTH 380 l., stara 5 let. 33-130 15429
Zelo ugodno prodam ŠTEDILNIK Gorenje 2 plin+4 elektrika, 2 termoakumulacijski, PEČI 2 KW in kupperbusch PEČ. Kališka 8, Družovka - Kranj 15434
Ugodno prodam kombinirko (5 operacij), cena 18000 din. Cesta na Belo 6 15443
Prodam PEČ kombinirano z oljnim gorilcem za centralno kurjavo 40 KW rabljena. 75-802 15451
Prodam barvni TV Panasonic. 39-661 15476
Novo 380 litrsko zamrzovalno skrije LTH, prodam za 15 odstotkov cene. Belehar Frankovo nas. 160 1/1, Škofja Loka 15481
Prodam KOSILNICO Reforum 158 in ped kupperbusch. Noč Branko, Moste 4, Žirovnica 15500
Prodam peč za centralno kurjavo (novo) in molzni stroj na obroke. 36-078 15505
Ugodno prodam REZKALNO GLAVO s 7 pari profilnih nožev. Kuralt, Cerkle. 42-690 15524
Prodam nov ŠTEDILNIK kipperbusch. 64-248 15531
Prodam 2 betonska MEŠALCA, rabljena, 100 l in 150 l. Ugodno 70-245 15537
Prodarni rabljen pralni STROJ Gorenje, starejši letnik, dobro ohranjen, ter TV Iskra portabel ČB z anteno, cena po dogovoru. Informacije 23-827 po 14. ura 15542

Prodam polna vratna KRILA in dvokrilna garažna VRATA. Cesta na Klanec 49, Kranj, 23-019 15295
Prodam suhe hrastove PLOHE. Boris Medarovski, Betonova 23, Kokrica 25-551 15316
Prodam starejšo KRITINO in 1,5 ton cementa po polovični ceni. 24-376 15402
Ugodno prodam rabljeno strešno OPEKO špičak. 73-556 15408
Prodam rabljena okenska KRILA. Aljaž, Šutna 55, Žabnica 15421
Zelo ugodno prodam 4 tone cementa. 622-182 15439
Ugodno prodam: porolit opeka 12 cm, ploščice 20x20 beš barve, klinker ploščice temno rjave 23x23, klinker opeka 8 cm, Schiedel tuljava za dimnik fi 20 cm, isto fi 13 cm z odprtino za vrata, cev za centralno 1", cev za vodo 1", silikatna opeka 6 cm, svrčene cevi fi 30 mm in fi 50 mm, vse 40 odstotkov popusta na veleprodajno ceno. Markič, 50-050 15473
Prodam garažna vrata Jelovica. 632-091 15497
Ugodno prodam 70 kvad. m smrekovega opeka, širine 7 cm, III. klasa. 622-605 15512
Prodam suhe smrekove DEŠKE, debeline 20 mm. Sr. vas 56, Šenčur 15538

GRADBENI MATERIAL
Kupim smrekove HLODE in PRIZME debeline 8 cm. 64-103 15045
Prodam hrastove PLOHE, debeline 3 in 5 cm. 79-058 po 16. ura 15272
Prodam polna vratna KRILA in dvokrilna garažna VRATA. Cesta na Klanec 49, Kranj, 23-019 15295
Prodam suhe hrastove PLOHE. Boris Medarovski, Betonova 23, Kokrica 25-551 15316
Prodam starejšo KRITINO in 1,5 ton cementa po polovični ceni. 24-376 15402
Ugodno prodam rabljeno strešno OPEKO špičak. 73-556 15408
Prodam rabljena okenska KRILA. Aljaž, Šutna 55, Žabnica 15421
Zelo ugodno prodam 4 tone cementa. 622-182 15439
Ugodno prodam: porolit opeka 12 cm, ploščice 20x20 beš barve, klinker ploščice temno rjave 23x23, klinker opeka 8 cm, Schiedel tuljava za dimnik fi 20 cm, isto fi 13 cm z odprtino za vrata, cev za centralno 1", cev za vodo 1", silikatna opeka 6 cm, svrčene cevi fi 30 mm in fi 50 mm, vse 40 odstotkov popusta na veleprodajno ceno. Markič, 50-050 15473
Prodam garažna vrata Jelovica. 632-091 15497
Ugodno prodam 70 kvad. m smrekovega opeka, širine 7 cm, III. klasa. 622-605 15512
Prodam suhe smrekove DEŠKE, debeline 20 mm. Sr. vas 56, Šenčur 15538

IZOBRAŽEVANJE
Intenzivni tečaji nemščine, angleščine, francoščine, italijansčine, različnih stopenj, po klasični in video metodah, v manjših skupinah, z veliko konverzacijo. Ugodne cene. Programi tudi za otroke od desetegega leta dalje. 23-983 od 13. do 18. ure 15100
Inštruiram matematiko in fiziko za osnovne in srednje šole. 25-861 in 336 dopoldne 15328
Iščem inštruktorja za poučevanje klavirske harmonike. 38-029 15485
IZGUBLJENO
Izgubila sem DIPLOMO izdano leta 1971/72 na Delavski univerzi Djuro Salaj v Beogradu. Mulež Žužana 15508
KUPIM
Kupim GOZD v okolici Cerkev, Vodic ali Šenčurja. Naslov v oglasnem oddelku. 15241
Kupim staro HIŠO na relaciji Žirovnica - Radovljica. Šifra: GOTOVINA 15292
Kupim staro HIŠO ali parcelo v Kranjski gori. Šifra: GOTOVINA 15293

IZGUBLJENO
Izgubila sem DIPLOMO izdano leta 1971/72 na Delavski univerzi Djuro Salaj v Beogradu. Mulež Žužana 15508
KUPIM
Kupim GOZD v okolici Cerkev, Vodic ali Šenčurja. Naslov v oglasnem oddelku. 15241
Kupim staro HIŠO na relaciji Žirovnica - Radovljica. Šifra: GOTOVINA 15292
Kupim staro HIŠO ali parcelo v Kranjski gori. Šifra: GOTOVINA 15293

nama

V Nami smo pripravili posebno ponudbo za konec tedna

Vsak teden bomo za soboto pripravili nekaj izdelkov po zelo znižanih cenah

V soboto nudimo naslednje blago:

• DŽEZA 0,7 cm	58,80
• DŽEZA 0,9 cm	86,60
• TEFON GARNITURA	846,70
• PRT - NAMIZNI 130 x 160	138,40
• ŽENSKI PULOVER	299,00
• ŽENSKE IN OTROŠKE KRATKE NOGAVICE	11,40
• OTROŠKA FLANELASTA SRAJCA	125,90
• NAMIZNO BELO VINO	12,90
• KOMPOT ANANAS V KOŠČKIH - uvoz	17,90

VELEBLAGOVNICA nama ŠKOFJA LOKA

OBVESTILA

Polagam, brusim, lakiram parket in polagam topli pod, tapison, itison in pluto. 622-065 14430

ROLET: žaluzije, lamelne zavese, harmonika vrata, zasteklitev balkonov, naročite na 75-610 14460

PLESNI STUDIO NAGELJ tel.: 37-308 vabi v ZAČETNE PLESNE TEČAJE: KRALJ- Hotel Creina četrtek 18.10. ob 19. MLADINA, ob 20.30 STAREJŠI nad 30 let. Škofja Loka - Discoteke PERLA sobota 20.10. ob 19. STAREJŠI, ob 20.30 MLADINA - TOREK 23.10. OB 19. MLADINA, ob 20.30 STAREJŠI!

Novo odprtja orodjarska delavnica Osterman nudi možnost izdelave orodij, raznih delov, usluge reznika, razrez kosovnega materiala, popravilo strojev na terenu in ostalih uslug. 064-45-502 15231

ROLET, ŽALUZIJE in lamelne ZAVESE izdelujemo, montiramo in kompletno obnovimo. 26-919

Vsi ljubitelji narodnozabavnih viž ste vabljeni nedeljo, 21. 10 ob 19. uri v kulturni dom Poljane, kjer se boste po daljšem času zopet lahko zavrteli ob zvokih ansambla Ivana Ruparja. Vabljeni! 15301

Nujno potrebujem 20.000 DEM za dobo 2 leti, nudim 50 % obresti. Jamstvo lokal. Šifra: KRALJ 15380

Cenjene stranke obveščamo, da imamo spremenjeno telefonsko številko in sicer 11-688. Se pripomoramo! Zidarstvo in fasaderstvo Plestenjak Jakob, Zg. Bitnje 177

RTV SERVIS, Sr. Bitnje 65, popravilo vseh vrst TV in radijskih sprejemnikov. Odprt ponedeljek, torek, četrtek, petek od 9. do 15. ure in od 17. do 19. ure, sobota od 9. do 12. ure. 35-589, od 19. do 20. ure 15459

V centru Kranja najamem prostor za trgovino do 20 kvad. m. 36-286 po 19. uri 15389

Prodam vseljivo HIŠO v okolici Kraja ali Preddvora do 13.000 DEM. Šifra: NOVEMBER 15262

Prodam starejšo HIŠO. 46-683 v soboto od 10 - 11. ure 15387

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO, do 1000 kvad. m., na relaciji Kranj - Radovljica. Šifra: GORENJSKA 15417

V najem oddam PROSTOR v stari kmečki hiši, garažo in prostor za počitniške prikolice na Sp. Brniku. 21-208 15427

Prodam novo hišo na lepem kraju pri Kranju. Zaključna faza, parcela 670 kvadratov, sončna lega. 78-586, popoldan 15472

Dvoreni pletilni STROJ Dopleta prodam ali menjam za P 126. 26-340 15308

Prodam otroško POSTELJICO. 34-457 15323

Prodam suhe BOTARE in bukova DRVA. Zg. Bitnje 19, Žabnica 15329

Prodam avstrijski kombiniran otroški VOZIČEK. Informacije na 73-155 ali na naslovu Mali Ksenija, Hlebec 38, Lesce 15348

Prodam hrastove in jesenove PLOVE. 633-934 zvečer 15350

Nov TRIKA oljni radiator, regal za dnevno, razstavljen, in 500 komadov strelne opeke špiček, nov, ugodno prodam. Prešernova 53 a, Bled 15351

Ugodno prodam italijanski športni VOZIČEK, otroški STOLČEK triptrap in AVTOSEDEŽ. 35-855 15353

Prodam rabljen ZMRZOVALNIK, vhodna vrata, gume 125 x 13, otroško športno kolo za 6 do 10 let. 77-834 15354

Prodam malo rabljen kombiniran otroški VOZIČEK in TORBO za nošenje. 70-507 15355

Prodam GOBELINE različnih velikosti in motivov, med njimi tudi zadnja večerja. 113 x 50 cm. 24-031 15357

Prodam 50 kvad. m. plastične jesenovega PARKETA. 66-595 15367

Prodam novo tovorno PRIKOLICO za osebni avto. 42-115 15370

Prodam kombiniran otroški VOZIČEK chicco, HOJICO in kopalno KAD za dojenčke, vse zelo malo rabljeno. 061-614-137 15372

Izdelujem in prodajam KONTENERJE (smetnjake) iz pocinkane pločevine. 34-457 15378

Prodam betonski MEŠALEC 80 litrov. 51-346 15382

BOROVLJE
KLAGENFURTERSTRASSE 42
Tel.: 9943-4227-3745

Ugodno prodam debelejši krmilni KROMPIR. Milje 24, Milje pri Visokem. 43-096 15235

Prodam drobni KROMPIR za krmo. 47-383 15276

Prodam JABOLKA neškropljena po 4 do 5 din za kg. Soda Franc, v Dobre 1 Ribno 15283

Prodam krmilni KROMPIR. Visoko 39, Šenčur. 15322

Prodam ZELJE v glavah in drobni KROMPIR. Sp. Bitnje 24. 44-699 15235

Prodam ZELJE v glavah. Hraše 52 627-198 15326

Prodam vsakovrstna neškropljena JABOLKA. Kupim PREŠO za mošt. Golc, Višelnica 15, Za. Gorie.

Prodam CISTERNO za kurilno olje in vlečno KLJUKO za Z 101. 15385
631-800 15385

Ugodno prodam nova vrata, 1 komad 85 leve, 2 komada 65 desna, novo strešno okno, 65 x 93 cm, tri metre dimnika in verige 16 x 750. 15393
631-420 15393

Prodam SADIKE ligustra za živo mejo. Vovk, Lesce, Boštanova 4. 15399
74-005 15399

Prodam dobro ohranjen AVTOSE DEŽ in otroško STOJICO. Jekovac, C. na klanec 55, Kranj 15401

Prodam suha bukova in kostanjeva DRVA. Bašelj 6, Preddvor 15404
45-372 15404

Prodam JABOLKA, primerna za žganjekuhu in LIKALNI STROJ, dolžina valja 90 cm, skoraj nov. Cerkle, Krvavška cesta 24. 15419

Hitachi gramofon, kavč, fotelj in tabure, zastekljena okenska in vratna krila, vse rabljeno, poceni prodam. 28-663 15440

Prodam SPALNICO. 46-561 15386

Kotno sedežno garnituro MEBLO prenovljeno prodam za 6500 din. 39-033 15448

Kuppersbusch štedilnik brez pečice prodam 50 odstotkov ceneje od novega. 28-558 15453

RAZPRODAJA rabljenih ležišč s posteljnino, omar in sten za predstave pri Regovcu, ul. Viktorja Kejžarja 17, Jesenice, v soboto 20.10.od 10. ure dalje 15457

Iščem garsonjero v Radovljici ali njeni okolici. Šifra: CENTER 15470

Prodam peč za etažno centralno EMO 24. 36-675 15480

Prodam rabljeno sedežno garnituro za 3500,00 din. Skaza, Šorljeva 4, Kranj 15488

Prodam termoakumulacijsko peč 3 KW. 27-538 15499

Prodam termoakumulacijsko peč AEG 4 KW. Papler, Zasavska 49 C, Orehek 15501

Prodam otroško zibelko. 25-129 15510

Oddam SOBO na Kravcu za zimsko sezono. 42-471 15335

Najamem garsonjero ali 1 sobno stanovanje v Kranju ali Radovljici. 66-186, vsak dan od 20. ure dalje 15441

Zamenjam dva manjša stanovanja za eno večje in prodam sedežno grt. 38-368 15489

Prodam trisobno STANOVANJE na Deteliči - Tržič v bloku, centralna, garaža in telefon. Informacije po 15. ur. 061-346-681 15526

Stiričlanska družina išče STANOVANJE v ali okolici Radovljice, Kranja, Tržiča. Ponudbe pod Šifro: NUJNO 15541

VOZILA

BMW 318, l. avgust 84 z dodatno opremo, prodam ali zamenjam za zazidljivo parcelo v okolici Kranja 38-202 15227

Prodam ZASTAVO skala, letnik 1988. 28-646 popoldne 15164

Prodam GOLF JX diesel, letnik 1986. 25-257 po 16. uri 15192

Prodam JUGO 45, letnik 1986. Informacije na 633-268 15211

OPEL kadet karavan, letnik 1972, prodam. Informacije popoldne 51-269 15224

ŠKODA 120 L, letnik 1983/84, registrirana do maja 1991, prodam. Cesta 1. maja 65 - Nišandler 15225

Prodam Z 101, letnik 1973, garažarno. Mavec, Seljakovo naselje 26, Kranj, Stražišče 15230

Prodam ZASTAVO 101, po delih. Reboli, Grosova 35, Kokrica 15232

Prodam JETTO GLS 1.6, letnik 1982, prevoženih 92.000 km ali menjam za VISO, JUGO itd. 68-535 15246

Prodam BMW 318, letnik 1983, novi tip, z dodatno opremo, za 18.500 DEM. 79-972 15251

Prodam GOLF diesel, letnik 1985, prevoženih 36.000 km, z dodatno opremo. Cena 11.800 DEM. 620-465, Hafner, vsak delovnik od 6. do 7.30 ure in od 13. do 14.30 ure 15252

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101, letnik 1978. 28-227 15257

Nujno prodam R 4, letnik 1978 in Z 750, neregistrirano, vse v dobrem stanju. Hafner Jože, Iom 88, Tržič 15258

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1982 in ZASTAVO 850, letnik 1977 ter rezervne dele za DIANO in ZASTAVO 101 ter ZASTAVO 750. 50-826 15255

Prodam dobro ohranjeno, garažano ZASTAVO 101,

V Kranju honorarno zaposlim TR-GOVCA-KO za pomoč v prenajivljanju trgovini. Šifra: ŽELEZNINA
Za prodajo ženskih sviljenih RUT
iščem resno akviziterko. Tel: 73-243
dopolne 15233
KROJAČICO ali ŠIVILJO s prakso
tako redno zaposlim. Šifra: ODLIČEN OD
15237
Ce ste ostali brez zaposlitve in
imate prosti čas, poizkusite kot
potnik DZS. Tedensko izplačilo
provizije. Tel: 622-343 15254
iščem IZVAJALCA del za gradnjo
hiše. Tel: 33-543 zvečer 15263
Steparico - šivilijo z veliko prakso
honorarno zaposlim na vašem domu.
Šifra: TROFAZNI TOK 15310
Sprejemam kakršnokoli delo na domu.
Možna postavitev stroja.
Tel: 70-780

ČE KUPUJETE ALI PRODAJATE NEPREMIČNINE, JE PRAVI NASLOV:

GLOBAL Kranj
C. JLA 4, Kranj
Tel. 21-320

Preznamenam vsa zidarsko fasader-
ska dela. Tel: 78-947 15342

Samostojno GOSPODINJO išče
starejši upokojenec iz Nove Gorice.
Nudi dobre pogoje.
Tel: 065-26-085 15345
ZAPOSLIM šivilijo ali pletilijo.
Tel: 26-408 15436
CISTILKO za bife v Škofji Loki iš-
čemo. Tel: 620-077 15437
Za pomoč v teksitni trgovini išče-
mo prijazno, urejeno in predvsem
sposobno trgovko. Šifra: ŠKOFJA
LOKA 15464
iščem osebe za prodajo zanimive-
ga artikla. Tel: 38-501 15490
Zaposljam KV klima ali stavbnega
kleparja. Zaželeno znanje varje-
nja, izpit B kategorije in dve leti
delovnih izkušenj. OD po dogovoru.
Tel: 064/34-496 15502

ZIVALI

Prodam TELIČKA starega 1 teden
ali 4 tedne. Jan, Višelnica 13, Sp.
Gorje 15223
Prodam KOZE. Tel: 48-041 15236

VRTIČKARJI

pripravite si kompost - gnojilo iz
organiskih odpadkov in prsti.
Prodajam zaboljivke različnih
velikosti.

Tel. 064/23-339

Prodam KRAVO in TELICO, 8 me-
secev brejo. Hafner, Binkelj 8, Šk.
Loka 15266
PSIČKO mešanko, staro 6 tednov,
prodam. Tel: 47-057 15269

Razprodajam eno leto stare KO-
KOŠI nesnice in KOKOŠI za zakol.
Cegelnica 1, Naklo 15270

Prodam TELICO v 8. mesecu bre-
jo, ter KRAVO brejo 5 mesecev,
oba simentalki in 10 m DRV. Sr.
vas 12, Golnik 15279

POGREBNE STORITVE

Nova vas 17
64240 Radovljica
tel: 064/73-365
(Jože Kristan, dipl.org.dela)

Prodam KRAVO po izbiri, SILO-
REZNICO in Z 750. Tel: 65-445 15287

Prodam japonske PREPELICE in
valnik. Ogled zvečer. Gradnikova
87, Radovljica, Vuzem 15294
KONJA, mirnega, dobrega voznika,
starega 11 let, prodam. Bodovje 8, Škofja Loka. 15313

Prodam breje OVCE. Boris Medarovski, Kokrica, Betonova 23.
Tel: 25-551 15317

Prodam TELIČKO simentalko, sta-
ro 7 dni. Tel: 68-255 15318

Prodam TELICO v 5 mesecu brej-
sti. Podbreze 41. 15333

Prodam mlado KRAVO s teličkom.
Tel: 42-471 15334

Prodam od 30 do 40 kg težke PRA-
ŠIČE. Visoko 92, Šenčur 15337

Prodam PUJSKE, težke 15 - 20 kg.
Dolenc, Sopotnica 15, Škofja Loka 15341

Poceni prodam KOBILO, vajeno
vseh kmečkih del. Smokuc 26, Žir-
rovica Tel: 802-040 15349

Prodam več brejih OVC. Tel:
620-956 15352

Prodam 7 dni starega BIKCA. Pod-
breze 57 15356

ŽREBE lipicanec, star 7 mesecev,
prodam. Tel: 061-612-637 15405

Oddam črnega PSA jazbečarja.
Tel: 061/613-397 15407

Prodam 6 mesecev staro ŽREBICO
lipicanco, rjave barve. Ferčej, Za-
sip - Muže 4 15412

Prodam KOKOŠI. Tel: 78-808 15418

10 dni sterega BIKCA simentalca,
prodam. Stare, Tatinec 6, Pred-
dvor 15425

Prodam 3 OVCE. Tel: 57-988 15444

TELICO simentalko, visoko brejo,
prodam. Poljšica 10, Podnart 15445

Prodam jalovo KRAVO po prvem
letetu. Virmaše 42 15449

Prodam KOZO, staro 7 mesecev.
Tel: 65-631 15467

Prodam dva ŽREBETA norik, stara
6 mesecev. Čop, Koroška Bela Je-
senice 15468

Poceni prodamo lovskega psa in
psičko pasme Brak jazbečar z ro-
donikom, stara 3 mesece. Tel:
79-873 15484

Prodam visoko brejo KRAVO si-
mentalko in krnni krompir. Šter
Jakob, Sp. Duplje 71 15493

30 po 160 kg težke prašiče ter rja-
ve jarkice, prodam. Možna достa-
va na dom. Stanovnik, Log 9, Škof-
ja Loka 15498

Nujno prodam KRAVO frizisko, ki
je dvakrat telila in od iste krave le-
to dni staro telico. Zupan Mirjam,
Savska 13 B, Bled 15509

Samčka, NEMŠKEGA OVČARJA,
10 tednov, zelo poceni prodam.
Tel: 24-122 popoldne 15518

Prodam ŽREBICO norik, 16 mese-
cev, in ŽREBICO haflinger, 4 me-
sece. Tel: 89-182 15527

● krste, žare, žarne niše
● prevozi pokojnikov in
zar

● urejanje dokumentov
(matični urad, povrnitev
pogrebne,...)

● humanitarne akcije na-
mesto vencev na grob

● osmrtnice, zahvale
● prodaja žalnih sveč
● elektronske sveče
● prodaja peska za grobo-
ve

OSMRTNICA
Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec
iz Blagovnega prometa — sektorja skladščenja in
transporta

LUDVIK TIČAR

rojen 1933

Od njega smo se poslovili v torek, 16. oktobra 1990, na
pokopališču v Preddvoru.

Delovni kolektiv Sava Kranj

*Solze, žalost, bolečina
Te zbudila ni.
Tiha — nema je gomila,
kjer počivaš mirno Ti.
(narodna)*

V SPOMIN
BRANKU BARIČU
1952–1988

Danes 19. 10. 1990 mineva dve leti, odkar si nas mnogo
prezgodaj zapustil. V naših srcih si vedno z nami. Vsem,
ki ste mu kdajkoli pomagali in težkih trenutkih, ki obisku-
jete njegov prerani grob, mu prižigate sveče.

Iskrena hvala!
VSI NJEGOVI
Kranj, Polje, 19. oktobra 1990

DARJANA ŠUŠTARJA

Nenadoma nam je cesta vzela
nadvse ljubljenega sina,
brata, strica

Iskrena hvala vsem, ki ste darovali cvetje, izkazali
sožalja in ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala
gospodu župniku za lep obred. Vsem še enkrat
iskrena hvala.

Žaluoči: ati, mami in sestra z družino

*Hiša tiha je postala,
ko vzela si od nas slovo,
a v srcu bolečina je ostala,
ki prenehala ne bo.*

V SPOMIN
MARIJI JARC

22. oktobra mineva leto dni, odkar si se na tiho po-
slovila od nas draga mama in babica.

Vsi njeni
Naklo, 22. oktobra 1990

V SPOMIN
*Nihče ne ve, kako boli,
ko Tebe, dragi Tata,
več v našem domu ni.*

21. 10. 1990 mineva leto dni,
ko je odšel od nas naš dragi mož, oče in deda

BLAGOJE CVETKOVIĆ

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete
njegov prerani grob.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, brata in
starega očeta

BORISA DRNOVŠKA

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje,
mu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji
poti. Posebna zahvala sostanovalcem, dr. Bavdu
za dolgoletno zdravljenje in govorniku za poslovil-
ne besede.

Žaluoči: žena Milica, sin Miran z družino in sestra
Olga z možem

ZAHVALA

Ob prerani izgubi moža, očeta, deda, sina in brata

MARJANA BERNIKA

z Jezerske c. 134 a, Kranj

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prije-
ljem in znancem, sodelavcem Iskre stikala za izrečena so-
žalja, podarjeno cvetje in številno spremstvo na njegovi
zadnji poti. Posebje se zahvaljujemo gospodu kaplanu iz
Kranja in gospodu Balažiču za poslovilne besede.
Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti strica
JANKA JEŠKOVCA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in
prijevljem za pomoč, izrečena ustna in pisna sožalje
in za cvetje. Zahvaljujemo se tudi UZRI Ljubljana,
Društvu paraplegikov Gorenjske, Društvu invalid-
ov Kranj in Društvu prijateljev Slovenije. Pose-
bej se zahvaljujemo Francu Markiču iz Kranja za
vso pozornost, ki jo je izkazal v času dolgoletne po-
kognikove bolezni. Zahvaljujemo se tudi dr. Tomášu
Hriberniku za zdravljenje na domu, župniku
Marjanu Zupanu za pogrebni obred, cerkvenim
pevcem in govorniku Jožetu Cudermanu. Hvala
vsem, ki ste mu ob njegovi bolezni z obiski lajšali
trpljenje.

Vsi njegovi

Sr. Bela, Preddvor, Duplje

OSMRTNICA
Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec
iz Blagovnega prometa — sektorja skladščenja in
transporta

JOŽE KALTENEKAR
rojen 1936

Od njega smo se poslovili v torek, 16. oktobra 1990, na
pokopališču v Kranju.

Delovni kolektiv Sava Kranj

Japec Jakopin o (navtični) družbi J-J Engineering

Pomoč Elanu pri razvoju in tehnologiji

Georg, 17. oktobra - Japec Jakopin, ki je že doslej sodeloval z begunškim Elanom pri razvoju bark, je v Elanovem obratu Fortuna pri Gorjah predstavil načrt sodelovanja delniške družbe J-J Engineering z Elanom. Družba, katere ustanovitveni lastniki so brata Jakopin in Janez Mulej, ki so za začetek prispevali vsak po 20 tisoč mark, je že najela na Fortuni Elanove prostore, prav tako pa tudi nekaj delavcev, ki bodo prednostno opravljali za Elan razvojne naloge; če bo Elan hotel, pa bodo prevzeli tudi druge posle. Družba načrta, da bi Elanu na področju navtičnega programa zagotovila do 350 delavcem in da bi njihova letna proizvodnja dosegla vrednost 60 milijonov mark. Iz tega, kako naj bi rešili v Evropi in v svetu dobro uveljavljeni Elanov navtični program (navezava proizvodnje na družbo, ki bi skoncentrirale sposne strokovnjake in podjetnike), je že mogoče domnevati, da bodo na podoben način, neodvisno od tega, ali bo šel Elan v stečaj ali ne, reševali tudi druge dele proizvodnje.

Kot je povedal Japec Jakopin, so bili glavni motivi za ustanovitev družbe J-J v tem, da bi izrabili navtično znanje in poslovne priložnosti ter prednostno pomagali Elanu na področju razvoja, tehnologije in trženja. Ker je družba povezana tudi z navtičnim podjetjem Seawy, ki interesno pokriva območje Jadranja in držav, ki gravitirajo na Jadranško morje, bo imelo še dodatne možnosti za domačo in tujo uveljavitev. Japec Jakopin, ki velja za dobrega poznavalca navtike v Evropi in v svetu, poudarja, da gre za dejavnost, ki se bo gospodarsko lahko še razvijala in krepila. Dovolj povedati podatki, da se z navtiko ukvarja štiri odstotke Evropejcev, da se v navtiki na leto obrne okrog 21 milijard nemških mark, da se porab delnarja za navtiko v zadnjih petih letih povečuje po 10 do 15 odstot-

Predstavitev družbe J-J Engineering se je udeležil tudi Izidor Rejc, republiški sekretar za industrijo in gradbeništvo, je izrazil upanje, da bo Elan izplaval, in da bo na sodišču dosežena prisilna povrnava, sicer pa ni povedal ničesar takega, kar bi bilo pomembno za nadaljnji razplet Elanove usode.

tni letni stopnji in da bodo Evropejci tudi v prihodnje imeli za navtiko dovolj denarja in časa. Po podatkih Turistične zveze Jugoslavije in Gospodarske zbornice Jugoslavije prinese turistični turizem Jugoslaviji okrog 8 odstotkov turističnega izkuščka ali povedano v denarju - 220 milijonov nemških mark. Jugoslovan-

Na vprašanje, kako bo Elan "držal distanco" do družbe J-J Engineering, pač zato, ker sta Japec Jakopin in direktor Elana Peter Lampič prijatelji, je Lampič dejal, da kakšnakoli "distanca" ni potrebna in da bo sodelovanje določala pogodba, ki jo bosta morali obe strani spoštovati.

ska navtika predstavlja le 1,7 odstotka evropske, po mnenju Japca Jakopina pa bi moral biti njen delež zaradi Jadranskega morja vsaj 5 do 10 odstotkov. Obeti so tudi za naprej dobrí: jadranska obala je dovolj členovita, zadosti je še tudi marin in privezov, izboljšuje se kolicičina in obseg ponudbe, dobrodoše pa so tudi spremembe v nekdaj socialističnih vzhodnoevropskih državah, ki bodo odprle "meje" tudi proti Jadranu. Strokovnjaki napovedujejo, da se bo navtični turizem v območju, ki teži k Jadranu, povečeval 15 do 20 odstotkov na leto. Družba J-J Engineering si od vsega tega obeta posel zase pa kajpak tudi za Elan, ki zdaj zaposluje v proizvodnji jadnic okrog 200 ljudi, dolgoročno pa naj bi jih, kot smo že zapisali, okrog 350. ● C. Zaplotnik

Jutri srečanje aktivistov OF

Škofja Loka, 19. oktobra - Jutri, v soboto, 20. oktobra, bo v jedilnici dijaškega doma Šolskega centra Boris Ziberl v Škofji Lobi (na Podnu) 5. zbor in srečanje aktivistov OF med vojnega okrožja Škofja Loka, članov in osebj po krajinskih političnih forumih in organov Gorenjske ter borcev zaščitnega bataljona pokrajinskih forumov. Nekdanji aktivisti Škofjeloškega okrožja bodo razpravljal o delu v preteklem letu in sprejeli program za naprej. O najaktualnejših vprašanjih organizacije zveze borcev in o političnih dogodkih bo aktivistom spregovoril Bogdan Osolnik, član IO Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije. Po zboru bo tovariško srečanje. Pripravljalni odbor vabi na zbor in srečanje tudi zakonske tovariste in aktiviste OF z drugih območij Gorenjskega. ● D. Dolenc

Žirovci praznujejo

Ziri, 17. oktobra - Ob krajevnem prazniku Žirov bo v soboto, 20. oktobra, ob 20. uri v kino dvorani v Žireh proslava s slavnostnim koncertom. Uvodni nagon bo pripadal predsedniku skupščine krajevne skupnosti Radu Bogataju, nakar bodo podelili krajevna priznanja zaslužnim za razvoj kraja, v koncertnem delu pa bodo nastopili moški pevski zbor Alpina z gostoma, moškim in ženskim pevskim zborom iz Rovt. Uro pred koncertom bo v galeriji nad dvorano odprtja stalna prodajna razstava del Žirovskih slikarjev. ● H. J.

Spoštovani naročniki

Pretekli teden smo vam poslali položnice za zadnje trimeseče. Nekateri ste nas poklicali nejevoljni zaradi podražitve. Naj poskusimo našte razloge za to: najbolj nas je prizadela podražitev poštne, ki je od meseca junija narastla od 0,30 na 1,40 din ali za skoraj 370 odstotkov, podražil se je fotostavek za 12 odstotkov, papir za 18 odstotkov in tisk za 20 odstotkov, da o podražitvah drugih stroškov (prostori, zvezne, prevoz) sploh ne govorimo. Od 1. maja ne prejemamo tudi nobene družbene pomoči, tako da od naročnin in prodaje pridobimo približno 45 odstotkov potrebnih sredstev, od objavljenih oglasov pa 55 odstotkov. Tako velikih podražitev, kljub dobi volji in naporom, z boljšim delom in varčevanjem ne moremo nadomestiti, zato smo se morali odločiti za tako osovarjeni podražitev. Priznati morate, da s ceno glede na druge časopise ne pretiravamo, saj našega naročnika stane izvod časopisa 6,4 din, za to ceno pa ne dobiti, razen časopisa Družina (ki pa ima veliko večjo naklado), nobenega drugega časopisa. Morda ste tudi opazili, da vas skušamo v teh burnih časih kar najbolje obvestiti o vsem, kar se dogaja na Gorenjskem in širše, vam ponuditi kar največ zanimivega branja, sestevek pa pokaže, da se bo v tem letu nabralo skupaj kar 2.160 strani, kar je za 17 odstotkov več kot v preteklem letu (tani je bilo skupaj 1848 strani). Želimo, da nam ostanete zvesti! Uredništvo

Radovljiska občina ustanavlja javno podjetje

Agencija za kulturo in komunikacije

Radovljica, 12. oktobra - Če bodo s predlogom, ki ga je na zadnjih dveh sejah podprt tudi izvršni svet, soglašali še delegati občinske skupščine, bo radovljiska občina kmalu ustanovila javno podjetje Agencijo za razvoj kulture in komunikacije. Občina želi s tem poudariti prizadevanje, da izdela svojo razpoznavno kulturno izkaznico in uveljavi simbole in vsebine radovljiske občine (npr. Radovljica-Linhartovo mesto, nacionalno informacijsko središče o dediščini na Blejskem gradu, zaščiteni narava v Bohinju - Triglavski narodni park...). Agencija naj bi se ukvarjala z raznovrstno dejavnostjo, v začetku naj bi delovala kot javno podjetje, kasneje pa bi jo bilo mogoče tudi organizacijsko preoblikovati. Že zdaj, ko je osnutku odločka o ustanovitvi agencije razpravljal izvršni svet, so nekatera podjetja pokazala zanimanje za sovlaganje. ● C. Z.

O LTH Vincarje bo odločala skupščina

Vlada zagovarja sanacijo

Škofja Loka, 18. oktobra - Z večino glasov (sedem od enajstih) so člani škofjeloškega izvršnega sveta v torki sprejeli odločitev, da skupščini predlagajo v sprejem ureditveni načrt LTH-jeve Orodjarne in livarne na sedanji (začasni) lokaciji v Vincarjih.

Ob tem bodo od podjetja zahvalili še zagotovilo, v kolikšnem času namerava speljati tehnološko-ekološko sanacijo livarne ter do kdaj kani ostati v Vincarjih oziroma do kdaj ji bo treba zagotoviti nadomestne površine (okrog tri hektare).

Nekateri v izvršnem svetu so namreč nezaupljivo dvomili, da bi se LTH splačalo podirati proizvodne hale v Vincarjih, če se bo

najkasneje do izteka tisočletja umaknila iz mesta. Menili so, da je gospodarneje graditi druge.

Kot alternativni predlog bo žato izvršni svet ponudil skupščini še drugo varianto, da namreč LTH vlagava v Vincarjih le toliko, kolikor je najnujneje za obstoj tovarne, ki taka, kot je zdaj, dejansko ne more več drugam kot v propad, občina pa ji čimprej zagotovi nadomestno lokacijo. V zvezi s

Se vam zdi,
da živite varno?

ŽIVLJENJSKO
ZAVAROVANJE

Če lahko mirnega srca obkrožite teh sedem točk
ste na dobrì poti:

1 in prihranki
pred inflacijo.

2 se povečujejo.

3 življenskim
si vzajemno
skupnega življenja.

4 rodi otrok,
sredstva za
novega življenja.

5 sredstva za
otrok.

6 ker že danes veste,
sadove razumne
odločitve.

7 v življenju kdaj
boste krizo
manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST